

VANEMUISE HOOAJAKIRI 2014/2015

RAWP

KAIS ja RAIVO ADLAS vanadest ja noortest • Hingelt väikeprints – AIVAR KALLASTE
OTT KILUSK: Teatris võib teha ametlikult absurdseid asju • Mootorrattur MARIA
Eksperiment – lava taga peaosas MERCA • VÄRSKE REPERTUAARIÜLEVAADE

*Vanemuise
uued trumbid ❖*

Teater Vanemuine

Vanemuise 6, 51003 Tartu

Piletid: 744 0165, kassa@vanemuine.ee

Piletimaailm, Piletilevi, Ticketpro

vanemuine.ee

facebook.com/vanemuine

Kaaneftod: Alan Proosa

Kujundus: Aide Eendra

Foto: Alan Proosa

Publikuta pole teatrit

Maalija, kirjanik või helilooja võib luua teose, mis kannatab oodata aastakümneid või isegi -sadu, enne kui tänuväärse publiku leiab, teatris sündiv kunst vajab publikut nüüd ja kohe. Publikuta pole teatrit. Suur tänu kõigile, kes te võimaldate teatriimel igal õhtul taas ja taas sündida!

„Milline on lavastuste saatus, milliseid rõõme ja vaevasid nende tegemisel nähakse, on enamasti võimatu ennustada,“ märgib RAMBI veergudel draamajuht Tiit Palu. Valu ning vaeva, mida artistid vahel mõne lavastuse sünnil kogevad, ei tohi publik märgata, seda kinnitab selle aasta ajakirja lehekülgede ka Vanemuise ooperisolist Valentina Kremen. Parafraaseerides Vanemuise inspitsient Ott Kiluskit, on tõeliselt tähtis hoopis see, et vaataja jääks väljamõeldises toimuvat mängult uskuma. Oti ja mõne teisegi toredate vanemuislase huvitavatest mõtetest ja vaimukatest arvamistest saate osa käesolevas RAMBIS.

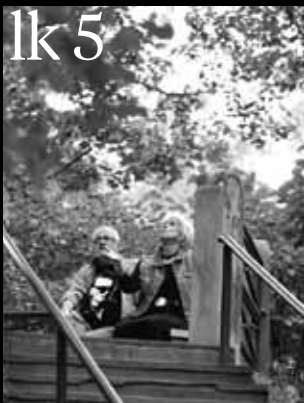
Algava, 145. hooaja, põnevatele väljakutsetele ja muutustele võime kõik koos suurte ootustega vastu minna. Draamatruppi lisandub 10 uut liiget, balletitruppi tuleb uusi andekaid artiste, orkester on sel hooajal rikkam uute kontsertmeistrite ja muusikute poolest. Iga artist ja interpret täiendab Vanemuise meeskonda ja hoiab teatri loomingulise poole värskena.

Repertuaari lisanduvad 15 uuslavastust ning koos eelmiste hooegade paremikuga leiab mängukavast ligemale 50 eriilmelist lavastust ja kontserti.

Loodame õnnestumisi, mis pakuvad rõõmu nii publikule kui ka tegijatele. Sest just nii see peabki olema!

Suur tänu usalduse eest!
Krista Leipsig
ajakirja koostaja

lk 5

Sisukord

5

**Kais ja Raivo Adlas
vanadest ja noortest**

10

Kogu tööde Ott Kiluskist

16

Seitse uut draamanäitlejat

32

**Värsked vanemuislased
Piret, Sten ja Andres**

34

**Intervjuu ooperisolist
Valentina Kremeniga**

40

**Hingelt Väike Prints –
Aivar Kallaste**

48

**Intervjuu orkestrant
Niina Metsaga**

52

**Eksperiment –
rekvisiitor Merca**

56

Mootorrattur Maria

60

Noortetööst

66

„Appi ooper“ tuuritab taas

69

Margus Jaanovits köögis

71

Draamarepertuaar

85

Muusikarepertuaar

95

Tantsurepertuaar

103

Lastelavastused

110

Mängukava 2014/2015

lk 10

lk 34

lk 40

lk 16

lk 32

lk 56

lk 52

lk 48

Foto: Tõnis Järs

Uuel hooajal sünnib palju huvitavat!

Vastab Vanemuise teatrijuht Toomas Peterson

2013. aasta 1. jaanuaril sai Vanemuine uue teatrijuhi ning samal päeval muutus varem riigiteatrina tegutsenud Vanemuine juriidiliselt SA Teater Vanemuiseks. Kas ja kuidas on teatri sihtasutuseks muutmine mõjutanud teatri igapäeva elu-olu?

Teatrikülastajale nähtavast küljest ei muutunud midagi. Lavastused jõuavad vaatajani ikka sama kvaliteetselt ja kindlalt kui varem. Ka enamikule lavalolijaist ja lava taga abistajaist ei muutunud midagi, sest tööülesanded jäid valdavalt samaks. Muutus aga see, et organisatsioonina on teater nüüd iseseisvam, teatril on nõukogu, kellelt tõesti ka nõu saab ning tekkinud on ühed või teised võimalused lisarahastuse otsimiseks, mida riigiasutusel ei olnud.

Milline on teatrijuhi hinnang möödunud hooajale, kas kõik läks nii, kuid plaaniti? Mis kõige enam meelehead tegi?

Suurem osa läks tõesti planeeritult. Vanemuise meeskond on pikalt kokku töötanud, plaane pole põhjust palju muuta. Meelehead tegi see, et hoolimata eelmise draamajuhi Urmas Lennuki üsna ootamatust lahkumisotsusest, sai draamahooaeg tugev ja nauditav ning seda väga erinevates stiilivärvides. Kõiki ehk nimetada ei jõua, aga „Hea põhjatuule vastu” ning „Fanny ja Alexander” jäid rohkem meelde, samuti tegi rõõmu koostöös Ugalaga valminud „Utoopia”. Eriline hooaeg oli kahtlemata teatri muusikapoolet – „Rehepapp” kõnetab publikut oodatust paremini, samuti on „Reigi õpetajat” põhjust mängida enam kui algselt planeeritud, lisaks väga head sümfooniakontserdid. Balletigalaks valminud „La Dolce Vita” näitab tantsu taas uuest küljest. Hea meel on sellest, et enam kui 600-t antud etendust ja kontserti sai nautida üle 200 000 inimese.

Milliste lootuste ja ootustega uuele, 145. hooajale, vastu astud?

Uuel hooajal sünnib palju huvitavaid töid. Hakkavad realiseeruma uue draamajuhi Tiit Palu mõtted, mida tal on Vanemuises oldud aastaga olnud aega ette valmistada. Muusika poolelt: „Ooperifantoom” saab olema kahtlemata Vanemuise kõigi aegade võimsaim ja keerulisim produktioon, kus artistid saavad tõeliselt särada. Kevadhooajal lisandub repertuaari ooperiklassikat: Bizet’ „Carmeni” uuslavastus, millelt ootame palju. Tants keskendub aga uuel hooajal pigem kaasaegsemale koreograafiale, tuues ühes uuslavastuses varjust välja Lepo Sumera muusika ning teises rambivalguse särasse Bulgakovi „Meistri ja Margarita” temaatika. Meile olulised on kindlasti välissõidud – Saksamaal saame näidata balletti „Casanova”, Soome Rahvusooperi lavalaudadele jõuavad meie „Rehepapp” ja „Haldjakuninganna”. Palju väga huvitavat ja nauditavat teatrit.

Selle hooaja RAMBI mitmes loos kõlab läbivalt mõte, et teater on pidevas muutumises. Millised muutused meid ees ootavad?

Õeldakse, et ainus täiesti kindel asi siin maailmas on muutumine. Uued ideed tulevad ja realiseeruvad, muutub keskkond. Väga silmaga nähtav muutus ootab publikut teatri väikeses majas, kus selle suvega said valmis ka publikupoole uuendused. Realiseerub ideid, mille tarvis sajandi jooksul varem rahalist katet pole leitud. Suures majas on aga alanud uue lavatehnika projekteerimine, mille tulemusi loodame esitleda juba mõne aasta pärast.

Vaimu poolelt on aga ikka põhjust otsida aega argiaskeldustest välja astumiseks ja uute emotsioonide kogemiseks. Naudinguid ja mõtisklusi, vaimustust ja rahu, kirglikku kaasaelamist ja mõistmist, energiat ja väitlemistahet. Teatrist leiab seda kõike.

Nauditavaid teatrielamusid!

Vanemuise vanad ja noored

Tekst Sven Karja — **Fotod** Tõnis Järs, Vanemuine

Nagu juba mitmest RAMBi loost läbi käinud, muutub Vanemuise draamatrupi nägu sellest hooajast kõvasti nooremaks. Õieti on tegu peaaegu pretsedenditu juhtumiga, sest on ju varemgi lavakunstikoolist tulnud Tartusse suurema seltskonnaga, kuid mitte kunagi lausa seitsmekesi – seega liitub tänavu Vanemuisega peaaegu et pool tervest kursusest.

Aeg teatris liigub teatavasti ülikiirelt. See ei olnud ju sugugi ammu, kui **Kais** ja **Raivo Atlas** olid lootustandvad noornäitlejad, kes tasapisi hakkasid saama nõudlikumaid ja suuremaid rolle. Aga vääramatu tõsiasi on, et selleks sügiseks on neist saanud draamatrupi kõige teenekamad liikmed, kelle lavatee aastate pikkus hakkab vaikselt lähenema poolsajandile.

Saame Raivo ja Kaisuga (selline on näitlejanna Kais Adlase nimi kolleegide keskel) kokku ühes teatri tagatoas, et rääkida noortest näitlejatest ja nende teatrisse tulemisest. Hakatuseks uurin, kuidas trupi põlisliikmed noorte tulekusse üleüldse suhtuvad? Mingitpidi on ju tegemist otseste konkurentidega.

„Loomulikult on noored oodatud!” kinnitab Kaisu. „Põnev on ju ka: missugused nad on? Ja vaevalt nad hakkavad nüüd seitsmekümne-aastaste näitlejate rolle ära võtma.” Raivo lootused on seotud peajaslikult sellega, et uued tulijad teeks midagi täiesti uutmoodi, katsetaks ja otsiks julgemalt, kui see praeguses Eesti teatripildis näha on. Igasugu eksperimentide ja otsingutega oleks Vanemuise trupi vanim meesnäitleja Raivo iga kell valmis kaasa minema. Näitena lähiminevikust meenub talle Tiit Palu suvelavastus, Mats Traadi „Tants aurukatla ümber”, mis oli lahendatud „jooksuteatri”

põhimõttel. (*Lavastuses, mis kestis 1 tund ja 20 minutit, esitasid näitlejad seda võimsat poeetilist teksti lakkamatult joostes – toim.*)

Meenutame korra vestluskaaslaste endi teatrisse tulekut ka. Nii Kaisu kui Raivo on lõpetanud Vanemuise I stuudio, õpinguperiood jäi aastatesse 1961–1965. Stuudiod tegutsesid tol ajal õige mitme teatri juures, sest Eesti teatriharidusse oli tekkinud auk (Lavakunstikateedri ehk „Panso kooli” esimene lend lõpetas 1961. aastal) ja noortest näitlejatest tunti suurt puudust. Seetõttu otsustaski Kaarel Ird luua Vanemuise juurde omaette stuudio, kust tuli pikaks ajaks teatrilise vajalik järelekasv. Kaisu mäletab, et esialgu võeti vastu tohutu hulk inimesi, umbes viiskümmend, kellest esimese aasta lõpuks jäi alles parkümmend. Tõelise teatrihuviga noorte väljasõelumiseks oli Irdil kaval nipp: kohe alguses tehti mõned

Igasugu eksperimentide ja otsingutega oleks Vanemuise trupi vanim meesnäitleja Raivo iga kell valmis kaasa minema.

eriti „igavad” tunnid, näiteks tegeleti mitu tundi ühe ja sama etüüdiga, mis muidugi peletas „klubilise” ajaveetmise otsijad kiirelt eemale. Viimaks jäi alles paarikümnene grupp, kellest umbes pooled jõudsid ka elukutselise näitleja staatuseni. Selles mõttes oli Raivo ja Kaisu teatritee algus üsna ebatüüpiline, et teatriga harjumine ja truppi sulandumine toimus järkjärgult. Toimusid ju stuudiotunnid teatrimajas ja ka diplomilavastused mängiti juba „päris” laval. Edasi anti prooviks mõned rollid Vanemuise repertuaaritükkides, neid, kes end õigustasid, hakati vaikselt koosseisu võtma. Kaisu aga oli oma vanemate (Epp Kaidu ja Kaarel Ird) töö tõttu nagunii alates varasest lapsepõlvest teatris viibinud.

„Irdi põhimõte oli oma sugulasi mitte soosida ja ta ei nõustunud tükk aega oma väimeest tööle vormistama,” meenutab Raivo ja lisab, et ühel hetkel oli talle tekkinud aga nii suur hulk mahukaid rolle, et Irdil ei jäänud lihtsalt muud üle. See sündis 1968. aastal, Kaisu on vanemuislaste ridades ametlikult aastast 1965. Raivol, kes stuudiosse astudes ei osanud end kuidagi näitlejana ette kujutada, oli selleks ajaks lõpetanud EPA ja sõjavägi läbi käidud. Kõik tolle aja, 1960ndate lõpu, Vanemuise draamatrupi põhijõud võtsid truppi täienduse väga kenasti vastu ja aitasid, kus vaja. Kaisu nimetab

Milvi Koidut, Lia Laatsi, Einari Koppelit, Herta Elvistet, Raivo mäletab vanematest olijatest kõige parema sõnaga Aleksander Mältonit, Elmar Kivilot, Elmar Salulahte.

„Praegu teatrisse tulevad noored on tunduvalt enesekindlamad kui meie,” leiab Kaisu. „Mis on tegelikult hea. Meie omal ajal olimegi liiga hiirekesed.” Tänapäeva noored on elujulgemad,” täiendab Raivo. „Meie olime omal ajal ikka hirmus krambis. Praegustel noortel ei ole seda üldse. Nagu on öelnud kuulus vene näitleja Mihhail Uljanov: „Mis on näitleja töös kõige keerulisem? See, et tohutu hulk inimesi vaatab sinu tegemist pealt. Milline treial oleks nõus niimoodi töötama?””

Paaril korral on nad kohanud ka ülienesekindlaid noornäitlejaid, kelle lavatee siiski väga pikaks ei kujunenud. Meenub ka üks noor näitlejanna, kes tavatses oma kostüümid garderoobis laiali loopida. Eks seegi räägi näitleja kohta ühteist, kuidas ta oskab hinnata nende kolleegide tööd, kes laval ei käi. Samas kinnitavad nii Kaisu kui Raivo nagu ühest suust, et mingit aupaklikkust või „erikohtlemist” nad noorte poolt ei sooviks mitte mingil juhul! „Inimene peaks eelkõige jääma iseendaks, olgu selline, nagu jumal ta on loonud,” leiab Kaisu.

Tean, et kolleegile märkuse tegemine on näitlejate keskis delikaatne teema. Mõni ootab väga, et kaasnäitleja ütleks „kõrvalt” mõne soovitus või näpunäite, teine ei talu seda

„Praegu teatrisse tulevad noored on tunduvalt enesekindlamad kui meie,” leiab Kaisu.

Raivo Adlas Filip Landahli rollis lavastuses „Fanny ja Alexander”.

Vanemuise stuudio üks diplomilavastusi aastal 1967 oli Pavel Kohuti „Kaksteist”, lugu kaheteistkümne noore näitleja elust.

Jiří – Raivo Adlas, Madlena – Mai Jägala (kes töötab tänaseni Vanemuises inspiitsendina).

Vašek – Evald Aavik, Jiřina – Kais Adlas.

silmaotsaski. Minu vestluskaaslased on selles osas ühte meelt: kui keegi peaks nõu küsima, loomulikult ütleme, aga ise õpetama ei kipu, märkuste tegemise õigus peab ikkagi olema lavastajal. Tõsi, Kaisu on viimasel ajal mitme lavastuse juures töötanud ka lavastaja assistendina ja see ametikoht muidugi eeldabki omapoolsete (või lavastaja poolt öeldud) märkuste edastamist näitlejatele. Raivo kinnitab, et mõnda vanema kolleegi märkust üritab ta järgida tänagi. Näiteks Aleksander Mältoni soovitus sõnalõppe mitte väga selgelt välja hääldada, see muudab lavakõne paatoslikuks.

Varasemal ajal oli kolleegi heatahtlik nõuanne või ettepanek tavalisem asi, nüüd ollakse sellega ettevaatlikumad. Mis tegelikult on vist pigem hea. Kaisu mäletab vähemalt üht juhust, kus juba vägagi kogunud näitlejanna pärast iga proovi sõbrannaga (teine väga kogunud näitlejanna) telefonis oma rolli jõujooned väga põhjalikult läbi arutas... ja ega sest rollist lõpuks head nahka ei saanud.

Veel üks asi, mis kipub minevikku vajuma, on kõiksugu näitlejate ended, tavad, uskumused ja rituaalid, mida tuleb järgida. Üks, mida vist kõigis Eesti teatrites siiani raudselt järgitakse, on esietenduse eelne müks tagumikku enne lavale

astumist, muud tavad (mahakukkunud tekstiraamatule pealeistumine, laval vilistamise keeld jne) hakkavad vaikselt ununema. Ilmselt ei tunne noorem näitlejapõlvkond vajadust oma elukutset sel viisil (liigselt?) müstifitseerida. Üldse kehtivad teatris mõned reeglid teistpidi, kui tavaelus. Näiteks lavale mineja lastakse enne mööda (sest temal võib olla tõeliselt kiire!) kui lavalt tulija (erinevalt näiteks bussi sisenemisest). See on teatri ABC.

Muidugi käib tänapäeval automaatselt ka „sinale” üleminek, vanasti oli loomulik, et vanem kolleeg tegi selleks eraldi ettepaneku. Aga näitlejatöös, kus suhtlemine kolleegide vahel eriti tihe ja lähedane, ei kõlba „teietamine” kohe kuidagi. Raivo kinnitab, et kui keegi näitlejatest hakkab proovis kolleegi poole pöörduma: „Kuulge, teie...” siis see on kaunis ränk solvang.

Räägime edasi praegusest teatrinoorusest ja aina tihenevast konkurentsist, millega neil alustavatel näitlejatel tuleb rinda pista. Muidugi on konkurents ühelt poolt hea, sest tööd tehakse rohkem ja tase muutub aina profimaks, teisalt on julm, et need noored, kes vajaksid enam küpsemisaega ja ehk kohe ei suuda end tõestada, kipuvad teatrisüsteemi

Kais ja Raivo Adlas koos lavastaja Mati Undiga.

Üldse kehtivad „teatriköögis” mõned reeglid teistpidi, kui tavaelus.

hammasrataste vahele jääma. Näitkeks Panso arvas, et alles esimesed kümme aastat teatris tõestavad, kas näitlejast „saab asja”, Kaisule meenub briti lavalegend John Gielgud, kes ütles, et näitleja alla neljakümnet pole veel miski näitleja.

Lõppenud hooajal puutusid Kaisu ja Raivo „Utopia ranniku” lavastuses kokku mitme Viljandi Kultuuriakadeemia tudengiga, kes suutsid endast jätta kõige parema mulje. Seetõttu pole ka raske arvata, mida Adlaste pere arvab kahe teatrikooli vajadusest Eestis. „Andekas on andekas igal pool, ükskõik, mis koolist ta tuleb,” ütleb Raivo. „Mis siis, et kõik diplomandid ei jõua teatrisse, teatrikooli haridus võimaldab end edukalt tõestada ka mitmetel muudel erialadel,” on Raivo kindel.

Raivo esimesed rollid olid ränkkrased peaosad eesti teatrilukku läinud lavastustes „Phaethon, Päikese poeg” ja „Tuhkatriinumäng,” Kaisu esimene suurem roll oli teisel teatrichooajal mängitud Jo „Mee maigus”. Aga esimene roll, kus ennast natuke kindlamini võis tunda, tuli veel mitu aastat hiljem, Lilli Prometi Hispaania-ainelises tükis „Los Caprichos”, mille proovid on meeles tohutu pingutuse ja metsikute peavalude ajana. Aga, nagu arvab Kaisu, lõpuni kindlalt ei tunne näitleja ennast vist kunagi. Raivo meenutamist

Raivo Adlas vanema kohtuteenri rollis ooperis “Reigi õpetaja”.

mööda oli tema murdepunkt-roll „Hedda Gableris” ja („Jõle hästi tundsin ennast!”) ajal, kui juba kümme aastat teatritööd oli selja taga. Ja üks hirmus „murdmise” osa oli nõuka-aegne „tootmisnäidend” „Võõras mees”. Raivo osaks oli mängida suure tööstusettevõtte uut direktorit, kes pidi psühholoogiliselt allutama endale nii hiigelkombinaadi töötajad kui ka publiku saalis.

Teatrikoolist tulnud näitleja ei pruugi mitte alati kohaneda teatri töötempoga. Kui oled harjunud neli aastat hommikust hilisööni rakkes olema, siis võib mõjuda harjumatu, kui teater jätab sulle nädala või terve pika suve täiesti vabaks. Pärin kogunud näitlejailt, kuidas sellega toime tulla? „Siis tuleb ennast harida, lugeda, vaadata filme ja teisi teatreid,” kõlab Kaisu soovitus, sest tema meelest peab näitleja ennast hoidma pideva valmisoleku seisundis.

Raivo, kes on aastate jooksul tegelenud lugematute harrastusteatri-gruppidega, aga pigem hoiatab noori näitleja ebakindla elukutse eest. Tema arvates ongi kõige parem see „teatripisik” juba lasteaias ära põdeda, et ülejäänud elu pühendada millelegi tõsisemale ja kindlamale. Ometi on üks või teine „sõnakuulmatu” õpilane ikkagi teatrikooli kasuks otsustanud – ju nad siis teisiti lihtsalt ei saanud.

„Noorte ja vanade” teemat kokku tõmmates jõuame aga ühisele otsusele, et teater on selline koht, kus inimesed koonduvad mitte põlvkondade, vaid ühiste teatrilaadide ja -maitsete, pidulikult öeldes siis veregruppide kaupa.

Kais Adlas kehastab lavastuses „Fanny ja Alexander” proua Blenda Vergerust.

Sel hooajal näeb Kais Adlast lavastustes „Fanny ja Alexander”, „Helisev muusika”, „Musta pori näkku”, „Punamütsike” ja „Utopia rannik”.

Raivo Adlast näeb lavastustes „Fanny ja Alexander”, „Helisev muusika”, „Reigi õpetaja”, „Punamütsike”, „Utopia rannik” ja „Kajakas”.

Kais Adlas Aino rollis lavastuses „Musta pori näkku”.

Ott Kilusk – värvikas „hall kardinal”

Küsinud Rein Pakk — Fotod Alan Proosa, Vanemuine

Publik teab, et teatris on lava taga palju igasugu töid ja inimesi, kuid üldiselt on vaataja jaoks lava ikkagi põnev lugude jutustamise koht, kus esiplaanil näitlejad. Nii ongi õige. Just selle nimel töötavad kõik need inimesed, kellest just tihti ei räägita. Mõned vaatajad mõtlevad ehk vahel, et küllap on teatris ka kunstnikud, kes kostüüme ja dekoratsioone kujundavad ning plastmassist banaanid lauale loovad. Suuremad teatrisõbrad teavad nautida ja mõtestada ka autoreid ja lavastajaid, aga sealt edasi algab tundmatu sfäär, kus tavainimene ameteid eristada ei oska. Ja ehk ei peakski. Ometi on vähemalt üks amet, mis teatris on ülitähtis, kuid millest väljaspool teatrit teatakse reeglina küllaltki vähe. See amet on etenduse juht ehk inspitsient. Seda vastutusrikast ja põnevat tööd teeb Vanemuises teiste hulgas ka üks väga huvitav mees. See mees on Ott Kilusk.

Oma töö kohta ütleb ta ise sedasi:

Inspitsient kui etenduse juht lähtub põhimõttest, et etendus pole oma olemuselt midagi muud, kui rida tehnilisi kokkuleppeid, mis prooviperioodil on asjaosaliste vahel sõlmitud. Tüki läbiviimine seisnebki nende kokkulepete ajalis-põhjuslikus koordineerimises, et kõik osakonnad teeksid oma sooritusd õigeaegselt ja võimalikult hea kvaliteediga. Siis tuleb tehniliselt korrektne etendus. Nõnda on lugu etenduse juhtimisega. Prooviperioodil sõltub kõik paljudest erinevatest faktoritest: lavastajast, trupist, tööplaanist jne. Sestap on see protsess alati uus ja põnev.

Omalt pool lisan, et etenduse juht ... juhib etendust.

Tema hoolitseb selle eest, et kõik, mis etenduses toimub, toimuks õigel ajal ja õigel moel. Nii esietendusel kui ka 75ndal etendusel. Uskuge mind, teatri igapäevaelus ei ole see sugugi iseenesestmõistetav, et kõik on alati nii, nagu alguses kokku lepitud. Lavastused kipuvad etendusest etendusse kuluma ja vananema, just täpselt samamoodi nagu inimesedki. Hea inspitsient aga suudab hoida lavastuse läbi mitme hooaja värskena.

Aga kust nad tulevad, need inspitsiendid? Näiteks minu onu, Väino Aren, asus Estonia teatris inspitsiendina tööle pärast seda, kui ta oli olnud seal kaua aega tantsija. Aga kust Sina, Ott, tulid?

Lugu oli nii, et üks inspitsient lahkus ootamatult töölt ja siis pakuti seda kohta mulle. Tundus huvitav ja võtsin vastu. Enne olin lavamees.

Su esimene lavastus oli kohe „Helisev muusika”. Päris suur ja keeruline lugu, millega said hästi hakkama. Aga enne olid lavamees. Ja veel enne oled maalinud, ajanud puiduäri, kirjutanud luulet ja proosat. Miks Sa kõigi värvikate ja edukate elutegevuste ning seikluste kiuste igatsesid lavameheks saada ja said ka?

On tõesti nõnda, et olen mitmes teatris lavamees olnud. Projektipõhiselt ja haltuurakorras mujalgi. Pidasin seda noorusel väga romantiliseks elukutseks, lausa elamisviisiks ja mis seal salata, arvan praegugi nii. See lihtsalt on nõnda läinud, väljaspool minu tahet.

Olgu siinkohal öeldud, et küllap on Otil õigus. Kindlasti on lavamehe töös midagi uhket ja väarikat. Kunagiste lavameeste autahvlilt leiame sellised nimed, nagu Peeter Volkonski, Mihkel Smeljanski, Alvar Loog, Margus Allikmaa ja kindlasti veel terve rea filolooge ja filosoofe, füüsikuid ja muusikuid. Ja meie Ottki on selles reas juba endale väarika koha kindlustanud. Kui mitte juba 2010. aastal ilmunud luulekoguga „Oktoobrikuine tuuker”, siis autobiograafilise romaaniga „Veidrikud ja võpatused” (2012) kohe kindlasti. Väga vaimukas, kujutus- ja kujundiküllases keeles lugu. Ja see pole pelgalt minu arvamus, seda on kinnitanud terve hulk arvustajaid. Millest see raamat räägib?

Minu lapsepõlvest Setumaal ja sellest, kuidas ma maailma tol ajal nägin. Tahtsin kirjutada selle väikese poisi silmade läbi, kes ma olin raamatus toimuvate sündmuste ajal. Kirjutamise

*Aga lihtsamalt öeldes on katarsis see,
kui sind alguses tehakse lolliks ja siis
äkki lõpus saad targaks.*

ajal käisin neis kohtades ja püüdsin mäletada, kuidas kunagi oli – tundeid, mõtteid, muljeid ja ennekõike seda, mis kuskil asus, mida praegu enam pole või on teisiti.

Sain üllatavalt palju soosivat kriitikat. Õnneks ikka natuke negatiivset ka. Üks lugejakiri heitis ette, et olen mustanud oma raamatus kirjeldatud küla koorekihti. See on täielik jama, sest selle küla koorekiht olen mina ja enda kohta ei ütelnud ma küll ühtegi halba sõna.

Lapsepõlv on kummaline ja keeruline aeg. Sind ei võeta tõsiselt ja ometi näed enda ümber asju, mis panevad imestama ja ei tundu arukadki?

Mõned asjad on lapsest saati selged. Tegelikult paljud sügavad arusaamised maailmast. Kõik püüavad selgeks teha, et ei ole nii, nagu sulle tundub ja siis püüad nende moodi asjadest aru saada. Näiteks põhikooli kirjandustundides ei tundnud ma ühtki raamatut lugedes midagi sellist, mida õpetaja seal väitis leiduvat. Tema vaatenurk oli talumatult igav ja programmiline, välistades kõik vahvad võimalused, mida minu fantaasia oli käivitanud. Hiljem mõistsin, et just nimelt see „asjadest valesti arusaamine” on see, milles peitub tõeline „ise”. See on midagi sellist, mida Valdur Mikita silmas peab, kui sünnesteias kirjutab.

Hakkasin seda raamatut kirjutama, et tõelist „iset” ellu äratada. Raamat on siis sellest, kuidas ikkagi mulle tundus... ja nii tegelikult on ka.

Seda last, kes suudab suureks kasvada ilma, et ta täiskasvanutega kõiges nõus oleks, on teatris vaja.

Suureks kasvanuna on kaks valikut: kas see laps vallutab ise täiskasvanute kindluse või sa loobud lapsest – seega, siis endast. Esimene viib loomingulisuseni. Teine teeb sinust mingi monstumi, kes õiendab lastega ja arvab, et peab minigisse sotsiaalsesse gruppi kuuluma. Ah, minge metsa! Laps sinus ei tohi surra. See on ju ka „Fanny ja Alexanderi” teema.

Just Alexanderi, eks. Tema vastandub selles Fannyle.

Jah, Fanny on valmis loobuma lapsest enda sees, Alexander võitleb oma sisemise lapse eest. On üks selline vahva mõiste selle kohta, mida me sünnist saadik, lapsest peale, endas kanname – metafüüsiline miilits. Metafüüsiline miilits on see, kes mäletab neid asju ja kui ta on piisavalt tugev, siis ta lööb suurena täiskasvanute maailmas korra majja!

Ott on ka lavastuse „Fanny ja Alexander” inspitsient. Inspitsient toob näitlejatele teatri raamatukogust tekstiraamatud ja osaleb esimesest lugemisproovist peale lavastuse loomises. Kirjanikust Otil on kindlasti huvitav vaadata ja analüüsida dramaturgiat ning selle arengut koos inspitsient Otiga. Sestap tunneb Ott, et tema töös on meeldiv ühendatud kasulikuga.

Mida Sa praegu kirjutad?

Olen mõtelnud, et minu järgmine päris oma raamat võiks olla jutukogu, näiteks novellid, mis omavahel mõtteliselt kokku kõlksuksid. Praegu on see asi küll üsna algjärgus. Teen märkmeid ja mõtisklen. Jooksvalt kirjutatan kõiksugu arvustusi ja raamatuülevaateid erinevatele kultuuriväljaannetele... Muide, raamatuid lugedes ja neid arvustades olen mõtelnud, et nõukogude ajast võiks siiski ühe asja üle võtta. Tsensuuri – mis

Lavastaja Ain Mäeots

„Meie esimene päris lähem kokkupuude toimus autos, teekonnal Tartust Rakverre ja tagasi. See oli tõenäoliselt aastal 2009, kui sõitsime kahekesi uurima, kas ja kuidas on võimalik lavastust “Koidula veri” Rakvere teatri laval mängida. Mina lavastajana ja Ott lavameistrina. Ma ei teadnud Otist enne rohkemat, kui seda, et tegemist on haruldasetl terase ja lahtise peaga lavapoisiga.

Need mõned tunnid ühisel autosõidul olid minu jaoks oluliselt nii Otti kui ka silmaringi avavad. Esiteks olin ma nagu puuga pähe saanud: milline lugemus on ühel noorel mehel! Pean ennast kõvaks lugejaks, aga selgus, et Otist olen ma kõvasti maas. Sain Otilt erakordse ja suurepärase autoloengu eesti kirjanduse teemal.

Ott on üks võimsa intellektuaalse pagasiga setu trikster. (*Trikster ehk vembumees – on müütiline tegelaskuju, kes teeb tempe, kaval dab, rikub häid kombeid, petab ja saab ise petta, leiutab uusi asju ja võtab osa kultuuri või kogu maailma loomisest (wikipedia.org) – toim.*) Mulle tundub, et ta mängib teatris inspitsiendi rolli ja teeb seda väga hästi. Aga ta ise on samal ajal hoopis keegi teine. Selline kummaline tüüp. Trikster.

Vanemuises on hetkel kõik inspitsiendid tasemel. Aga Otil on lisaks suurepärase võime tajuda lavastuse tehnilisi üksikasju. Kõik lavastusega seotud tehnilised kokkulepped – lavavahetus, see, millal eesriie tõuseb või langeb, kes millal sisse sõidab, kes välja jne – peab inspitsient täpselt teostama. Ott suudab aga lavastuse tehnilise poole ja kulgemise läbi tunnetada ja hoida igat etendust elegant-selt ja aristokraatlikult peos. Ma ei oskagi seda ratsionaalselt seletada, aga nii see on.“

Otil on mitmes lavastustes tulnud inspitsendi toolilt tõusta, et laval episoodilistes rollides kaasa teha. Stseen lavastusest „Fanny ja Alexander”.

Teater on koht, kus võib keset absurdset maailma teha ametlikult absurdseid lugusid.

me sellest turust ikka kurname! Asjatundjad võiksid korra enne vaadata, mida sinna ringlema lasta. Mitte ideoloogilises, vaid puhtalt kvaliteedi mõttes. Samas annan endale aru, et nende inimeste osakaal, kes armastavad lugeda halbu raamatuid, on hirmuäratavalt suur. Aga eks nendelgi ole oma õigused.

Kas Sa teatrile ka tahaksid kirjutada, päris draamateksti?

Ei saa salata, et olen sellest mõelnud, unistanud. On ka mõned mõtted, nii et loodetavasti saab see ükskord koguni teoks. Olen asja kõrvalt vaadates aimamisi aru saanud, mida ma ise teatris näha tahaksin. Midagi taolist olengi mõelnud kokku kirjutada.

Missugune teater Sulle meeldib?

Ma pean lugu uskuma ja järelikult peab see lugu olema hea. See ei tähenda, et piisab heast tekstivalikust. Väljendusvahendid peavad ka ikka üllatavad olema, läbi raputama jne. Olgu selleks siis näitlejate mäng, videokujundus või kurat-teab-mis-veel.

Lavastused, mida oled ise inspitsiendina teinud ja nautinud?

„Musta pori näkku” oli huvitav teha. Andres Noormets leidis suurepärase lahenduse dramatiseerimiseks. Polnudki otseselt lugu, vaid ainult lõdvalt seotud kimp mälestusi, mis õiges järjekorras jutustustatuna mingi sügavama tähenduse omandasid. Kõik pole otseselt sõnadesse pandav, vaid tunnetatav ja see ongi tore.

Ka komöödia „Minu järel, seltsimees!” lõputseenis on Otil võimalus laval kehastada karmi tegelast Vene saatkonnast.

Mis tööd Sa teatris veel teeksid või teha tahaksid?

Kui oleksin targem, haritum ja ilusam, võiksin teha näiteks dramaturgi tööd või midagi muud taolist. Teeksin midagi sellist, mis annaks pidevalt uusi teadmisi ja aitaks korrastada hajusaks kippuvat maailmapilti.

Aga mis on see, mis Sulle teatris meeldib?

See, mis jääb arusaamatuks. Sümbolse vald. See on nii suur, mida me ei hooma, see vald. (Umbes sama hoomamatu kui Mikitamäe vald.) Igas heas etenduses peab olema midagi sellist, mida ei saa päriselt ära seletada. See on märk sellest, et inimene üritab tegeleda millegi sellisega, mis jääb välja-poolle tema kognitiivset taju. Ja ainult niimoodi saab maailm avarduda.

Mis on üldse teater?

Teater on koht, kus võib keset absurdset maailma teha ametlikult absurdseid asju. Ja siis makstakse veel palka kah! Sellest tuleb osata rõõmu tunda ja seda ei tohi unustada.

Ott ise on ütelnud kirjanduse kohta midagi, mis minu meelest käib ka teatri kohta hästi ja täpselt. See kõlab nii: „Lugeja peaks olema võimeline väljamõeldises toimuvat mängult uskuma (...) Kes seda ei suuda, selle ees jäävad väljamõeldise väravad igavesti suletuks.”

Vaat, selline Ott on meil.

Ott on avaldanud kaks raamatut „Oktoobrikuine tuuker” (2010) ja „Veidrikud ja võpatused” (2012), samuti arvustusi ja esseistikat ajakirjanduses.

2011. aastal valiti Ott kolleegide poolt Aasta Vanemuislaseks.

Minu linnulennuline elulugu

Sündisin 1975. aastal Võru sünnitushaiglas.

Viienda eluaastani elasin koos oma vanemate, vendade ja õdedega Ruusmäe küla külje all, tillukeses majas. Olemine kulges kuplite ja järvesilmade vahel, hoolitsetud majaõuedes ja vana mõisapargi puude all. Haanja, Rõuge, Ruusmäe ja Plaani jäidki minu mällu kui maagilised paigad, mida külastades tänaseni meeldivat rahutust tunnen. Siit pärinevad esimesed mälpildid ja analüütilised vaatlusandmed inimeste ja ilma kohta. See on vist ka põhjuseks, miks just maagiline realism hingele eriti armas on.

1980. aastal kolisime Meremäe külla – tuliuude kortermajja ja kõik oli teisiti. Lage maa ja järvede puudumine oli kohalikele kentsakat mõju avaldanud. Olime sattunud keskkonda, kus inimesed rääkisid naljakat keelt, kõnelesid mõistu, öeldes üht, kuid pidades silmas miskit muud. Olen tagantjärele mõistnud, et just küla vahel kakerdavad viinaninad on parimad sürrrealistliku automatismi ja onomatopoeetika esindajad.

Siin algas minu koolitee. Maakeskkool, esimestel aastatel üsna rahvarohke, oli ühtaegu kutsuv ja hirmutav paik. Algkoolist läbi ujudes kulges haridustee edaspidi tõusude ja mõõnadega, märkuste, kahtede ja lastevanemate koosolekute hingetus maailmas. Üksluisust elavdasid rännu- ja seiklushimulised noored mujalt vabariigist, kes erinevatel põhjustel meie kooli õpetajateks olid sattunud. Üks inglise keele õpetaja maal is veidraid pilte ja andis meile kuulata kassette The Smitshi ja The Cure'i loomingu-ga. Üks ajalooõpetaja rääkis meile uskumatuid lugusid vandenõuteooriatest ja andis kuulata vendasid Johansone ja Viidingut. Siis ilmus kusagilt üks eesti keele õpetaja, kes tavatses samuti veidraid pilte maalida ja käskis kuulata hoopis Velvet Undergroundi ja Rujat. Ütles, et kui ei kuula, saate tappa! Hakkasin nende inimeste mõjul raamatuid lugema, õigemini valimatult sisse ahmima, sest hirm oli suur. Nõnda valmistasid need vabameelsed pedagoogid meid ette kohe-kohe algavaks laulvaks revolutsiooniks.

Peale põhikooli, aastal 1989, tegin katse astuda Tartu Kunstikooli, aga ei saanud sisse. Olin hakanud joonistama oma linnavanaisa mõjul, kes maal is maastikumaale. Kaotasin järgnevatel aastatel kujutava kunstiga tegelemise vastu igasuguse huvi, kuid minu mõlemast vennast said kunstnikud. Vanem vend lõpetas Tartu Kunstikooli ja noorem EKA.

1993. aastal, olles lõpetanud koduküla keskkooli, otsustasin astuda Viljandi Kultuurikolledžisse, nagu toda õppeasutust toona kutsuti. Miks ma sinna astuda tahtsin, seda ei tea, samuti ei tea ma, miks asusin õppima raamatukogundust. Mul on kusagil sahtlipõhjas isegi diplom olemas. Õpiaastad Viljandis on tagantjärele meelde jäänud kui lõputu jändamine lossimägedes, ühikates, Viljandi baarides ja Uueveski tiikide vahel. Elasin ühikatubades koos levimuusikute ja rahvamuusikutega. Omandasin kohutava hulga murdekeelseid ja roppe laule. Tutvusin jorssidega, kes mängisid kidra peal Led Zeppelini, Claptoni ja kurat-ise-teab kelle lugusid. Koridorides tuiasid noored näitlejahakatised, kellest paljud tänaseks erinevates teatrites leival on.

Aastal 1996 sattusin Ugala teatrisse lavameheks. See oli ilus aeg, mil teatrit tehti suure armastusega ja statsionaarselt jommis peaga. Väljasõidud Soome, Lätimaale, Moskvasse ja Kihnu saarele jätsid kustumatuid mälestusi, mida tänaseni heldimusega meenutan. Uue hobina olin hakanud antikvariaatidest vanu raamatuid kokku ostma: Siuru-aegsed luulekogud, Suitsu, Liivi, Enno rābaldunud kaantega raamatud, edasi Talviku ja teiste arbutate teosed. Tegelen selle asjaga vahelduva eduga tänaseni ja Meremāel vanemate majas on mul üks kapp, kus nad kenasti virnas seisavad.

2000. aastal kolisin sõprade kutsel Võrru. Olin otsustanud vist rikkaks saada või midagi sellist ja hakkasin tööle hiiglaslikus saekaatris. Teenisime seal tõesti megapalka, peale selle ajasime palgiāri ja ainelist puudust ei tundnud. Tegime asju, mida kantpead ikka teevad... noh, teate küll... Igal juhul, arvatavasti aastal 2004, põles see saekaater maha ja mina silkasin väljamaale. Tänu endiste tutvustele Ugala teatris võeti mind kaasa "Miss Saigoni" turneele. Seiklesime Saksamaal, Belgias ja Luxembourgis.

2005. aastal asusin õppima Tartu Ülikoolis kirjandust ja rahvaluulet. Õige pea sain tööd Vanemuises, ikka lavamehena. Aastast 2010 olen inspitsient ja alles eelmisel aastal, pärast pikki ponnistusi, õnnestus mul ülikoolist magistriskraad kätte saada.

Seltskond täis teotahet ja enese proovilepaneku energiat

Tekst Krista Leipsig — Fotod Alan Proosa

Sügis on uute alguste aeg. Vanemuise lavadel võib augusti lõpust alates näha seitset noort draamanäitlejat, kes sellest hooajast alates on trupi täieõiguslikud liikmed. Nad on õppinud neli aastat külg-külje kõrval lavakunstikooli 26. lennus ning ka nende esimene töö Vanemuises jätab nad trupina kokku.

Noored näitlejad **Jaanika Arum, Linda Kolde, Kärt Tammjärv, Marian Heinat, Veiko Porkanen, Reimo Sagor ja Markus Dvinjaninov** mängivad Avtandil Varsimašvili lüürilises armastusloos „Armastan! Armastan! Armastan!”.

Iga teatrikooli kursust iseloomustavad mingid ühisjooned, ühine vaimsus. Mõistagi on igaüks omaette isiksus, kuid koosõppimise aeg, ühiselt kogetud ja jagatud emotsioonid vormivad igast lennust omanäolise koosluse.

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia lavakunstikooli juhataja **Peeter Raudsepp** iseloomustas viimast lennu nõnda:

„Olen saanud jälgida 26. lennu tegemisi läbi nelja aasta ja näinud paljusid huvitavaid ja suisa geniaalseid välgatusi tulevastest näitlejaisiksustest. Iga kursus on küllaltki oma juhendaja nägu. Otsinguline vaim ning ebastandardised lahendused, mis iseloomustavad Ojasoo teatrit, on nii oma heade kui halbade külgedega oma- sed ka tema kursusele. See rühm noori näitlejaid sai ennast proovile panna väga erinevates oludes nii kodu- kui välismaal ja oskab enda loomingut asetada Euroopa konteksti, nii et tegemist on heas mõttes kosmopoliitidega. Nad on pidanud rinda pistma paljude ekstreemsete olukordadega ja nendest auga välja tulnud. Nad julgevad provotseerida ja oskavad ka teineteist raskes olukorras toetada. Iga kursuse teeb õnnelikuks, kui nende bakalaureuselavastuste nimistus on vähemalt üks lavastus, mida võib pidada selle lennu koondportreeks – räägin Erdmani “Enesetapjast”. See jõuliselt ekspressiivne ning traagikak ja koomikak julgelt kokku segav lavastus annab hea ülevaate lennu näitlejapotentsiaalidest. Kindlasti on Vanemuisesse siirduvad näitlejad täis teotahet ja enese proovilepaneku energiat, sest tuleb neil ju end kehtestada mõnes mõttes traditsioonilise (ma) teatri laval. Arvan, et nad saavad sellega hästi hakkama, sest koolist on kaasa võetud väga mitmekesised kogemused ja nad teavad, mida tähendab vastutustunne oma loomingus eest nii kunstniku kui kodanikuna.“

Palusime värsketel vanemuislasketel ennast ise RAMBI lugejatele tutvustada. Selleks andsime neile ette kimbu meelevaldselt valitud sõnu ja palusime neist välja valida kümnekond inspireerivat. Moodustunud laused tutvustavad nende mõttemaailma just nõnda, nagu nad ise on soovinud.

Tantsija, koreograaf ja lavastaja **Kristina Paškevičius**, kes õpetas 26. lennule nelja aasta jooksul tantsimist, jagab meile noorte näitlejate kohta oma tundmusi ja mõtteid, mis on inspireerinud proovisaalis sündinud sõnatutest etüüdidest ja harjutustest.

Mulle meeldiks iga päev otsida oma töös **puhast rõõmu, ilu, õnnelikke hetki**, samamoodi ka kurbust, viha, hirmu jne. Tahaksin jõuda nende tunneteni erinevaid teid pidi, neid lõpuni sõnastamata või isegi oskamata sõnastada.

Mulle meeldiks, kui leiaksin nende erinevaid vorme. Et asjade tähendus minu jaoks muutuks ja laseks minul koos nendega **muutuda**. Peamine – ei jääks paigale seisma. Tahan olla otsiv rändaja. Tunnete **tähendus** on eriline, sest nad on teises kohas kui sõnad. Tihti otsin ka kunstis seda, mis mind emotsionaalselt läbi tõmbab või jõuab teadvustamata kohtadesse, suutmata **kogemust** täpselt sõnastada. Näiteks, vaadates Lynch'i filme, ei suuda ma neid kunagi lõpuni sõnastada, ometi põrutavad nad otse mu alateadvusesse.

Jaanika Arum

Sündinud:

21.04.1987 Pärnus

Õppinud:

Paikuse Põhikool

Pärnu Raeküla Gümnaasium

Tallinna Ülikool (Kunstiteraapiad)

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstkool näitleja eriala 26. lend.

Jaanika Arum osaleb lavastustes „**Armastan! Armastan! Armastan!**”, „**Estoplast!**”, „**Meie oma tõde, meie oma õigus!**”.

Kristina Paškevicus Jaanikast:

„Suvi. Lõõskav päike, linnud vidistavad, merelt puhub kerge briis. Reimo kingib Jaanikale lille. Jaanika on meelitatud. Ta nuusutab lille ja siis veelkord ja siis veel ja veel ja veel... Lõhnavoog on nii elus ja intensiivne, et hakkab mööda Jaanika keha ringi voolama, jõudes igasse rakku tema sisemuses. Ka pealtvaataja tunneb seda iga oma keharakuga. Jaanika ei suuda nuusutamist lõpetada, ta on lummuses, lill on juhtimise üle võtnud, äratanud Jaanikas midagi ürgset. Ta nuusutab järjest intensiivsemalt ja ekstaatilisemalt, see haarab kaasa ja teeb rahutuks. Lõhn on ennast mässinud üleni ümber Jaanika. Jaanika vappub ja väänleb, temas on midagi ürgset ja animistlikku, metsik naine. Siis neelab Jaanika lille alla, saabub vaikus, ekstaas. Verd tarretama panev vaikus...Jaanika on lill.”

Kodu on Muhus.

Ilu päästab.

Hea, kui on **isu**.

Argipäeva rutiin aitab teha rohkem, kui jõuad.

„Miski pole originaalne. Varasta kõikjalt, kui see su **inspiratsiooni** või kujutlusvõimega kokku kõlab.”

Elutarkus – olen oma vigadest nii palju õppinud, et teen neid ilmselt ka edaspidi.

Raamatutarkus – ilus nagu õmblusmasina ja vihmavarju ootamatu kohtumine lahkamislaual.

Ootan **Tartut**.

Viimane **õnnelik hetk** – hilisõhtul Lasnamäe Prisma juures oli suvelõhn ja kotis küps avokaado.

Marian Heinat

Sündinud:

25.10. 1989 Raplas

Õppinud:

Hellamaa Algkool

Muhu Põhikool

Saaremaa Ühisgümnaasium

Tallinna Ülikooli eesti filoloogia eriala (2009-2010)

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstikooli näitleja eriala 26. lend.

Marian Heinat osaleb lavastustes „**Armastan! Armastan! Armastan!**”, „**Minu veetlev Tartu**”, „**Kui tuvid kadusid**”.

Kristina Paškevicus Marianist:

„Ma näen istumas ühte kaunist noort naist, ta silmad on kinni ja huultel õrn naeratus. Tema pikad mustad juuksed langevad õlgu mööda alla. Ta on pöördunud sissepoole. Mul on selline tunne, et Marian teab nippi, kuidas jälgida mängu nii, et oled ise mängus sees, aga samal ajal ei lase sellel mängul end alla neelata. Tal on teadvustatud vabadus liikuda alati sissepoole, kui võimalus või vajadus on. Kui ihad ei varjuta enam me olemist ja rännakukihk jõuda siseplaanidesse on peatunud, siis me olemegi sees, nii kaua, kui vaja, nii palju, kui vaja. Sissepoole pöördumine pole enam rännak, see on teadlik otsus mitte väljuda. Ja, kui juba väljuda, siis...”

Puhas rõõm on see, kui vaatan sõbrale silma ja tean, et ta toetab mind, mida iganes ma ka ei teeks või ütleks.

Tartu on seni olnud koht, kus on sõbrad ja puhkus, loodetavasti saab sellest teine kodu.

Ootan juba seda uut **argipäeva rutiini**, mis esmakordselt üksi elades tekib.

Ilu on see, kui lähen õue ja ei suuda ära imestada, mida loodus suudab.

Päikeses on mingi maagiline **vägi**, mille tahan ka enda seest üles leida.

Vanemuine on võimaluste kaev.

Kõige rohkem **inspireerib** teine inimene.

Isu pole veel täis saanud.

Tulevikus, nii nagu ka minevikus ja olevikus, on kindlasti armastus, kõik muu on veel teadmata.

Linda Kolde

Sündinud:

16.04.1990 Tallinnas

Õppinud:

Tallinna 21. Kooli muusikakallakuga klass

Vanalinna Hariduskolleegeiumi humanitaarklass, samaaegselt ka VHK

Teatrikool

Tallinna Ülikool, psühholoogia eriala (2009-2010)

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstikooli näitleja eriala 26. lend.

Linda Kolde mängib lavastustes „**Armastan! Armastan! Armastan!**”, „**Minu veetlev Tartu**” ja „**Kui tuvid kadusid**”.

Kristina Paškevicus Lindast:

„Linda on tuli ja põlemine. Lindas on sellist tarka, kontrollitud ja teadlikku põlemist, mis teda ennast ära ei põleta, mis inspireerib ja sütitab. Kui Lindal on piisavalt aega, et asjad endale selgeks mõelda ja tunnetada, siis hakkab sealt tulema mida vaid hoidke alt:) Kogu selle värvikirevalt sädeleva ilutulestiku juures lummab mind Linda juures hoopis tema Vaikimine. Linda on vastuvõtlik nagu põhjatu järv, millelt peegeldub täiskuuõine tähistaevas. Kõikehõlmav. Tantsides oma kõikehõlmavas Vaikuses ilmub nähtavale Ööjumalanna ise, oma sügavalt meditatiivse ilmega näol ja sellest tantsust õhkub publikusse maailma sügavust, rahu, mõistmist. See tervendab.”

Kui pole **rõõmu**, pole ka...

Argipäevane rutiin pole minule!

Vaadates väikseid lapsi, näed, mida tähendab **puhas rõõm!** Asi, mida me kõik võiksime rohkem osata: tunda puhas rõõmu!

Raha on paber, millele on prinditud värvilised pildid!

Minu **unistus** on teha seda, mis mind rõõmsaks ja õnnelikuks teeb!

Kui ma saaksin mõne vanema inimese **elutarkuse** endale napsata, kas ma oleksin siis edukam või parem inimene?

Õnnelik hetk on lühike, kuid hindamatu!

Tartu – sünnilinn, lapsepõlv, maakoht, isa, suvi!

Ma ei tea, mida **tulevik** toob ning see on huvitav!

Vanemuine – ootan suure huviga!

Markus Dvinjaninov

Sündinud:

6.02.1991 Tartus

Õppinud:

Tallinna 21. Kooli muusikakallakuga klass

Vanalinna Hariduskolleegiumi teatriklass

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstkooli näitleja eriala 26. lend.

Markus Dvinjaninov osaleb lavastustes „**Armastan! Armastan! Armastan!**”, „**Estoplast**” ja „**Kui tuvid kadusid**”.

Kristina Paškevicus Markusest:

„Kõik on valge. Nii seest, kui väljast. Puhas, süütu, lapselik. Mäng omas elemendis. Aga siis ta hüppab! Ta teeb selle ära – tõstab temperatuuri, adrenaliin hakkab soontes voolama, tõstab tempot, tõstab veel ja veel, püsib selles, ei väsi ära, ei anna alla! Ja sellest hetkest sünnib maagia. Markus tõmbab oma peente, pikkade sõrmedega oma peast nähtamatuid niite – aeglaselt, tundlikult, pikalt. See mõjub hüpnotiseerivalt. Kui ta joonistab oma kehaga õhku kujuteldavat mandalat, vahenditeks iidseid Sholini katad, voolab publikus pisar. Markus paneb käed rinnale palveasendis kokku ja on tänulik, mina koos temaga.”

Mõelda oma mõtteid keset loodust on **puhas rõõm**.

Tartus on inimesed ja igavene kevad.

Isu on mul mõõdukalt hea.

Tulevik on sume.

Kodu: otsin korterit!

Kas **elutöö** on mingi vanusepiirang ka?

Kunagi põhikooli ajal käisin **Vanemuises** ja ema oli mulle 25 krooni taskuraha andnud, et ma saaksin endale vaheajal kommi osta. Lõin selle raha letti ja küsisin kommi, mille peale kommitädi ütles: „Jälle need maalapsed oma suurte rahadega!”

Hea on teada, et enamus **õnnelikke hetki** on minu enda teha.

Ma tahtsin lapsena prügimäe kuningaks saada! Sellise **ambitsioonikuse** juures olen ma isegi päris kaugele jõudnud.

Veiko Porkanen

Sündinud:

4.01.1989 Põltsamaal

Õppinud:

Põltsamaa Ühisgümnaasium

TTÜ Tartu Kolledž ehitiste restaureerimise eriala (2008–2010)

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstikooli näitleja eriala 26. lend.

Veiko Porkanen osaleb lavastustes „**Armastan! Armastan! Armastan!**”, „**Estoplast!**”, „**Meie oma tõde, meie oma õigus**”.

Kristina Paškevičius Veikost:

„Veiko voolab. Tema võimas mehekeha on plastiline, painduv, väljendusrikas. Ta liigub nii, nagu luid polekski, on ainult ülipehmed voolavad mustrid, ühest liigutusest sünnib järgmine, puuduvad pausid ja kindel rütm. Tema tants on nagu katkematu vee vool, veidi sissepoole ja tundlik, samas nii haavatavalt lahtine ja julge. Veiko tants räägib elu usaldamisest, ta teab, et on alati toetatud selles lõdvestunud olemises ja elu lihtsalt kannab sind nagu jõgi just sinna, kuhu sul on vaja minna või kuhu on vaja jõuda, juhul, kui sa ise vastuvoolu ei hakka rapsima. Veiko tantsus on heas mõttes passiivsust ja vastuvõtlikkust, olemata seejuures igav või unine. See kutsub täielikult kaasa. Vesi voolab alati sügavuse suunas, alati allapoole, tal puudub ego kontseptsioon.”

Pikka aega oli **Tartu** kinnistunud minu mällu paigana, kust vanavanaema taluni jäi minna veel vaid 60 km. Ajad muutuvad, arusaamad teisenevad!

Üks auväärt vene režissöör ütles kord, et juustes peitub näitleja **vägi**. Kuulsin seda ütlust vahetult pärast seda, kui olin lasknud oma pikad juuksed maha ja mungatuka ette lõigata.

Tulevik ei tundu minu jaoks tume.

Unistused hoiavad meid elus.

Rõõm tuleb enamasti kõige pisematest asjadest või hetkedest.

Igal kevadel ei suuda ma ära imestada õitsema tärkavat **ilu**.

Päeva jooksul võib juhtuda nii mõndagi, ent kui on olemas **kodu**, siis on kõik hästi.

Inspiratsioon kasvab välja hetkedest, mida päris lahti seletada ei oska ega suuda.

Kärt Tammjärv

Sündinud:

11.06.1991 Tallinnas

Õppinud:

Pelgulinna Gümnaasiumi kunstiklass

On õppinud Tallinna Muusikakoolis kitarril, Arsise Kellade Koolis kellamängu ning täiendanud end näitekunsti alal Islandil ja Inglismaal.

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstikool näitleja eriala 26. lend.

Kärt Tammjärv osaleb lavastustes „**Armastan! Armastan! Armastan!**”, „**Meie oma tõde, meie oma õigus**”, „**Punamütsike**”.

Kristina Paškevicius Kärdist:

„Seiklejahing, kes toimetab nagu laps, täis usaldust. Seikluse juurde ei kuulu plaanid ja kaardid, programmid ja organiseerimine. Kui võtta oma ellu vastu uut ja tundmatut lapseliku usaldusega, süütult, avatult ja haavatavalt, siis ka väikseimast asjast siin elus võib saada suurim seiklus ja Kärt tunneb seda kunsti hästi. Sellel teel on oma ohud ja ohverdused, sa liigud iga päev uuesti tundmatusse, kaardistamata alale, ilma teejuhi ja kõrvalise abita. Kindlusetus on üks, mis aitab kasvada, oht aitab kasvada, Kärt on vastu võtnud tundmatuse väljakutse, ta on otsustanud kasvada. Kärt tantsib täitunult, totaalselt, intensiivselt. Ta on maksimaalne. Ta on väga seksuaalne, väga elus ja täis võimalusi. Kärt on Vikerkaarekuninganna, kes nagu imekaunis lill on oma täisõitsemises, värvides ja lõhnades ja kui ta tantsib, siis paiskuvad temast vikerkaarevärvid igas võimalikus suunas.”

Suudlevad tudengid **argipäeva rutiinis** – ilus.

Tartu on võõras linn.

Raha on igav **ambitsioon**.

Kaarel Ird, Vanemuine, Tartu vaim –
inspiratsioon, tulevik, tundmatu **vägi**.

Kodu, kodukant, kodumaa, kodu... on alati
tähtsad nii elus kui kunstis.

Kes ei mäleta minevikku, see elab **tulevikuta**,
aga kes elab minevikus, see ei näe tulevikku.

Raamatutarkust ei kaalu **elutarkusega** ja
vastupidi.

On omaette oskus nautida **õnnelikke hetki**.

Elutöö – halvamaiguliselt hinnanguline mõiste.

Unistamine on hääbuv nähtus.

Reimo Sagor

Sündinud:

14.05.1987 Lääne-Nigula vallas

Õppinud:

Palivere Põhikool

Taebla Gümnaasium

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstkooli näitleja eriala 26. lend.

Reimo Sagor osaleb lavastustes „**Armastan! Armastan! Armastan!**”,
„**Kui tuvid kadusid**”, „**Punamütsike**”.

Kristina Paškevičius Reimost:

„Kuum keskpäevane päike, peegelsile meri, liivarand. Minust tormavad läbi nii õrnus kui äike, sest Reimo tantsib ja ta ON samaaegselt nii Örnus kui Äike. See tegelane, kes minu ees avaneb, oleks nagu Jaapani mütoloogiast pärit kuri allilma vaim. Kuidagi stiilipuhas ja võluv on ta oma koleduses. Reimo on südamega asja juures. Ta kehastab koledust sellise andumuse ja jõuga, et sellest tekib omaette esteetika. Ta on alistanud ja see annab mulle pealtvaatajana võimaluse saada kontakti millegi enamaga kui silmale nähtav või käega katsutav – millegi väga puhtaga. Ime on sündinud, inetusest on saanud puhas ilu. Ilu päästab maailma. Ja peale kõige muu – see ilus hing teab, mis on vägi.”

Andres Noormets

Andres Noormets on lõpetanud 1988. aastal EMTA Lavakunstkooli 13. lennu näitlejana, kursuse juhendaja oli Kalju Komissarov. Töötanud mitmetes Eesti teatrites näitleja ja lavastajana. Noormets on kirjutanud ka luulet ja näidendeid nii suurtele kui väiksematele. On pälvinud Ants Lauteri preemia (1995), Endla kolleegipreemia (2008), Endla publikupreemia (2010) ning Prix Europa auhinna parimale kuuldemängule (2011).

Sel hooajal toob Andres Noormets lavale „Deemonid” ning „go neo und romantix”, repertuaaris püsib tema lavastus „Musta pori näkku”.

Piret Laurimaa

Piret Laurimaa lõpetas 1995. aastal Tallinna Pedagoogikaülikooli näitejuhtimise erialal. Piret on Endlas teinud enam kui poolsada rolli, pälvides Endla publikupreemia aastatel 2003, 2005, 2009, 2010, 2011, kolleegipreemia aastatel 2002, 2005, 2007, 2009, Eesti teatri parima naisnäitleja aastaauhinna (2008) ning Eesti Teatriliidu parima naiskõrvalosatäitja aastaauhinna (2009).

Sel hooajal näeb Piret Laurimaad lavastustes „Deemonid” ja „Estoplast”.

Sten Karpov

Näitlejariiduse omandas Viljandi Kultuuriakadeemia teatrikunsti eriala VI lennus Kalju Komissarovi käe all. Aastast 2007 on töötanud näitlejana Endla teatris. Ta on osalenud Eesti Draamateatri ja Vanemuise lavastustes, projektimuusikalides ning telesarjades. Sten Karpov on pälvinud Eesti Teatriliidu noore näitleja Kristallkingakese auhinna (2008) ning Endla publikupreemia (2012).

Sel hooajal näeb Sten Karpovit lavastustes „Deemonid”, „Kui tuvid kadusid”, „Minu veetlev Tartu”.

Värsked vanemuislased – Piret, Sten ja Andres!

Foto Andres Keil

Vanemuise draamatrupiga liitusid sellest hooajast näitlejad Piret Laurimaa ja Sten Karpov ning lavastaja Andres Noormets. See, et nende kolme endine koduteater oli Endla, pole juhus. Pigemini võib õnnelikuks juhuseks pidada seda, et kõik kolm otsustasid vastu võtta kutse tulla uuest hooajast tööle Vanemuisesse. Andres Noormets ja tema lavastajakäekiri on Vanemuise publikule juba tuttavad, kahe aasta eest lavastas Andres siin Mihkel Raua samanimelise raamatu ainetel libadokumentaalse talkshow' „Musta pori näkku”, mis püsib edukalt mängukavas selgi hooajal. Sten Karpov mängis külalishäitlejana Vanemuise lastemuusikalis „Nukitsamees” Kustit. Pireti ja Vanemuise teed on ristunud aastaid tagasi, 2000. aastal tegi Piret kaasa lavastustes „Charlotte koob võrku” ja „Ohtlik lähedus”.

Ka uue hooaja esimene töö hoiab Pärnust tulnud triot koos – 19. septembril esietendub Andres Noormetsa lavastuses Lars Noréni tänapäevane preedraama „Deemonid”, milles Piretil ja Stenil on kandvad rollid.

Leidsime, et kõige parem on, kui peaaegu kümmekond aastat koos töötanud Piret, Sten ja Andres ise RAMBILE teineteist tutvustavad.

STEN KARPOV

Andres Noormetsast:

Suht usaldusväärne tüüp. Kord mõtles välja, et võiks Poolas lavastuse tarbeks videomaterjali filmida. Julgustas truppi ilma reisidokumentideta sõitma: „Rahu, meil on nüüd ju Schengen!” Usaldasime. Ja tõesti, Poolani kõik sujus, aga tagasiteel leedukad justkui aimasid halba ja tõstsid piiripunktis meie saua ette: „А где ID-карточка?”

Selle usalduse tulemuseks oli piirieskirjade räme rikkumine, kolmetunnine kinnipidamine, üks ülierutunud bussijuht ning õnneks kõigest vali noomitus. Ja fakt, et Andres oli juba pool Euroopat vaid juhilubadega läbi reisinud, tollimehi siiski ei veennud: „Вы хулиганы, и всё!”

Selline väikestviisi huligaanitsemine ja eeskirjade eiramine iseloomustab Andrest ka lavastajana. Ta ei kammitse end teiste ootuste või lootustega, vaid on oma töödes julge ja omanäoline. Mina usaldan!

PIRET LAURIMAA

Andres Noormetsast:

Andrese lavastus. Põhiosa elulisust. Sinna hulka segatult lihtsus. Võib olla õrn-rõve. Võib olla romantiline realism. Et oleks elus. Eluliselt, lihtsalt esitatud tekst. Võib vahel isegi tekstiga soperdada, et loomulikum näiks. Naised võiks ilusad olla, aga ei pea. Loomulikud, normaalsed, aga aeg-ajalt võtavad tablette. Mehed peaks hädas olema, elu pärast. Mõni meestegelane võiks asjadesse ebanormaalselt rahulikult suhtuda. Nii mees- kui naistegelastel on lubatud kõrvale kalduda normaalsusest, hulluseni välja. Kostüüm on oluline. Lava on lihtne. Mida lihtsam, seda ilusam. Siin seal paar tooli, diivan. Mitte rohkem kui vaja. Raamiks peaks olema muusika, väga hea muusika, alternatiivne. Lavastuses kasutatud helid võiks kokku kõlada muusikaks. Vaikus on lubatud. Tempo proovides: *andante*; etendustel: *allegro*. Oluline on protsess.

ANDRES NOORMETS

Piretist ja Stenist:

piret:

mõnikord tundub, et ainult need inimesed, kes on elus lihtsad ja

tagasihoidlikud, saavad laval mängida friike, heidikuid, psühhopaate, kuningannasid, emalendureid ja muid eriliste olemisvormidega tegelasi. piretiga on just nii – tal tuleb igasuguste inimvormide sisse pugemine kuidagi väga loomulikult välja – ei ole ma kunagi näinud ega kuulnud mingit nuttu ega hala. piret on tegutseja, kes pärast proove kuhugi oma elu sisse ära kaob ja ainult etendusteks välja ilmub – siis vaatad ja mõistatad, et missugused nende kümnete nägude ja ilmete seas on need ainult tema omad, sest kogu komplekt on väga reaalne ja päris. selline ta siis ongi – erinevate nägudega päris inimene, kes ei tee laval näitemängu, vaid lihtsalt on olemas. laval ei karda ta midagi – nii see välja paistab. mis tegelikult toimub, ei saadagi kunagi teada.

sten:

sten on väga selge ja puhta heliga instrument, kellel on suur kõlulaulatus ning töövõime. kui me tegime esimest korda koostööd, siis oli tal juba esimese nädala lõpus kõige pikem ja raskem monoloog sõnasõnalt peas. vanemad ja kogenumad vaatasid hämmastunult seda imelugu pealt – kõigil silmad suured, keeled allaneelatud. hetkeks paistis, et uus põlvkond on teatrisse toomas midagi täiesti enneolematut ja igapäevane maailm tuleb absoluutselt ümber mõtestada. ja eks ta tegelikult niimoodi oli ka ja hakkas olema, kuigi hiljem selgus, et antud monoloog kuulus juba teatrikoolis steni püsirepertuaari. aga päris mitme inimese mällu jäi jälg igaveseks, sest kuni tänaseni vaatavad nad väga valusal pilgul noorte peale, kes suhteliselt prooviperioodi alguses autori sõnad väga vabalt ja loomulikult suhtlusesse võtavad. see on ilmselt uuema inimvara võidukäik – mahtu on palju. kadestamisväärset palju.

Laulja, kes soovib kuulajate südameid puudutada

Tekst Krista Leipsig — Fotod Alan Proosa, Vanemuine

*Metsosopran **Valentina Kremen** (edaspidi Valja, sest teatris kutsuvad kõik teda nii) töötab Vanemuises juba 34. hooaega. 1981. aastal ooperikooris karjääri alustanud Valja on enda sõnul visa harjutamisega solistiks saanud. Muusika on tal veres, nagu teatraalsuski. Valja sõnul nõuab artisti amet pidevat eneseületust, kuid publik ei pea teadma, millise tohutu töö tulemusena kontsert või etendus sünnib. Valja on tänulik, et loodus on talle kinkinud võimaluse lauljana pikalt vormis püsida.*

Valja, kas juba lapsepõlves oli märgata, et Sinust saab ooperilaulja?

Sündisin Tartu sünnitusmajas 26. juulil 1961. Mu isa oli endine sõjaväelane, raadiotehnik. Ema, kes tuli Eestisse Peterburi lähedalt, töötas aastaid tehases Võit ja hiljem konservitehases. Tal oli väga raske töö. Musikaalsuse olen pärinud isalt, ta mängis bajaani nagu ka tema esiisad, kuid muusikalist haridust tal ei olnud. Isa õde oli pikka aega Rjazani koori solist, see oli tollel ajal väga kõrgetasemeline koor. Igal aastal sõitsime suvepuhkuseks Rjazanisse ning õhtuti laulsime – tädil laulis esimest ja mina teist häält. Tädil laulis minu partii ette ja mina laulsin nagu naksti talle järele. Nii me esitasimegi koos pikki vanavene laule. Juba minu vana-vana-vanaisa oli nõutud ja kuulus pulmamuusik. Ta mängis väga hästi bajaani ja sõitis pikki maid maha, et rikastele inimestele esineda ja sellega raha teenida. Ema on mulle rääkinud, et väikese tüdrukuna

oli minu meelistegevuseks õues mängimise asemel laulmine, hüppenõör mikrofonina käes. Ja nii päevast-päeva.

Kooli ajal tahtsin saada inglise või vene filoloogiks. Keeled on mulle alati sobinud. Mõnda aega plaanisin hoopis minna EPA-sse (*praegune Maaülikool – toim.*) toidutehnoloogiat õppima.

Ja miks Su plaan siis (õnneks) täide ei läinud?

Esinesin sageli meie kooliansambliga erinevatel koolipidudel. Ühel päeval teatas minu eesti keele õpetaja Ella Rõõmus, et minu koht on laval. Küllap ma neil esinemistel talle silma jäingi. Ta võttis mul sõna otseses mõttes käest kinni, istusime bussi number 7 ja sõitsime Pepleri tänavale, kus sel ajal asusid Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli ruumid (õige koolihoone oli remondis). Laulsin Aino Kõivule ja Alma Kurtnale ette kaks laulu: sel ajal väga tuntud Valentina Tolkunova laulu

Kontserte, eriti galakontserte naudib Valja väga, kuigi need nõuavad lauljalt eriliselt suurt keskendumisvõimet.

„Поговори со мною, мама” ja teisena vanavene romansi „Живёт моя отрада”. Nad ütlesid, et mul on ilus hääl ja soovitasid ettevalmistuskursustele minna. Kooli sisseastumiseksamite ajal selgus aga, et olen liiga noor – oleksin pidanud olema 18-aastane, mina olin kohe-kohe saamas 17. Eks nad nägid, kui väga ma laulda tahtsin ja küllap ka sellega otsustajaid veensin, igatahes kooli sain sisse.

Peale Elleri kooli lõpetamist tahtsin tööle minna Vanemuise ooperikoori. Parasjagu otsitigi konkursiga lauljaid ja ma läksin katsetele. Tolleaegne peakoormeister Tarmo Leinatamm lasi mul ette laulda kaks hääleharjutust ja teatas seepeale, et minge vormistage paberid ja tulge tööle. Mina imestasin, et kas ongi kõik? Mul olid ju ette valmistatud aaria ja romanss. „Ei ole vaja, mul on kõik selge,” teatas Tarmo. Olin suures hämmingus. Ka minu õpetaja pidas seda väga imelikuks, et mind vaid paari hääleharjutuse kuulamise põhjal tööle võeti. Aga näe, võeti!

2004. aastast oled ametlikult solisti staatuses, aga solistirolele tegid varemgi. Kuidas nii?

Laulsin aastaid kooris, aga tahtsin saada solistik. Tegin endaga järjekindlalt tööd. Lõpuks võtsin julguse kokku ja teatasin, et tahan saada koorisolistiks ning soovin ette laulda. Kuigi see oli pretsedenditu, kutsuti minu pärast kokku komisjon, kuhu kuulusid toleaegne direktor Jaak Viller, lavastajad ja dirigendid. Olin oma kontsertmeisteri Epp Hansbergiga ette valmistanud romansi ja kaks aariat. Lavastaja Ülo Vilimaa otsustas peale ettelaulmist anda mulle Dulcinea rolli Massenet’ ooperis „Don Quijote”. Nii ei saanud ma mitte ainult koorisolistiks, vaid kohe solisti rolli. Oli aasta 1995. Üpris varsti valis lavastaja Taisto Noor mind Verdi ooperisse „Falstaff” Alice Fordi rolli ning seejärel pakkus dirigent Mihkel Kütson mulle Ulrica osa Verdi „Maskiballis” ja nii neid rolle järjest tuli ja tuli.

See, kuidas ma lõpuks ikkagi solisti lepingu sain, on päris tore lugu. 2003. aasta kevadel tuli meile teatridirektoriks Aivar Mäe. Ükskord, sügise paiku, tuli ta mulle koridori peal

Kõige suurem au on olnud laulda Verdi „Reekviemi“.

vastu, vaatas mind uurivalt ja küsis: „Kas Teie laulsite eile Ulricat?” (Mul oli Ulricana laval selline grimm, et tavaelus oli mind raske ära tunda.) Mina vastasin: „Jaaaaaah.” Sellepeale ütles Mäe: „Suurepärane, tulge pärast minu kabinetti.” „Ma ei saa aru, mida te kooris teete?” küsis ta esimese asjana. Minu suureks üllatuseks pakkus ta mulle solisti kohta ja korralikku palka. Olen talle senini tänulik. Üldse oli nii, et kui Aivar Mäe meile direktoriks tuli, siis hakkas Vanemuise ooper esile tõusma. Ta oskas tunnustada oma teatri soliste ja määras neile ka väärilise palga. Eks ta mõistis, mida peab tegema, et asjad toimima hakkaksid.

Praguseks olen teinud Vanemuises ligemale 30 suuremat või väiksemat rolli, lisaks andnud arvukalt soolokontserte ja galakontserte ning osalenud ka mitmete suurvormide ettekannetel, näiteks Honeggeri „Jeanne d’Arc tuleriidal”, Beethoveni 9. sümfoonia ja Verdi „Reekviem”.

Kui Sa peaksid nüüd ühe rolli neist esile tõstma, mis see oleks?

Ma olen äärmiselt tänulik Paul Mägile, kes andis mulle võimaluse laulda Verdi „Reekviemi” ja Azucenat Verdi „Trubaduuris”. Hiljem „Reekviemi” salvestust üle kuulates värisesin üleni, sest elasin uuesti läbi kogu selle raske prooviperioodi ja vastutusrikka ning üliemotsionaalse kontserdi. Verdi muusika puudutab mind üdini, sobib minu hingelaadiga.

Mulle meeldivad väga kontserdid, ehkki kontsert nõuab lauljalt suurt keskendumist. Ükskord juhtus, et peale romansi „Kasvasin ma põllul rohuna” esitamise lõppu kuulsin saalis nuukseid. Seejärel kuulsin tasaseid nuukseid ka oma selja tagant – ka kontsertmeister Epp Hansberg oli

Valjale sobivad väga ka koomilised karakterrollid. Ooperis “Rehepp” demonstreerib Valja Imbit kehastades suurepäraselt laulja- ja näitlejameisterlikkust.

meeleliigutusest nutma puhkenud. Pärast Epp imestas: „Issand, kui palju ma olen seda romanssi mänginud, poleks arvanud, et see mind veel nõnda liigutada võib!”

Väga tähtsaks pean ka aastatepikkust Elleri kooli illustraatoritööst saadud kogemust ja praktikat. (*Illustraator aitab õpetada kontsertmeistri eriala tudengitel lauljaga koostöö tegemist – toim*). Kui teatris on periood, mil suuri rolle pole, aga väikesed rollid ei hoia häält piisavalt vormis, tuleb illustraatorina töötamine väga kasuks. Laulja amet nõuab enda pidevat vormis hoidmist.

Artisti amet nõuab suurt erialalist pühendumist. Kuidas Sul on õnnestunud ühendada töö isikliku eluga? Kas oled pidanud vahel ka valusaid kompromisse tegema?

1996. aastal kutsus Carlo Felice Cilliario, kes oli tol ajal Sydney ooperiteatri külalisdirigent, mind Austraaliasse tööle. Ta juhatas 90-ndatel mõned korrad nii Estonias kui Vanemuises külalisdirigendina ja ma kasutasin võimalust talle ette laulda. Seepeale luges ta üles rollid, mida ma Sydneys kohe laulma saaksin hakata, ja ka need, mida tulevikus. Kõlas nagu elu-unistus! Mina aga olin just ostnud kahetoalise korteri. Tütar, keda üksinda kasvatasin, käis teises klassis ja kaasa ma teda võtta ei sõandanud. Seega pidin raske südamega sellest võimalusest loobuma.

Cilliariolt sain ma aga vajalikud õpetussõnad, mida püüan siiani järgida – suurepärasel lauljal on neli tähtsat omadust: täpne intonatsioon, ilus tämber, temperament ning reaktsioon dirigendile.

Tolleaegsele teatridirektorile Jaak Villerile kirjutas Cilliario aga kirja, milles väljendas üllatust, et sellise häälega inimene laulab peaaegu 20 aastat kooris ja luges üles kõik need rollid, mida ma tema meelest laulda võiksin. Mõnda neist olen tänaseks ka laulda saanud.

Veel teinegi kord elus olen pidanud loobuma suurepärasest võimalusest. Carmelo Agnello, kes lavastas Vanemuises 2008. aastal Verdi „Trubaduuri”, kus mina laulsin Azucenat, kutsus mind ülemöödunud suvel Itaaliasse, täpsemalt Sitsiiliasse. Ta pakkus mulle Santuzza rolli Pietro Mascagni ooperis „Talupoja au”. Teadsin, et selline pakkumine tehakse mulle vaid kord elus, kuid taaskord otsustasin tähtsamaks pidada mulle lähedasi inimesi, kes mind tol hetkel väga vajasisid. Pere on mulle kõigest muust tähtsam.

Ka 90-ndatel, kui paljud Vanemuise ooperikoorist Soome tööle läksid, ei julgenud mina üksikemana seda teha. Nüüd ütlen ma noortele: minge kohe! Muidu pärast kahetsete.

Kas oled kunagi ka kahetsenud oma erialavalikut?

Arvan, et minu eriala ei ole kerge. Laulja amet nõuab head tervist, vastupidavat närvisüsteemi ja tugevat karakterit. Ent kui mul on väga- väga raske, siis just töö aitab! Näiteks, kui mul on probleeme, siis jätan kõik oma muud tegemised, tulen teatrisse ja laulan paar tundi oma lemmikaariaid. Tavaliselt rahunen maha ja elu läheb jälle edasi! Aastate jooksul olen õppinud ennast säästma ja ei võta enam kõike hinge nagu nooruses. Nüüd oskan oma emotsioone sorteerida ja on neid, mis lendavad kohe prügikasti. Vanasti olin nagu švamm,

Olen väga õnnelik, et mu elus on ooper.

kogusin kõik endasse. Elukogemus ja -tarkus tuleb tõesti aastatega!

Olen väga õnnelik, et mu elus on ooper. Kui laulan aariat, mis mulle meeldib, mu hääl on korras ning voolab vabalt ja publik elab kaasa, siis tunnen, et kõik mu elus on hästi! Kunagi ammu, muusikakooli ajal, laulsin ühe tehase estraadi-ansambelis. Pidime kord komisjonile ette laulma ja üks žüriiliikmetest tuli minu juurde ja küsis, kas ma ei tahaks hoopis estraadiosakonda õppima minna. Mina vastasin eitavalt ja selgitasin, et estraadi saan ma laulda võib-olla 10–15 aastat, aga ooper jääb mulle terveks eluks. Aastaid hiljem saadeti mulle lavale lilled, kus oli kaardike kirjaga: „Ooper on tõesti terve elu. Tark valik. Suur tänu!”

Sõnaga „ooper” kaasnevad tihti sellised mõisted nagu eksklusiivsus ja glamuur, primadonnad ja intriigid...?

Meie teatris sõna „primadonna” ei aktsepteerita. Juba Kaarel Irdi ajast mäletan, et niimoodi ei kutsutud meil kedagi. Kasutame mõistet „juhtivsolist”.

Kui laval laulame, siis toetame üksteist igati. Vanemuises ei ole nii, et keegi saab rolli isiklike suhete või positsiooni kaudu, siin on tõesti kõik õiglane. Öhkkond meie teatris on suurepärane. Kui keegi kollektiivist saab kiita, siis oleme kõik rõõmsad ja õnnitleme teda. Kui Vanemuise teatri lavastusmeeskond, orkester ja trupp pälvisid Teatriliidu aastapremia Pjotr Tšaikovski ooperi „Jevgeni Onegin” esituse eest, siis toimus meil üleüldine rõõmupidu!

Ma olen üliemotsionaalne inimene ja kui on põhjust, siis karjun omadele alati „Braavo!”. Mõni paneb seda imeks,

Donizetti ooperis „Maria Stuarda” on teenija Anna roll usna napi mahuga, vaatamata sellele palvis Valja suureparase rollisooritusega nii kriitikute kui publiku heakskiidu.

aga minu meelest peab – see on solistile väga oluline, kui teda tunnustatakse. Viimasel ajal on ka eesti publik hakanud braavo hüüdma. Täitsa üllatav ja väga meeldiv!

Sel hooajal saab Sind näha mitmes väga vahvas ja õnnestunud, ent suhteliselt väikeses karakterrollis. Näiteks ooperis „Reigi õpetaja” oled õel klatšimutt, „Rehepapis” inimlikku lollust ja ahnust kehastav Imbi. Kas Sinu häälele hakkavad suuremad rollid otsa saama?

Minuvanusele metsosopranile on veel küllalt rolle, enamik ongi sellised, mida peaks esitama küpsem laulja. Õnneks on metsosopranil tavaliselt karakterrollid ja isegi kui ei ole, siis ma teen sellele rollile karakteri! Ma lihtsalt ei saa teisiti. Juba kooli ajal märkas õpetaja, et tahan laulda traagilisi osi. Mulle sobivad rollid, kus on tugev sisu. Ja mida süngem või koomilisem, seda parem!

Repertuaariteatris, nagu Vanemuine seda on, tuleb teha ka väikesi osi ning ka need peab väga hästi ära laulma. Kui on roll, kus pole midagi laulda, siis tuleb näidelda. Isegi väikesest osast pead suutma mõnu tunda – kui silmad põlevad, siis on kõik hästi.

Sul on olnud õnn töötada väga paljude heade lavastajate ja partneritega.

Mul on lavastajatega vedanud. Kolmekümne nelja aasta jooksul, mil ma siin Vanemuises olen töötanud, pole mind keegi laval sõimanud.

„Maskiballis” lavastas Mikiver mulle stseeni, kus pidin pool tundi järjest laval ühel kohal seisma, aga samas laulma

Metsosopranitel on tavaliselt karakterrollid. Suzuki roll Puccini ooperis „Madame Butterfly” on just nii traagiline nagu Valjale sobib.

Pisiasju, mis elu elamisväärseks teevad, õpid märkama alles vanemas eas.

nii, et isegi orkestrantidel tuleb kananahk ihule. Vaat sellised rollid mulle meeldivad! Mikiver oli selline lavastaja, kes kutsus kõrvale, ütles tasakesi paar-kolm lauset ja kõik sai selgeks. Ta justkui ei teinudki midagi, aga kõik tegid nii, nagu ta tahtis. Täielik fenomen! Kui ma Ulrica kuulsa ennustusstseeni proovis lavastaja Mikk Mikiverile ette näitasin, ütles ta vaid: „Täpselt nii teegi, sa oled nii orgaaniline ja tead ise, kuidas õige on.”

Suuremates rollides on väga oluline, kes on sinu lavapartner. Väga hea klapp oli mul Leedu tenori Kristian Benediktiga. Olime lavapartnerid nii „Trubaduuris” kui „Rigolettos”. Need on traagilised ooperid ja oli stseene, kus me laulsime nii, et mõlemal pisarad voolasid. Väga hea tunnetusega partner! Ka Koreast pärit tenori Myung Hoon Ji-ga tundsin „Trubaduuri” etendusi andes ennast eriliselt hästi. Lavapartneri toetus ja vastastikune mõistmine on minu jaoks äärmiselt olulised.

Missugune Sa eraelus oled? Nagu juba teada saime, mingit primadonna elu Sa vist ei ela?

Mul on elus olnud kolm suurt armastust. Armastus peab olema. Praegu on mu armastus lapselaps Samuel, kes on hetkel minu kasvatada.

Muusikalis „Mary Poppins” pidi Valja Miss Corryna laulma džässilikus stiilis. Koolitusest küll ooprilaulja, sai ta sellega siiski suurepärselt hakkama. Endale üllatuseks isegi tantsunumbritega.

Sel hooajal näeb Valentina Kremenit laulmas ooperites „Reigi õpetaja”, „Rehepapp” ja „Jevgeni Onegin”, samuti traditsioonilisel ooperigalal ning mitmetel teistelgi Vanemuise kontserdritel.

Mulle meeldib väga looduses olla, aga sellegipoolest pole mul suvekodu, sest selleks on kõrvale vaja asjast huvitatud abilist. Oskan kõike teha ja saan kõigega hakkama, aga suvila või suvekodu hooldamine on ühele naisterahvale ikka liiga raske. Tahaksin ju, et seal oleks kõik tipp-topp, kõik niidetud ja hooldatud, aga seda pole üksinda kerge saavutada. Ometigi olen viimased 11 aastat saanud kenasti hakkama oma Jaamamõisas asuva 85 korteriga ühistu esinaise ametiga. Majaelanike kaasamine ja motiveerimine ühise eesmärgi nimel selleks, et koduümbrus korda saaks, polegi minu jaoks teab mis võimatu ülesanne! Praeguseks on maja remonditud, lillepeenrad ja muu haljastus maja ümbrust kaunistamas ja kõik on rahul.

Ma lausa jumaldan päikest ja vett! Varem sõitsin kaks korda aastas kuhugi soojale maale puhkama. Soe soolane vesi ja päike – issand, kuidas see mulle meeldib! Võin tunde vees mõnuleda. Nii kui lennukilt hotelli jõuan, viskan kohvri nurka ja torman ujuma. Reisikaaslased alles pakivad asju lahti, mina aga suplen juba vees. Nüüd on juba kolmas aasta, kui ma pole saanud puhkama minna. Kui lapselaps suuremaks kasvab, küllap hakkame siis koos reisima.

Valja, kas Sa oled õnnelik?

Minule on õnneks väga vähe vaja, saan sellest alles nüüd aru. Kõige tähtsam on see, et lähedased oleksid terved ja ma ise ka. Pisiasju, mis elu elamisväärseks teevad, õpid märkama alles vanemas eas. Mõni tänuavaldus ilusa esinemise eest ning mõni kaunis kohtumine meeldiva inimesega jäävad elu lõpuni meelde. Neid meenutades läheb tuju alati heaks.

Aivar Kallaste – inimene, kes on täis maailma

Kirja pannud Kai Rohejärvi — Fotod Alan Proosa, erakogu, Vanemuine

Aivar Kallaste on Vanemuises töötanud palju aastaid. Osa tema sajakümnest rollist on kirjas Vanemuise kodulehel ja loominguline biograafia erinevates teatmeteostes. 2014. aasta juunist saab ta oma vanuse kirja panna kahe viiega. Aga Aivari enda kirjeldamiseks on vaja palju sõnu.

Solistiks ei tõuse keegi ainult oma tahtmise järgi. Ei oskagi öelda, mis materjalist balleti jaoks parimaid voolitakse, aga vaja läheb tantsutehnilist kvaliteeti, õnne õigel momendil omada õiget partnerit ja lavastajat ning küllap veel miskit, mida ei õnnestu sõnades kirjeldada. Kas see „miski” peitub tantsija isiksuses või mõnes erksavärvilises fluidumis? On see tohutu töö, vankumatu auahnus või koguni, üllatus-üllatus, talent?

Oma delikaatsel moel vaatleb Aivar maailma ja kõike, mis selle sees leida, looming on tema jaoks sisemine väljendusvajadus. Aivaris on inimeseks ja kunstnikuks olemine kõige paremas tasakaalus – seal on oskust vahendada teise elusolendi hinge, armastust, lootust, lootusetust, hullust, inspiratsiooni, sõprust, arutust, igatsust... sellepärast, et inimesena oskab ta ümbritsevat mõista ja oma valikutest rahuldust ning rõõmu tunda.

Teatriinimesest kõneldes me teatritegemistest mõõda vaadata ei saa. Aivar, sa tulid Vanemuisesse aastal 1977 ja oled siin töötanud tänase päevani. No kuidas see kõik küll nii läks?

Vaadates välja Vanemuise suure maja fuajee suurtest akendest meenub üks kooliaegne episood – avastasin, et RAT „Vanemuine” repertuaaris on Donizetti „Armujook”, tulid seda vaatama. Teatri uksele oli aga silt, et ooper jääb ära ja selle asemel toimub Ülo Vilimaa „Merineitsi” eelesietendus. See oli Estonias nähtu kõrval teistmoodi elamus. Vaheajal jalutasin fuajees, vaatasin akendest üle jõe asuvaid koledaid maju ja mõtlesin, et mida inimesed sellises linnas küll teevad? Ja palun väga, siin ma olen, 37 aastat juba. Nagu Kaarel Ird ütles: „Ega provints ole geograafiline mõiste”.

Mõni aasta pärast sõda hakkasid sugulased Viljandimaalt ükshaaval oma elusid Tallinnas üles ehitama. Nii ka vanaema, võttes kaasa väikese minu ema. Minu enda esimene elukoht peale sündimist oli endine kanal, mille vaheukse taga oli

pererahva autogaraaž. Kõndima õppisin väidetavalt keerlevale kilukarbile järele liikudes. Kindlasti tahtsin vedurijuhiks saada – mäletan, kuidas me vanaemaga Pääsküla jaamas musta auruvedurit vaatamas käisime. Seejärel tahtsin saada arstiks. Vanaema töötas Pelgulinna haiglas ning mulle tehti valge kittel ja müts, inventar oli punase ristiga kohvrikeses ning mul lubati vahel tema töö juures olles patsiente kabinetti kutsuda. Minu nooruses lendas Gagarin, nii et kindlasti tahtsin millalgi ka kosmonaudiks saada.

Õppisin Tallinna 1. Keskkoolis (praegune Gustav Adolfi Gümnaasium) ja meie õpetaja korraldas ühisküllastuse pühapäevahommikusele lasteetendusele Estonias – selleks oli ballett „Pähklipureja”. Sattusin sellest sõna otseses mõttes täiesti pöördesse ja üritasin seni tundmata imede ilmast kuidagi maa peale tagasi saada. Vaatasin ruttu teatri mängukavast, et tuleval pühapäeval mängitakse taas „Pähklipurejat”. Muidugi läksin ma jälle ja sealt edasi järgmisel pühapäeval vaatasin „Võlulööti”. Nii avastasin ooperi. Mäletan, et kuulsin raadiost

Teatrisse tööle tulles olin õnnelik lihtsalt selle üle, et sain teatrisse.

mingit lõiku „Trubaduuri” ja selgus, et seda mängiti ka Estonias! Siis hakkasin lisaks päevastele ka öhtuseid etendusi külastama. Kui nägin lapsena Estonias esimest korda Verdi „Aidat”, tundsin juba etenduse ajal, et see on minu lemmikooper. Saatuse aga tahtis nii, et minu esimene kord jäi viimaseks korraks Estonias – lavastus võeti repertuaarist maha. Nii ma hakkasin seda ooperit kohe ka mujalt otsima – Moskva, Leningrad, Vilnius, Riia. Kord aasta alguses käisin „Aidat” Moskva Suures Teatris vaatamas – jäi väheks, märtsis sõitsin uuesti. Üpris varsti tundsin, et tahan publiku poolelt teisele poole orkestriauku, lavale.

Aga juba enne balletikooli pani teater mulle mõtteid pähe – otsustasin lavastada meie majavalitsuse klubi lavalaabritüdrukutest trupiga „Pähklipureja”. Õpetasingi neile etendustel nähtud koreograafiat, valmistasin dekoratsioone ja rekvisiite, õmblesin kostüüme. Tegevus käis kogu aeg, ballettide nimetused muutusid, aga paraku ükski neist lavalaudadele ei jõudnud – laste asi! Samal ajal said ka kõik luuremängud ära mängitud. Oma keldrisse tegin staabi, vanadest patareidest sain „lõhkeainet”, millest pomme valmistasin, vastasmaja poisiga olime morseeühenduses. Ainult et keegi ei teadnud, miks ma alati pool seitse lahinguväljadelt lahkusin. Siis algas minu aeg – Estonia etendus.

Balletikooli minnek oli sulle ilmselge ja ainuke võimalus?

Kaheksa-aastaselt oli mulle selge, et tahan saada ooperilauljaks. Uurisin, kus seda ametit õppida saab. Selgus, et vara veel, konservatooriumisse võetakse vastu alles siis, kui häälemurre toimunud on. Sain aga teada, et balletikooli võetakse juba kümneaastaselt. Küll ma mõtlesin, et kuidas ma need kaks aastat oodatud saan! Kuidagi ma sain ja balletikooli vastuvõtukatsetele läksin. Osalemiseks oli vaja kolme asja: notari juures kinnitatud klassitunnistuse koopiat, arstitõendit ja fotosid. Ajasin need asjad kõik ise korda, kuna ei julgenud koolivahetusest emale rääkida. Elasin Tallinnas Ujula (praegune Aia) tänaval, viie minuti kaugusel Estoniast. Teisel pool oli Pioneeride Palee, kus käisin vahelduva eduga mitmes ringis, mis kõik jäid ilmselt huvipuudusel pooleli. Ema ei kiitnud seda heaks ja seepärast ma ei julgenudki talle öelda, mida teha olen otsustanud. Ta kasvatas mind üksi ja oli oludest tingitult väga range. Aga ta leppis minu valikuga.

Vastuvõtukatseted kestsid mitu päeva ja olid rahvarohked. Otsus teatati mõne päeva pärast – mind võeti balletikooli vastu!

Kas tundsid, et oled unistuste täitumisele lähemal?

Klassikalise balleti tunnid olid algul küll kummalised. Seisime pikalt stange ääres erinevates positsioonides, ise muudkui mõtlesin, et millal me ükskord tantsima hakkame, ma ju tean mismoodi see balletis käib. Ajapikku sai selgeks seismise põhjus ja kuidas see tantsuks välja kujuneb. Samuti ka see, et distsipliin on eduka arengu alus. Uskusin ja usaldasin oma õpetajat: Frunze Stepanjan – vastavalt temperamentne, range,

1991 „Väike prints” poovisaalis.

Lavastaja-koreograaf Mare Tommingas

halastamatu ja tugev pedagoog. Kümme aastat peale meie lendu lõpetas tema juures Toomas Edur.

Lavapraktika algas teisest õppeaastast, esimesel valmistati meid selleks ette – õpetati teatrietikat. Etendusi tegema minnes teadsime, et tervitame kõiki esimesena, et lava taga oleme vaikelt, et lavale välisjalanõudega ei lähe ja kostüümiga puhvetisse ka mitte, et artist-õpilane ei viibi enne ega pärast oma etteastet publiku poolel. Lavapraktika õpetajaga koos liikusime valvelauast garderoobidesse, sealst grimmiruumi ja siis lavale. Igavesti unustamatuks jääb lummas esimene kord prožektorite säras – „Pipi Pikksuka” neegrilaste tants.

Ma olin lõpupeksamite ajal väga heas vormis, sain klassika hindeks nelja – parim, mida siis pandi. Viimasel aastal jäi mul ainult üks klassikatund vahele – käisin tookord lõpuülikonna proovis.

Miks siis ikkagi Vanemuine?

Nõukogude ajal oli noor spetsialist kindlustatud töökohaga, selle määramiseks tuli kokku riigieksami – ehk suunamiskomisjon. Juttude järgi oli nii, et Mai Murdmaa tahtis mind Estoniasse ja Ülo Vilimaa Vanemuisesse. Tol aastal oli komisjoni esimees Vilimaa...

Meie kursus jagati pooleks – neli Tallinna, neli Tartusse. Vaatasin juba eelnevalt, et paljude tallinnlaste jaoks oli Vanemuisesse sattumine raske. Ise aga valmistasin end terve viimase kursuse ette nõ halvemaks variandiks ja selliselt ei saanud Vanemuisesse suunamine mulle mingiks traumaks. Eelnevalt käisin Tartus etendusi vaatamas, siin oli hulk kooliaegseid tuttavaid ees. Vanemuine tundus mulle huvitav ja ebatavaline – kolm žanri ikkagi.

Ja siiski – ma tuln ju ära Estoniast, kus oli möödunud mu lapsepõlve ja kooli kõige hinnalisem ja väärtuslikum aeg!

Samas oli see ka Estonia hiilgeaeg, kuldseid 60ndad ja 70ndad – erakordsed ja kordumatud.

Minu lavaelu eest hoolitses õppimise ajal ka Estonia insitsient Jüri Kruus, sest lisaks koolist saadavale lavapraktikale aitas tema mind erinevatesse ooperitesse laste rolle tegema, olen selle eest siiani väga tänulik. Georg Ots, enne „Colas Breugnon'i” etendust tavapäraselt laval rolliks keskendumas, küsis mu käest iga kord: „Kuidas sul koolis läheb?”

Teatri külalisesinemised Moskvas 1972. aastal kujunesid suursündmuseks, olin ainsa lapsena kaasas ja osalesin viies eri lavastuses. Etendused toimusid Suure Teatri filiaalis ja meid majutati maailma suurimasse hotelli. Võimas linn ja võimsad elamused! Samal ajal gastroleeris Kongresside palees Leningradi Kirovi teater – nägin tantsimas oma iidolit, Mihhail Barošnikovi! Sain Moskvas ka ühe sulitembuga hakkama. Põgenesin oma hooldaja vaateväljast – teatritarvete poest oli ju vaja grimmi, litreid, lilli ja tüdrukutele varvaskingi! Läks õnneks – ta ei tea seda siiani.

Teatriajalooliselt oli Vanemuises 1970tel väga põnev periood...

70-te lõpu Tartu teatrielu oli huvitav – asjad, mis on olulised, tunduvad mälestustes suuremana – minu mälus on, et saalid olid kogu aeg täis.

Irdi ajal jõudsin teatris töötada kümme aastat. Tegime koos kuus lavastust – rollid olid „Tagahoovis”, „Saabastega kassis”, „Ma langesin esimesel sõjasuvel” ja teistes osalesin nõ kehana.

Olen ka Ida Urbeliga koos töötanud – meie, kahe tantsu-inimese, esimene kohtumine toimus hoopis draamalaval – „Lumekuningannas” pakkus ta mulle prints Klaus rolli. Hiljem, „Silvas”, astusin tema käe all juba tantsijana üles.

Samal perioodil olid Vanemuises Jaan Toomingu hiilgetükid „Põrgupõhja uus Vanapagan”, „Kauka jumal”, „Polonees 1945” ja teised... Evald Hermaküla mängis „Kremlis kellades” Leninit ja tegutses lavastajana. Vanemuisesse tulekuks oli küll hea aeg.

Kas sa tulid Vanemuisesse mõttega solistiksa saada?

Tartusse tulles oli jätkuvalt peas ka lauljakssaamise mõte. Käisin ette laulmas tenor Endel Anile: „No siit ülevalt on paar nooti puudu, aga need on võimalik välja töötada ja sinust tuleb tenor”. Laulsin ette ka meie bassile Evald Tordikule – „Jaa, täitsa kannab alt, selline bassi moodi bariton”. Töökoormus aga suurenes tasapisi ja muusikakooli mineku mõte taandus.

Teatrisse tulles olin õnnelik lihtsalt selle üle, et sain teatrisse. Mingeid solistiksaamise ambitsioone mul polnud. Tasapisi hakkas Vilimaa mulle üha kaalukamaid ülesandeid usaldama, hiljem teisedki lavastajad. Mul on väga vedanud koreograafide ja partneritega. Põhiliseks kujunes Jelena

Alustasin ja alustan ikka ja alati selle tundega, et ma ei oska – uus roll ja uus algus.

Karpova – oleme suurimas üksmeeles ja sõpruses väga-väga palju kunsti teinud. Sügav kummardus!

Hoidsin end kogu aeg tippvormis, tahtsin ja pidin seda tegema, sest dublanti mul kunagi polnud. Tagantjärele imestan, et kust võtsin jõu, et tantsida tehniliselt nii ränk-raskeid rolle, nagu Bambi Vilimaa lavastuses – kohutav katsumus ja enneolematu koormus! Või Krati elustamisstseen (jällegi Vilimaalt!), mille lõpus oli Kratt elus, Aivar surnud, ees terve etendus. Etenduse lõppedes mõtlesin alati: „Minu võit! Jälle minu võit!”

Kaheksakümne kahe rublaga kuus toime tulla oli päris paras keemia, aga olin andnud endale sõna, et pean ise hakkama saama. Nii ma siis kandsin telegramme mööda linna, kuni avanes võimalus osaleda restoran „Kaunase” varietee-programmis. Sealne „karjäär” algas eesli taguotsa esitamisega ja ainult neil päevil, kui originaalosatäitja Tallinnast tulla ei saanud.

Sinu rollidele mõeldes meenutavad erinevad inimesed tihti samu nimetusi. Oskad sa arvata, milliseid?

Ei oska, sest tehtud saja kümne hulgas on väga erinevaid ja inimesed on ka väga erinevad. Mõni aasta tagasi, ühel koosviibimisel, tuli minu juurde kena naisterahvas ja ütles –

40. sünnipäev.
Suurim kink tantsijale – uus roll!
Kradi esimene seadeproof RO Estonias.

1994 „Pähklipureja”. Lavastaja-
koreograaf Mare Tommingas.
Maria – Jelena Karpova,
Matthias – Aivar Kallaste

Tantsija edu pant seisneb ajude õiges kasutamises. Alati.

1976 „Giselle” Lohusalu metsas.
Giselle – Anu Ruusmaa, Albert – Aivar Kallaste

„Teie jääte igavesti minu väikeseks printsiks”. Kellegi jaoks on Charles Bovary ületamatu. Kellelegi olen vaid Kratt. Keegi meenutab Prügikastikassi. Minul on oma lemmikud: Coppelius, Bambi ja Mercutio.

Prokofjevi „Romeo ja Julia” Mare Tomminga lavastuses. Romeo sõber Mercutio – muidugi Aivar. Kui Mercutio Tybalti mõõga läbi langes, kukkus ta pikaks ajaks üsna ebamugavasse poosi. Kuna mul oli juhust selles lavastuses kaasa teha, sain stseeni kulissist jälgida. Ükskord jäi pilk lebavale Aivarile pidama – ta lamas, silmad lahti (!) ja vaatas lakke. Jälgisin teda huviga üsna tükk aega – ei ühtegi silmapilgutust. Ja nii igal etendusel. Publik seda ei näinud. Küsisin nüüd, palju aastaid hiljem, Aivarilt üle, kas ma ikka mäletan õigesti.

Aivar: „See oli selline väike lisaülesanne iseendale. Ma ei olnud varem kunagi laval surma esitanud. Aga Marel oli Mercutio surm geniaalselt lavastatud – enne äraminekut käib kogu elu silmade eest läbi (muusikasse olid lavastatud erinevad koreograafilised hetked eelnevatest numbritest). Imelik öelda, aga nautisin selle stseeni esitamist. Mitmeid kordi tuli ka aplaus. Täiesti kohatu ju.” (K.R.)

Unistuste rolli pole mul kunagi olnud. Olen töötanud 40 lavastajaga. Vahel on toimunud midagi erakordset – nad on pühendanud mulle rolli, mida oleksid ise esitada tahtnud. Kõik oma parima andsid nad minusse. Vilimaa lavastas „Coppelia” nii, et Coppelius, kes oli tavaliselt nõ kolmas, sai nimitegelaseks – kunstniku, looja teema oli Ülolle käivitajaks. Olin ju selle balleti eri versioone varemgi näinud ja kahes lavastuses osalenud, aga ei osanud kunagi mõelda, et nukumestri roll saab mulle üheks armsamatest. Reaalsus osutus palju huvitavamaks, kui minu unistused olla võinuks.

Mare Tomminga lavastatud „Pähklipureja” lõputseeni ootasin alati. Mare versioon vääricks jäädvustamist parimate libretode hulgas.

Mare Tomminga lavastatud „Pähklipureja” oli üsna ebatavaline lavastus nii mõneski mõttes. Hingekriipiv ja ilus. Loo võtmeks olev Maria (Jelena Karpova) oli väike ratas-toolis tüdruk, kellel oli nukumeistri õpi-poisist sõber Matthias (Aivar Kallaste). Kestis imeline jõuluöö rooside, lumehelveste ja rottidega, aga suure, tavaliselt klassi-kalise pas de deux, oli Mare muutunud jõuluimeks – Maria tõusmiseks ratastoolist. Ilma varvaskingadeta tantsitud suur ja võimas Tšaikovski muusika, kus Maria Matthiase julgustusel esimesi samme teeb oli inimlikult ja dramaatiliselt hingematvalt esitatud. Alati. (K.R.)

Endast noorematega tööd teha ja nende nägemusi realiseerida on ilmatu huvitav. Janekiga (*Savolainen – toim.*) klappis väga hästi. Kõikides tema lavastustes olen kaasa teinud, täitsa teistmoodi asjad, põnev. Janekilt tuli palju mõtteid, tal ideid ikka oli ja on jätkuvalt. „Bambi”, „The small step...”, „Kallas teed”, „Vanamees ja meri” – oma 50. juubelit tähistada sajanda rolliga. Ilus ju! Ka Ruslan (Stepanov) tegi kõik oma lavastused minuga – alati rahulolematu, aga ometi ikka ja jälle uusi rolle pakkuv. Eriline katsumus oli Gogoli „Hullumeelse päevik”. Vanemuise balleti 70. juubeliks lavastas ta „Kevadet”, kus olime Janekiga kaks Liblet – mitte duubelosatäitjatena, vaid korraga laval. Samal perioodil, tööst vabal ajal, tegelesime koos Ruslaniga „Päevikuga” ja selle esietendus toimus Peterburis kaks päeva enne „Kevade” oma Tartus. Täielik hulljulgus – venekeelse tekstiga etendust lähen mina Venemaale esitama! Enne lavaleminekut olin tõelises kabuhirmus, tundsin, et olin ise hull valmis. Sellises seisundis pole lavale asja. Õnneks käis vahetult enne etenduse algust klõps, valenärvist sai õige ja nii läksin koju (lavale) hullu elu elama.

Seadsin endale alati ülesandeks hakkama saada lavastaja poolt seatud eesmärgiga ja olla koreograafiatruu, mitte lavastaja selja taga ülesannet endale kergemaks teha, nagu märkasid kombeks olevat. Alustasin ja alustan ikka ja alati selle tundega, et ma ei oska – uus roll ja uus algus. Praeguses vanuses on juba kergem, kogu aeg on kõik uus ja huvitav! Mingit materjali omandamise kiirust ei eksisteeri: ainus mõõdupuu – kvaliteedi saavutamine ning tärim – esietenduse päev. Minu pärast pole ükski esietendus edasi nihkunud.

Mare Tommingas

kooliõde, teatrielu kaaslane

Leppisime Aivariga kokku, et ma räägin lugejale mõnest loomingulisest momendist, mis peaks tema isiksusest andma aimdust neile, kes teda ei tunne või on ainult laval näinud.

Aida

Aivar on minust ühe klassi jagu vanem. Balletikooli lõpukursuste aegu tekkisid meil ühised huvid. Aivar oli ooperifänn, võttis isegi Estonias ühe kontsertmeistri juures laulutunde (ma arvan, et päris tõsiselt). See, et me tahtsime Verdi ooperist „Aida” balleti teha, on mees, aga üksikasju me kumbki enam ei mäleta. Ma arvan, et meil võis olla vaidlusi teemal – „Kumb lavastab?”. Aivaril on alles faktiline tõend minu joonistatud kostüümikavandite näol, mis annab tõendust, et mina pidin kujundama ja tema ilmselt lavastama. Mine tea, ehk oli ka Radamese aaria tal endal varrukast võtta, seega ei saa päris kindlalt väita, et „Aidast” pidi tulema puhas ballett.

Väike prints (1991)

Lavastuse koreograafia tegemine ja lavastusproovid olid lõpujärgus, teha oli jäänud viimane pilt – väikese printsi lahkumine.

Usun, et Aivaril oli pinge esietenduse eel juba piisavalt laes, sest ta saatis ikka ja jälle minu suunas küsivaid pilke, et millal ma siis lõpuks talle viimase monoloogi ära lavastan.

Ja siis ühel õhtul ma olin valmis...

Olime kahekesi balletisaalis, panin fonogrammi käima ja hakkasime koos kulgema.

Ühel langemise hetkel ilmselt ületasime gravitatsioonipiiri ... järgmisel momendil olime juba uues asendis ja liikusime edasi. Mis vahepeal toimus, ei tea me kumbki. Mõistuspärane inimene põhjendaks seda ületõtamisega ja paneks kogu seletamatu hetke minestamise arvele.

1993 „Romeo ja Julia”.
Lavastaja-koreograaf
Mare Tommingas.
Mercutio

Minu jaoks oli see ülim, mis kahe looja vahel täiuslikus koostöös ja andumuses muusikale ning täielikku rolli sisseelamise puhul võib sündida. Tulemuse kohta ei saa öelda, et me olime proovis, nägime vaeva ja siis lõpuks roll tuli. Kõik oli Aivaris juba olemas ja ma olin sellel lennul lihtsalt tema kaaslane.

Romeo ja Julia. Mercutio (1993)

Roll, mida kahjuks ei ole säilinud filmilindil. Vahest ongi nii parem, sest mingi visuaal ei annaks edasi seda, kuidas Aivar laval Mercutio tantsis ja mängis...elas.

Prokofjevi balletis „Romeo ja Julia” on mõned üksikud numbrid, kus tõesti muusika ja Shakespeare'i teksti sügav mõte kokku sobivad. Pean tõdema, et isegi kõige kuulsamate selle balleti interpretatsioonide puhul ei ole Mercutio karakteri olemust kunagi järgitud sisuliselt nii täpselt, kui seda tegi Aivar.

Aivaril on vaja aega, veenmist, sisseelamist ja siis sünnib alati see, mida lavastuses vaja – midagi erakordset. Ta on tantsija-näitleja kellel on vaja lavastajalt palju saada, et ka ise samaga vastata.

Aivar oskab tähti kuulata nii, nagu seda tegi väike prints.

Johannesega. Üks releve lent 45 kraadi.
Minu süüd pole. Tema lahkelt ja ise.

1988 Maria – Pipi on aktsioonis.

Praktiliselt ainuke asi, millest teatakse et sa sellega väljaspool tööaega pidevalt tegeled, on remont?

Kolleegid nimetavad kõiki mu koduseid töid remondiks. Aga jah, võin kapi ehitada, kõvera seina loodi krohvida, mööblit renoveerida, õmmelda, põranda siledaks valada – kõike, välja arvatud elektriga seonduv.

Hobid? Kunagi kogusin kõikide Eesti teatrite kohta ilmuvaid artikleid. Kord palus inglise keele õpetaja kirjeldada oma kooliteed. Minu oma läbi vanalinna Toompeale oli muidugi imekaunis. Kui jutustasin, et neli korda nädalas keeran Vana-Virust paremale, aga kaks korda vasakule, ta üllatus. Selgitasin siis, et kolmapäeviti ostan kioskist ajalehe „Kodumaa”, reedeti kolm „Sirpi ja Vasarat” ja siis edasi kooli. Üks eksemplar „Sirpi” läks tervikuna arhiivi, kahest aga lõikasin etenduste kaupa artikleid. Nüüd kogun vaid nähtud lavastuste omi.

Kooli ajal soovitas ema mul hakata üles märkima kõiki lavastusi, milles kaasa teen. Kuni siiani olengi nii toiminud, kirja pannud ka need, mida vaadanud ning neist faktidest on tihti abi olnud nii endale kui teistele. Kui teater sai esimese videokaamera, hakkasin abikaasa (*Vivian Kallaste, kauaaegne Vanemuise ooperisolist – toim.*) rolle salvestama. Samuti on arhiivis balletid, TV-ülekanDED, nii et ka VHS-e on kogunenud hulgaliselt. Muidugi need saab tasapisi DVD-le võetud ja kes teab millele peagi, sest tehnika ju pidevalt areneb.

Kui tütar Maria (*Maria Kallaste, Vanemuise ooperilaulja – toim.*) väike oli, õmblesin talle Sipsiku ja Pipi riided ning arstikitli. Nüüd, 2,5 aastase Johannesega (*Johannes Sepp, lapselaps – toim.*) me teeme puutööd, tema aitas mul sahtli kokku panna – keeras kruve ja värvis! Pooleli on maalimisalus ja siis asume lindude pesakasti meisterdama – aga see on vist kõikide vanaisade traditsiooniline tegu!

Mis sinu ellu veel mahub?

Olen salvestanud pimedatele üle kümne heliraamatu. Kord, kui keegi pärisnäitlejatest teksti sisse lugeda ei saanud, pöörduti minu poole, nõustusin olukorda päästma. Mõni aeg hiljem helistati ja paluti mul veel lugema tulla: „Inimesed soovivad teie häält kuulda!” See oli igatahes superkompliment!

Ehkki töökoormus oli suur, leidsin siiski aega Võrus helistudios käimiseks, sest üks asi oli südamel. Minu vanaema oli kümme viimast eluaastat poolpime. Lugesin talle tihtilugu ette, aga sel ajal lindistamise ideed pähe ei tulnud. Muidugi puudus mul tol ajal vastav tehnika, kuid ikkagi. Nüüd omakorda on ema vaegnägija ja palub ka minu salvestusi endale kuulamiseks tuua – nii saan oma tollast tegematajätmist heastada.

Üldiselt ma ei julge pakkumistest ära öelda. Nii käingi juba üle kümne aasta Hansapäevadel posimas ja ennustamas. Täpselt nii! Inimesed on saanud paraja portsu energiat ja hüüdnud ükselt teistele, et tulgu laada parimasse kohta!

Pedagoogitööga tegelesin teatrisse tuleku alguses ja nüüd viimased kümme aastat jälle. Minu esimene õpilane, Priit Kripson, kes oli pea kakskümmend hooaega Antwerpenis Flaami Kuningliku Balleti esitantsija, läks viis aastat tagasi pensionile.

Tänapäeva lastega töötades – eks nad ole oma kodu peeglid ja ühtlasi praeguse vildaka haridussüsteemi ohvrid – jäi mulle paraku mitmete õpilaste ja nende vanemate suhtumine balletiga tegelemisesse arusaamatuks. Nüüd aga naudin tööd täiskasvanutega, kes kogu hingest soovivad klassikalise balletiga tegeleda ja seda erakordse huvi, entusiasmi ja ennastsalgavusega. Väljaarenenud luustiku ja lihaskonna ümberkujundamine balleti raskete reeglite järgi on ränk töö, ja ometi! Neil on suur soov ja tugev tahe. Teoks saavad unistusesammud, mida ahhetades publiku poolt vaadatud – Giselle'i diagonaal, Aurora *attitude'd* „Uinuvast kaunitarist” ja seda kõike varvastel! Mehed aga jõudnud lausa *grand pirouett*’ide ja õhutuurideni. Klassikalise balleti harrastamine on juba aastaid väga populaarne olnud, õpilased saadavad mulle aegajalt Youtube'i linke laiast maailmast, kus vanim algaja on 90-aastane härra USA-st. Meie klassis oli 71-aastane daam, alustanud lapsena Urbeli juures: hämmastavas vormis, ideaalse jalgade väljapoolsuse ja viienda positsiooniga. Eks mitmedki ole lapsepõlves balletiringis käinud, siis tulid kool, pere ja nüüd kui lapsed suureks kasvatatud, on taas aega ja võimalust poolelijäänud juurde tagasi pöörduda. Sel kevadel

2009 „Vanamees ja meri”. Lavastaja-koreograaf J. Savolainen

Aivar ei muretse maailma ebatäiuslikkuse pärast – ta lihtsalt teeb maksimaalselt, mida suudab, ootamata selle eest mingit kiitust.

sai mu täiskasvanute klassil Vanemuise Tantsu- ja Balletikoolis täis kaheksas õppeaasta. Endiselt on neis tung üha raskemate elementide sooritamise järele. Ja kuna mõistuse töö on tugev, siis tuleb ka keha järele – me ei tegutse nõukogude-aegse tantsija iseloomustuse järgi – *стальная стопа, железная спина и деревянная голова* (tõlkes – terasest põid, raudne selg ja puust pea). Tantsija edu pant seisneb ajude õiges kasutamises. Alati.

Milline vanaisa sa oled?

Vanaisaks olemine on eriline kingitus. Mul oli aastaid südamel see, kui vähe ma sain Mariaga olla. Ikka ja jälle olin proovis või etendusel siis, kui laps vajab mind kõige rohkem. Kogu aeg ära ja ära. Nüüd ma tahan seda heastada ja iga kord, kui Maria ja Ott (*Ott Sepp, näitleja- toim.*) helistavad, kas ma saan Johannesega olla, siis ma saan. Kui pidin nõukogude armeesse minema, oli Maria kahe ja poolne, minu ema jättis Tallinnas kõik ja tuli appi, sest Vivianil oli tollal teatris palju vastutusrikkaid rolle. Mariale on vanaema senini väga südamelähedane. Nii see elu käibki, mina meenutan oma vanaema ja loodan nüüd Johannesega koos kasvada – anda talle kõik, mis oskan. Juba ta teab kõiki tähti, numbreid kümneni, noodinimesid ja loetud raamatuid peast – niipea, kui kokutama jään, ütleb teksti ette. Ise alles 30-ne kuune! Ja töögraafik on tal tihe – esmaspäeval loovus, kolmapäeval võimlemine ja reedel laulmine.

Sel hooajal näeb Aivar Kallastet lavastustes „Kuldvõtmekese lugu”, „Totu Kuul”, „Pähklipureja”, „Õhtu Straussiga”, „Ooperifantoom” ja „Meister ja Margarita”

Janek Savolainen

kolleeg ja lavastaja

Olen Aivariga teinud 7 lavastust – ta viitsib, oskab ja suudab kaasa mõelda, tal on üüratu lavakogemus ning tantsijatarkus ja ta on inimene, kes põhimõtteliselt armastab oma tööd. Töö- ja keskendumisvõime on tema puhul absoluutselt kandvad märksõnad.

Aivari huumor on selline, et inimesed ei saa sageli aru, kas ta räägib tõsiselt või mitte – ta suudab tõsiseltvõetavalt etendada mis tahes situatsiooni, alles hiljem jääd mõtlema...

Mõni asi haagib talle lavastades lihtsalt, mõni asi on lõpuni pisut hämar. Aivar viib ennast alati sellesse faasi, et kasvõi jõuga pressib endast välja põhjuse, miks ta lavale läheb. Ta ei vali ega staaritse, ta võtab võrdse uudishimu ja huviga vastu praktiliselt kõike, mida lavastaja tema suunas saadab. Ja ei tee vahet, kas lavastajaks on staar või päris algaja. Tal on hästi aeglane rolliloom, - mitte liigutuste mõttes-, ta lihtsalt kaevub igasse karakterisse, keda on vaja lavale tuua või tekitada. Ka kardab Aivar vahel mõningaid uusi asju teha, siis aga mõtleb, ületab ennast ja teeb hiilgavalt. Ta on lavanarkomaan. Lisaks sellele on tal kõva kogus talenti, mida realiseerida. Sellist inimest teatris teist pole. Kõige paremas mõttes „vana kooli mees”.

Ta on hea inimene. Mulle ei meenu, et tal üldse oleks olnud kellegagi konfliktis ja ka seda mitte, et ta oleks kunagi kellestki halvasti rääkinud. Mitte ialgi. On küll näha, et mõni asi on talle vastukarva ja alati on tal olemas oma arvamus, aga ta ei lasku iial keelekandmiseni, mis iseendast oleks ju piisavalt teatraalne.

Õudselt raske on vastata küsimusele: „Kas sa tunned Aivarit?”, sest Aivar hoiab kodu ja tööasjad täiesti eraldi. Suhtleme peamiselt tööalaselt.

Ma tean ainult seda, et ta teeb kodus kogu aeg remonti. Võib olla laeb ta ennast suvel? Aga kus ta on, ma ei tea... Teda peaks jälitama. Ei no tõepoolest...ei tea.

Silas Stubbs

kolleeg

Aivar on suurepärase inimese suurepärase huumorimeelega. Temaga koos töötada on väga tore ja värskendav, sest temas on nii palju entusiasmi ja armastust tantsimise vastu. Olime laval koos päris palju sel perioodil, kui Janek Savolainen tegi oma lavastust „Vanamees ja meri”. Pean ütleva, et see on Eestis oldud aja jooksul olnud üks toredamaid ja meeldejäävamaid töid. Kõige selgemalt meenub mulle, kuidas enne igat etendust nägin Aivarit närvilise olekuga ringi liikumas. See üllatas mind, kuna teadsin, et tema lavakogemus on hiiglasuur.

Jelena Karpova

partner

Aivaril on väga tihe loominguline elu. See on kogu aeg nii olnud. Teda iseloomustab ka omalaadne truudus valikutele – Vanemuise teatrilise näiteks.

Rolli puhul on Aivar alati kursis algmaterjaliga, või pinnib lavastajat, et mida ja kuidas teha, improvisaator on ta siis, kui roll selge. Ta on mulle hästi kindel ja väga hooliv partner olnud. Ilma Aivarita poleks ma kunagi nii palju tantsida saanud.

Aivar ei muretse maailma ebatäiuslikkuse pärast – ta lihtsalt teeb maksimaalselt, mida suudab, ootamata selle eest mingit kiitust. Ainult niipalju kui antakse, ise ta ei küsi. Ja alati on tal eesmärk seatud ülesandest õppida.

Me ei olnud enam väga noored kui Smoriginas lavastas „Madame Bovary”. See, kuidas Aivar tookord teksti tantsuga mõtestas, on harvanähtav. Ma ei saanud isegi raamatust nii palju sisu kui tema andis oma tantsuga! Pühendumus ja üldine armastus tantsu vastu on talle elustiil. Tantsija aktiivne iga on ju lühike ja kui sul veab, siis ongi ülim see, kui sinu teele satuvad õiged inimesed.

Aivar on inimene, keda usud. Ta sündis sellisena – aus, heatahtlik, avatud.

Inimene, kes on täis maailma.

Daam, kelle elu on ilus!

Tekst Krista Leipsig — Fotod Alan Proosa, Vanemuine

Vanemuise orkestri violamängija **Niina Mets** on inimene, keda kohates tuleb tahes-tahtmata naeratus näole. Ta on alati särasilmne ja lausa kiirgab positiivset energiat.

Talvel, kui ilm on kõle, mõjub Niinaga kohtumine nagu soojendav päike. See teeb heas mõttes kadedaks ja tekitab uudishimu, kuidas ta suudab küll kogu aeg särada? Sellele küsimusele vastab alati viimse detailini väljapeetud Niina ülimalt lihtsalt:

Ma elan põhimõttega, et teatrisse tulles jätan kõik oma mured koduukse taha. Mulle meeldib, kui inimesed minuga koos olles on rõõmsameelsed, kui mulle naeratatakse ja sõbralikult suheldakse, seepärast olen ma ise ka selline. Aeg elamiseks on nii lühike, no milleks seda tigiduse peale raisata? Mis siin muretseda, elu on ilus! (*Ja Niina hääles on selline veenvus, nagu oleks ta tõestanud praegu elutähtsa teoreemi.*)

Niina, Sa oled Vanemuises ajast, mil suurt maja alles hakati ehitama. Aga kuidas Sa muusika juurde jõudsid või jõudis muusika Sinuni?

Mu emal oli väga ilus hääl. Ta laulis kodus sageli. Ka isa oli väga musikaalne ja kuigi muusikalist haridust tal ei olnud, võis ta klaveri taha istudes mängida mida iganes. Minu lapsepõlvkodus kõlas tihti muusika.

Sündisin Sahhalini saarel, olin kahekuune, kui vanemad sealt isa töö tõttu Moskva lähedale kolisid. Hiljem rändasime, ikka isa töö pärast, elama Ukrainasse, kus ma lõpetasin lastemuusikakooli. Muusikakooli astudes tahtsin ma oma pisut vanema sõbranna eeskujul ka klaverit õppima hakata, ent vastuvõtukatsetel pakuti, et ma võiksin hoopis viiulit mängida. Mul oli tegelikult ükskõik, mis pilli õppida, peaasi, et saaks muusikakooli. Ma ei rääkinudki kohe oma vanematele,

et olen kooli sisse saanud ja seal käin. Nad arvasid, et laps läheb lihtsalt õue mängima ja alles siis, kui mulle oli vaja viiulit, said vanemad teada, et õpin muusikakoolis. Tol ajal ei olnud kerge viiulit saada. Mu isa sõitis lausa Moskvasse ja tõi sealt minu esimese väikese viiuli.

Ukrainas jätkasin õpinguid muusikakoolis, kuid siis tulid vanemad Eestisse elama ja ma astusin Tallinna Muusikakooli (*praegune G. Otsa nimeline Tallinna Muusikakool – toim.*). Õppisin Paul Purga juures, ta oli väga tunnustatud muusik, ERSO violarühma kontsertmeister ja pedagoog. Peale kooli lõppu suunati mind tööle Vanemuise teatrisse. Väikeses majas võttis mind vastu tolleaegne peadirigent Erich Kõlar, kes kinnitas, et ootab väga orkestrisse noori muusikuid. Ja nii ma jäingi. Kui olin juba viis aastat Vanemuise orkestris töötanud, tekkis puudus violamängijatest, ja kuna minul olid selleks kõik eeldused olemas, siis läksin konservatooriumisse Herbert Laane juurde vioolaeriala õppima. See oli väga raske aeg. Mu tütar oli sel ajal veel väike, vaid 3-aastane. Kuigi õppisin kaugõppes, pidin sageli Tallinnasse sõitma, samal ajal ma jätkasin täiskoormusel töötamist ka orkestris. Eksamisessioonidel oli tihti nii, et hommikul oli mul Tallinnas eksam, õhtul Vanemuises etendus ja järgmisel hommikul pidin jälle Tallinnasse eksamile sõitma.

Olen andnud kontserte paljude erinevate kooslustega, aga põhikohaga töö olen olnud vaid Vanemuises. Jah, muidugi on mullegi tulnud pakkumisi mujale tööle minekuks, aga on juhtunud nii, et olmeliste takistuste tõttu ei tahtnud ma neid vastu võtta. Kord olin ma saanud just uue kooperatiivkorterit,

mis omal ajal oli suur defitsiit ja ma ei raatsinud sellest loobuda. Ah, neid eraeluga seotud takistusi on olnud teisigi. *(Niina rehmab naerulsui käega ja on näha, et ootab järgmist küsimust).*

Oled orkestrant, kas Sa soleerima pole kunagi kibelenud?

Lastemuusikakoolis õppides tegelesin ka laulmisega. Mul oli väga ilus hääl, hästi kõrge koloratuursopran. Laulsin mitmetes koorides ja kui ma kooli lõpetasin, siis arvasid kõik, et lähen laulmist õppima. Aga viiul oli mulle ikkagi tähtsam. Pealegi ei olnud mul tunnet, et pean ilmingimata lavale saama. Ka lavaalune orkestriauk näis mulle põnev. Hiljem tekkis ambitsioon ennast violaga võimalikult hästi väljendada ja see kestab tänaseni. Pealegi, praegu mõtlen, et küllap ma poleks saanud lauljana nii kaua teatris tööd teha. On muidugi suur vahe, kas mängida väiksemas ansambelis või suure sümfooniaorkestris. Aga ma olen ka solistina saanud palju kontserte anda, esinenud väiksemate koosseisudega, kus interpreedil on mõistagi suurem vabadus ja võimalus ennast teosesse sisse mängida. Orkestris sain 30 aastat olla violaurühma kontsertmeister ja seetõttu oli mul võimalus väga paljudes teostes soolosisid mängida. Ka sel moel olen saanud oma ambitsioone realiseerida. Mulle tõesti meeldib orkestris mängida, ma pole solistitüüp.

Kas Sul on ka muusikalisi eelistusi?

Muidugi on, aga mina ei saa vahet teha. Kõike, mis orkestrandile ette antakse, peab mängima, ja mängima hästi! Kasvõi vastu tahtmist. Samas on teoseid, mida ma lausa kibelen mängima. Näiteks „Jevgeni Onegin”, mis meil praegu ka repertuaaris on. Fantastiline ooper! Samuti naudin väga „Trubaduuri”, „Maria Stuartat”, „Wertherit”... Oh, neid on veelgi! Mulle meeldib väga mängida lasteetendustel. Laste reaktsioonid on alati vahetud ja siirad. Orkestrandid tajuvad nende emotsioone ja siis me omakorda reageerime neile. Lastele mängimist naudin ma tõesti väga.

Huvitav on see, et mul on olnud võimalik mängida Tubina „Reigi õpetajat” kahel korral. 1979. aastal, kui see Vanemuises esimest korda välja tuli, olin ma noor ja mulle tundus see muusika igav. Mõtlesin, et kus on viisid, kus on duetid? Aga nüüd, võib-olla seepärast, et olen juba küps muusik ja küps naine ning midagi juba oskan ja tean, vaat nüüd ma saan aru, kui põnev see muusika on! Praegu mängin seda hoopis teise emotsiooniga. Tunnetan selle muusika tragöödiat... väga huvitav. Väga. Paul Mägi tegi meiega suurepärasest tööd.

Ja näiteks ooper „Rehepapp”. Tauno Aintsi muusika hakkas mulle proovide käigus väga meeldima. Ta on selle ooperi väga huvitavalt kirjutanud. Sel hooajal tuleb taas repertuaari ka imekauni muusikaga „Carmen”. Olen ka seda ooperit aastaid tagasi saanud mängida, mul on siiani oma partii peas. Ootan suure põnevusega. Ka klassikaline ballett, näiteks „Raimonda”, meeldib mulle väga. Balleti puhul naudin eriti seda, kuidas dirigent suudab luua peene kontakti tantsijate

ja orkestrantide vahel, mille tulemusel sünnib etendus. Ja kui etendus on õnnestunud ning publik aplodeerib, siis minu meelest on osalustunne võrdne nii solistide kui orkestrimängijate vahel. Kuigi jah, lillesülemeid saavad tavaliselt artistid laval, kuid ka meid, orkestriaugus olijaid, puudutavad publiku ovatsioonid ja tänulikkus hingepõhjani. Ning ka meil on vahel saalis austajad, kes lilli toovad. *(Niina silmi tuleb eriliselt kaval pilk)*

Teatritöö spetsiifikast lähtuvalt on aegu, mil orkestril on väga palju tööd, ent on ka perioode, mil väga palju esinemisi ei ole. Kuidas Sa ennast jõudehetkedel vormis hoiad?

Minu eriala spetsiifika on selline, et pilli tuleb harjutada ja hoida käes iga päev. Pean harjutama sümfooniakontsertide partiisid, tuleb korrata ooperite ja ballettide partiisid. Pean väga oluliseks, et oleksin etendustele ja kontsertidele minnes hästi ettevalmistunud. Vahel suvel jääb küll mõni päev vahele ka, kuid vormis tuleb end igal juhul hoida ja mulle meeldib mängida. Naabritega on vedanud, mitte kunagi pole keegi pahandama tulnud ega vastu radiaatorit kolkima hakanud, kui ma oma kolmandal korrusel asuvas korteris pilli harjutan. Mul on väga hea sordiin, nii et suudan mängida ka sosinal. Ülemöödunud suvel pidime kvartetiga esinemiseks harjutama, prooviruumi meil polnud ja seepärast tegime seda minu juures kodus. Palava ilma tõttu olid aknad lahti. Järgmisel päeval kurtis esimese korruse naaber, et miks te ometi küll nii vähe mängisite! *(Tuleb välja, et naabritel on samuti Niinaga vedanud.)*

Kust sa võtad selle jõu ja energia, mis sind alati rõõmsana hoiab?

Loomulikult on minulgi muresid. No kellel ei oleks! Elus juhtub igasuguseid asju, ka halbu. Aga ma tean, et ma annan lähedastele oma hea tujuga väga palju, nii et nemadki unustavad oma mured. See annab mulle omakorda jõudu head tuju säilitada. Nii kaua, kui ma ennast mäletan, olen alati rõõmsameelne olnud. Ma usun, et ka hea muusika kuulamine teeb mulle head. Mul on palju plaate, mida armastan kuulata. Vaatan Mezzo TV kanalilt oopereid, samuti käin kinos Metropolitan Opera etendusi vaatamas. Käin nii sageli, kui töö võimaldab, sümfooniaorkestri kontserte kuulamas ja etendusi vaatamas. Nii Eestis kui mujalgi, Peterburis käin regulaarselt.

Mulle tundub, et muusikute seas vist ei saagi olla inimesi, kes on pahatujuised. Muusikat saab teha ainult hea tundeiga. Vähemalt meil siin on küll nii, et kõigil silmad säravad. Ja kui kellelgi vahel pea valutab või meel on nukker, siis etenduse ajaks suudavad kõik end alati kokku võtta ja vaid head välja kiirata. Esinemiseks valmistumine – soengu ja *make-up'i* tegemine, pidulike riiete selga panemine, ehtimine – juba see aitab head meeleolu luua. Meil orkestris on tõesti kõigil daamidil kombeks ennast etenduseks kenaks sättida, sest etendus on eriline sündmus. Teater on tempel, mitte piimakombinaat.

Sinu pika karjääri jooksul on olnud Vanemuises kunstilises mõttes nii tõusu- kui mõonaperioode. Möödunud hooajal said Vanemuise sümfooni- koor ning solistid, ohtralt kiita nii publikult kui ka kriitikult.

Jah, ja see on ainult tänu meie peadirigendile. Ta lihtsalt oskab meist võtta kõik, tegemata justkui midagi erilist. See on tema kunst. Ta oskab teha õigeid märkusi ja teeb neid ülimalt rahulikult. Mõni teine vihastab ja õiendab, aga soovitud tulemust ikka ei saavuta. Paul on alati väga viisakas ja ei kurjusta ealeski. Ta oskab oma tööd teha väga kvaliteetselt.

Paul Mägi ajal oleme tõesti palju kiita saanud nii kontsertide, etenduste kui salvestuste eest. See sõltub ikka tõepoolest peamiselt dirigendist.

Tegelikult olen ma olnud kõik need aastad siin Vanemuises väga õnnelik. Kui nüüd hakata mõtlema, kui palju neid aastaid on, siis tekib mõte, et nii kaua ei elatagi, sõnab Niina meie kohtumise lõpetuseks itsitades.

Traditsiooniliselt on kombeks teatri hooaja avakoosolekul tööjuubelite puhul kolleegide tänada ja lilli kinkida. Kui Niinal täitus 40 aastat Vanemuises ja temalgi tuli lavale õnnitlusi vastu võtma minna, siis kuulis ta, kuidas keegi kolleegidest sosinal imestas: „Issand – 40 – kui vana ta siis ise on?!”. Ma ei imesta, kui sama küsimuse esitaks keegi täna selgi päeval, mil see alati hurmav ja rõõmsameelne daam saab peagi järgmist tööjuubelit tähistada!

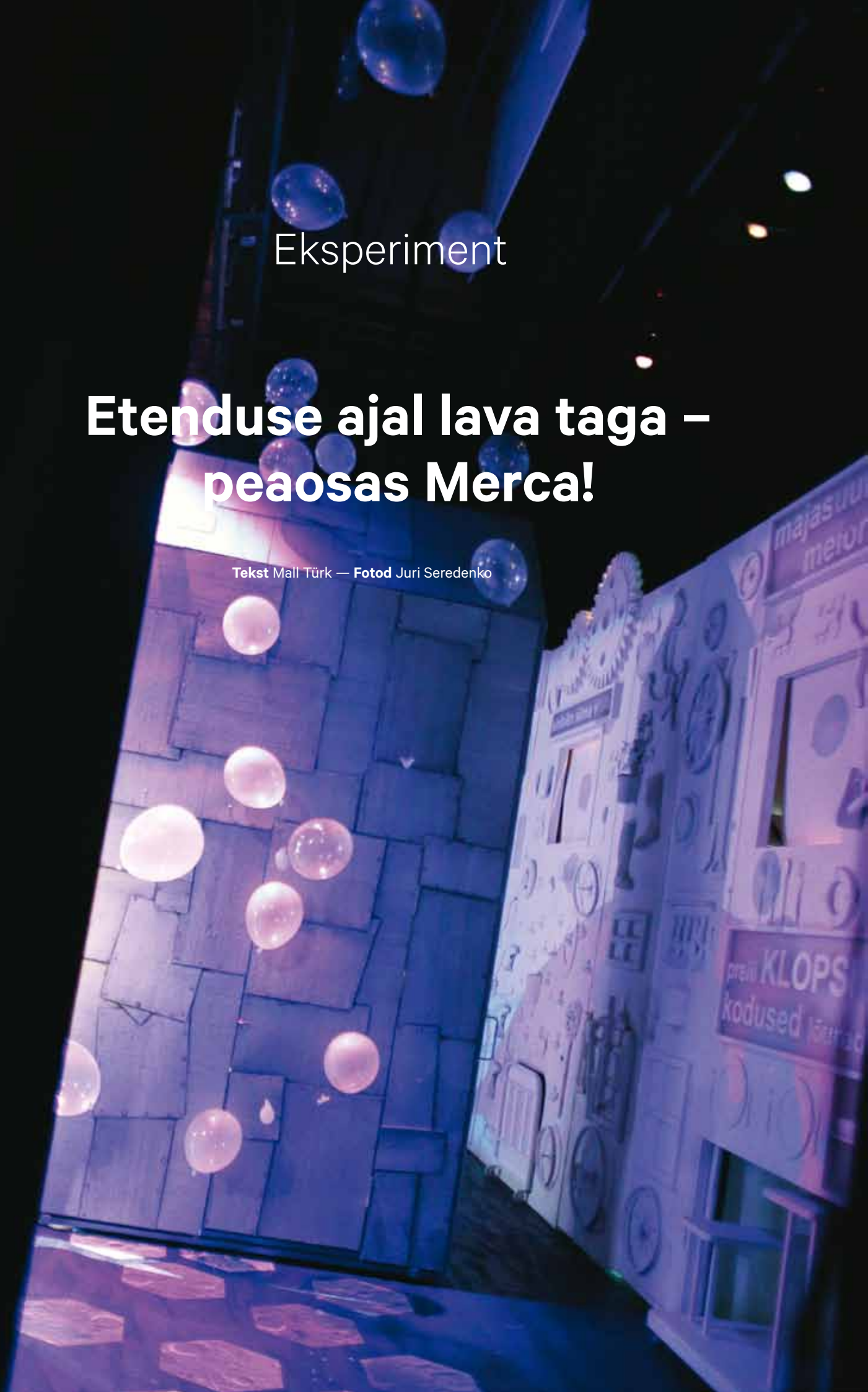
Heli Ilumets, kolleeg

Vanemuise orkestri tšellomängija Heli Ilumets kinnitab, et just Niina oli see, kes tema saatuse määras. Juhtus see Tartu Ülikooli aulas aastal 1978. Nooruke Heli oli tulnud sinna oma sugulase lõpuaktusele, kus muusikalise etteastega esines Niina koos kontsertmeister Made Sõlega. Mis lugu täpselt mängiti, ei mäleta enam ei Heli ega ka Niina. Ent mõlemad kinnitavad, et tegemist oli millegi romantilisega. Heli meenutab, et seda äärmiselt hingestatud esitust kuuldes sündis tal unistus, et ka tema oskaks ja saaks kunagi niimoodi musitseerida. Heli oli äsja lõpetanud lastemuusikakooli, ent kindlat sihti muusikuks saada tal enne Niinaga kohtumist polnud. Täna on Helist ja Niinast saanud head sõbrad ja kolleegid, kes nüüdseks on koos esinenud ligi paarkümmend aastat. Kui Heli seda saatuslikku kohtumist Niinaga meenutab, siis löövad temagi silmad samamoodi särama kui Niinal ning see viib mind mõttele, et Niina on tõenäoliselt lihtsalt nakatav – tema sisemine sära võib teistelegi hõlpsalt külge hakata.

Eksperiment

Etenduse ajal lava taga – peaosas Merca!

Tekst Mall Türk — Fotod Juri Seredenko

Rekvisiitori amet eeldab nii tegutsemise kui mõtlemise kiirust. Muidugi ka suurepärase mälu ning tähelepanu- ja empaatiavõimet. Hea rekvisiitor mõtleb alati sellele, kuidas näitlejal parem oleks. Merca, loomult uudishimulik ja alati põnevatele väljakutsetele valla, oli nõus RAMBI palvel end proovile panema rekvisiitoriametis. Teda juhendas oma ala tõeline proff, Vanemuise kauaaegne rekvisiitor **Kaie Uustal**.

Enamusel lavatagusest meeskonnast algab tööpäev tunde enne etendust ja lõpeb tükk aega pärast publiku lahkumist. Etenduse teenindamine on vähemalt kaheksatunnine tihe tööpäev.

Rekvisiitor peab olema laia profiiliga, vajadusel ka kokk, nõudepesija või keemik. Lavatagused jõud peavad tegutsema nii professionaalselt, et ei publik saalis ega näitleja laval märka nende olemasolu, justkui elukutselised varjud.... Reeglina on neil seljas tume riietus. „No need mustad võrksukad sobivad väga hästi,“ kommenteerib Kaie Merca väljanägemist.

Täna mängitakse lavastust „Totu Kuul“ ja siin on söödavat üksjagu – kiirnuudlid, sardellid, viinamarjad ja kuivatatud jõhvikad. Kiirnuudleid tuleb selles etenduses valmistada lausa mitu korda. Hetkel on nad veel ooterežiimil. Kui on õige aeg, siis valab Merca nuudlitele kuuma vee peale ja serveerib kaussidesse, millest näitlejad neid laval isuga sööma peavad.

Alustuseks paneb Merca (kinnastega käsi kaitstes) miinus kaheksakümnekraadiseid jäätükke kaussidesse ja kaanetab need kiiresti, et jää etenduse alguseni piisavalt külm püsiks. Ülejäänud jää pakib ta hoolikalt paksude tekkide sisse. Jääga tekitatakse lavale võimas aurupily.

Tohutu suurtest kappidest leiavad rekvisiitorid üleheliirusel kõik etenduseks vajaminevad asjad: kindad, purgid, karbid, pudelid, lehtrid, mullitajad, pikksilm jne. „Totu Kuul“ lavaatribuudid mahuvad nelja suurde kappi. Kõige rohkem vajavad ruumi „Fanny ja Alexandri“ rekvisiidid, täites lausa üheksa kappi.

„Rekvisiitoril areneb ajapikku välja kuues sõrm. See on arengukavas sees. Kui oled juba viiendat põlve rekvisiitor, siis on see ilmselt ka geneetiliselt koodis,“ ütleb Kaie surmtõsiselt oma ja Merca käsi mitmesuguseid pampe ja vidinaid täis riputades. Ja jälle tuiskavad nad näitlejate jaoks rekvisiidilauale vajalikke asju viima. „Tühjade kätega rekvisiitor ei käi. Kui tuled, siis tood, kui lähed, siis viid,“ toonitab Kaie.

Merca on ladunud laia, rula meenutava kärü jääkuubikuid täis. Rula veereb nii hoogsalt, et peatub napilt enne lavaäärt. Hoolikalt jaotab rekvisiitor Merca kõik vajaliku oma kohtadele ning teeb (ikka lusti pärast) laval tühja käruga väikese rulatiiru. Hädavaevu suudab fotograaf tal kannul püsida.

Merca järgmine ülesanne on täis pumbata paarkümmend õhupalli. Süles ja seljas viib ta pallid lavale, lavameister laseb alla stange, mille küljes on mustast kangast tunnel, kuhu vahele pallid panna tuleb. Pallid tõrguvad, mõni läheb katki, aga paigas nad lõpuks on ja stange sõidab tagasi, kõrgele lava kohale.

Keemik-rekvisiitori roll näib Mercalle eriti istuvat. Laval vulkaani-efekti saavutamiseks peab ta kokku segama õiges vahekorras keemilise lahuse. Kuidas reaktsioon päriselt õnnestub ning kui kõrgele täna vulkaan purskub, saab teada alles etenduse käigus.

Ja ongi lõpukummarduse aeg. Näitlejad võtavad laval vastu aplausi, rekvisiitor peseb lava taga nõusid. Alles siis, kui saal tühjaks jääb, saab hakata lavalt asju kokku korjama. Kulub veel tund-paar kuni kõik asjad taas rekvisiidikappides oma koha leiavad. „Rekvisiitori töö on nagu sõjaväeanekdoodis: nüüd kaevame siit alates kuni lõunani.“ tõdeb Merca nõusid kuivatades. „Noh, tegelikult olen ma väsinud, aga ... õnnelik!“

Sel hooajal näeb Merle Jäägerit lavastustes „Minu järel, seltsimees!“, „Nukitsamees“, „Madisoni maakonna sillad“, „Fanny ja Alexander“, „Estoplast“, „Kaks vana naist“, „Kajakas“.

Mootorrattur Maria

Küsinud Anu Tonts— Fotod Alan Proosa, Maria Soomets

Üsna ootamatult, jutu sees, selgus, et Vanemuise näitlejannal **Maria Soometsal** on üllatav hobi – mootorrattamatkad. Naiselik ja habras Maria ning suured bensiinilõhnalised mootorrattad – esmapilgul täitsa uskumatu komplekt! Uurisime lähemalt, kas Maria tunnistab jutu tõeks ja mida tal enda kaitseks öelda on.

Millal ja mis asjaoludel toimus Sinu ja mootorratta esimene lähem kohtumine?

Kohtumine mootorrattaga toimus samaaegselt Robertiga tutvumisega (näitleja *Robert Annus*, *Maria elukaaslane – toim*). Nii üks kui teine tundusid metsikud ja kõitvad ühtaegu. Tunduvad praegugi. (*Maria naeratab kavalalt.*) Päris lähedaseks sain mõlemaga meie esimesel pikemal reisil Euroopasse. Robert valdab ja juhib oma Triumphi väga kindlakäeliselt, usaldan teda täielikult. Ühised matkad oleme teinud tema rattaga, aga eks varem või hiljem tekib tagaistujal kange kiusatus ohjad enda kätte haarata. Tsikliga sõitma õpetas mind Alo Aarla, suurepärane sõiduõpetaja Tartus. Julgustan kõiki motikahuvilisi tema juurde minema! Päris oma rattaga sõidan nüüd kolmandat suve.

Sina ja tehnika, masinad-mootorid?

Käime hästi kokku küll. Autoga sõidan juba keskkooli ajast. Mulle meeldivad kiirused. Jõuline kiirendus tsikliga on tõeline kaif!

Milline mootorrattas Sul on? Kas jaksad oma ratta ise püsti tõsta?

Mul on Honda CB500. Esimeseks rattaks väga hea, mitte väga suur, kerge manööverdada ja tasakaalust välja kaldudes jaksan teda enam-vähem kinni ka hoida. Kui ratas päris kummuli maas, on püstitõstmiseks omad nipid. Kui ükski ei jaksa, tuleb tõsta kahekesi.

Oled koos Robertiga teinud aukartustäratavalt pikki reise. Kuhu täpsemalt?

Esimene reis kulges läbi Saksamaa, Šveitsi, Prantsusmaa, Hollandi, Taani ja Rootsi ning sealt laevaga koju tagasi. Teisel korral käisime allpool, Šveitsist Itaaliasse ning sihtkohaks oli

Sardiinia saar. Sardiiniat nimetatakse oma erakordselt huvitavate slaalomirajana kulgevate teede tõttu ka tsiklimeeste paradiisiks. Tagasiteel siis ikka jälle Saksamaa, Poola, Leedu, Läti.

Kui metsikult te reisite? Kas peatute hotellides või on oma telk ja supipada kaasas?

Oleme enamasti siiski eelistanud peatuda linnades või linnalähedastes motellides. Aegajalt oleme sattunud ka tuttavate või tuttavate tuttavate juurde. Kui selja taga ja ees on pikad sõidupäevad, on kõige olulisem end hästi välja puhata. Mootorrattasõit nõuab katkematut kohalolu ja tähelepanu ning on seetõttu autosõidust omajagu väsitavam.

Kus on olnud kõige ilusamad kohad, kuhu olete sattunud?

Minu suured lemmikud on Šveits ja Sardiinia. Esimesel Šveitsi reisil saime tuttavaks teise mootorratta-paariga, kellest nüüdseks on saanud meie väga head sõbrad. Nemad korraldasid meile päeva, mis minu jaoks oli esimene kogemus tsiklimatkast kui kunstiteosest. Päev algas stardiga pimedal hommikul kell pool neli, et jõuda päisesetõusuks mägedesse. See oli omamoodi ülev hetk, kui punased mäetipud hakkasid reetma kohe-kohe tõusvat päikest, all lookles lõputu siksakina kitsas tee ja vaikselt hakkas külm sulama soojuseks. Olime väikeses mägilinnakeses kohviku esimesed külalised, sarvesaiad tulid otse ahjust. Ja nii lookles terve päev mägedes, sõitsime üles kõige kõrgemasse inimasustusega külakesse, kus ümberringi on ainult lumised mäetipud ja all ootas kuum ning lopsakas suvi. Kogu see päev oli üks katkematu hingemattevee meeleline elamus. Midagi sarnast kogesime Robertiga taas mõned aastad hiljem Sardiinias. See imeilusate randade ja kütkestavate mägivaadetega saar on üks itaallaste lemmikpuhkusepaiku. Itaallaste eluviis on üldse rajatud pigem

Matkapäev
Šveitsi
mägedes.

naudingutele ja muretule kulgemisele kui sunnile alalõpmata midagi teha ja saavutada. Pood on lahti siis, kui poepidajale sobib ja päevase kuumaga keegi sulle naljalt süüa valmistama ei hakka. Elu läheb kihama alles õhtul, päev on mõeldud puhkamiseks. Ühel õhtul otsustasime valida mäestiku ületamiseks vana maha jäetud tee ja kohati oli tunne, nagu oleksimegi selle maailma veere peal ainult meie kahekesi. Meie ja mäeveerudel kõõluvad kitsed ja kondised lehmad. Ma saan aru, et kõlan paadunud romantikuna, aga ilmselt neid muljeid ongi raske edasi anda.

Kuidas on hirmude ja ohtlike olukordadega?

Ohtlike olukordi on ikka olnud ja muidugi need ehmatavad ja teevad ettevaatlikuks. Lausa kukkunud oleme ka korra, õnneks väikesel kiirusel ja see lõppes õnnelikult. Mina nikastasin kergelt küll selga, aga ratas oli siiski ainus, kes pärast natuke turgutamist vajas. Ma pelgan endiselt sõita tugevas vihmajas, aga sageli ei ole valikut, tuleb kohale jõuda. Muidugi ei istuta ratta selga selleks, et hirmu tunda. Ikka vastupidi, see on suur nauding, adrenaliini ja vabaduse tunne, soov tunda iga möödavilksatava metsa, põllu ja veekogu lõhna. Selles on kummalist närvekõditavat taju, et hetkeks on eluohjad sinu ja ainult sinu enese peos.

Olen alati veidi kaastundlikult vaadanud mootorrattureid, kui väljas on 30 soojakraadi ja nemad on oma nahkpükstes ja nahkjakkides... Kas on palav?

Sõidu ajal tavaliselt ei ole väga palav. Aga üks ta nii on, et mida lõuna poole sõita, seda napimaks muutub tsiklimeeste riietus. Itaalias sõidetakse ikka õhukese särgiga ja lühikestes pükstes või lehvivates nappides kleidikestes. Ka kiivrid meenutavad seal rohkem jalgratturite omi. Kindluse mõttes on üldiselt arukas täisvarustus selga jätta ja peatumisel sellest siis võimalikult kähku välja pugeda. Nahkriided kipuvad kuumaga tõesti kergesti keha külge kleepuma.

Kui palju saab sellistel mootorrattareisidel endale kohaliku kultuuriga tutvumist lubada? Suviti teatrisse vist eriti ei satu?

Eks mootorratas on eelkõige sõiduvahend ja see ei tähenda, et ei võiks sihtpunktis ka teatris või kontserdil käia. Kohalik kultuur on ju ka kohalikud inimesed, keel, toit, arhitektuur. Inimeste jälgimine on meil, näitlejatel, ju lausa selline omaette hobi või erialane kiiks. Aga jah, kuidagi on viimastel aastatel kujunenud nõnda, et teatrireisid võtame täitsa eraldi ette, enamasti kas Londonisse või Berliini. Siis vaatame nii palju teatrit, kui vähegi jaksame.

On Sul nendest reisidest midagi ka oma teatritöösse kaasa võtta või pigem on see võimalus aastaringsest töörügamisest end hetkeks täiesti välja lülitada?

Teatrireiside muljed mõjutavad sõna otseses mõttes siinseid tegemisi. Näiteks "Härrasmehe" teksti ja lavastamise idee tõime Robertiga Londonist kaasa. Tänapäeva teater on oma piire väga julgelt avardanud ja äärmiselt rikastav on olnud sellest osa saada.

Tsiklireisid on aga rohkem hingeakude laadimiseks. Teelolemise kogemus, kulgemine, seiklus, vahetu üksiolemine kõigega, mis sind ümbritseb. Imeline aeg ja viis kalli inimesega koos olemiseks.

On Sul veel hobisid-harrastusi? Mida suvel siis teed, kui parasjagu on töövaba aeg ja mootorrattareisi ka pole?

Muuseas, jalgrattaga sõidan ma ka hea meelega. Seenelkäija ja moosikeetja olen. Ujun, matkan, käin saunas, loen. Oluline on, et meie lapsel oleks isa-emaga huvitav ja rõõmus koos olla. Viimasel ajal on seda töövaba aega kuidagi nii napilt, et siis tahaks lihtsalt rahulikult ja mõnusalt oma maakodus tikkuda. Ja kui kõik sõbrad-sugulased ükspäev sinna värava taha sõidavad, vaat siis algabki see päris ja tõeline puhkus!

Haridus teatris – teater hariduses

Tekst Mall Türk — Fotod Tõnis Järs

25. märtsil toimus Vanemuises konverents „Haridus teatris – teater hariduses”. Konverentsil arutatud teemad on paljuski teatri noortetöö edasiste suundade aluseks. Mida siis on tulevikult oodata?

Õpilased on teatrisse ikka oodatud. Vanemuise repertuaari laiaast valikust leiab igale vanusele midagi ja Vanemuise teatritundidest saab huvitavaid teadmisi juurde koolist saadavatele muusika-, kunsti- ja kirjandustundidele. Teatritunnis kasutatakse tahvli ja kriidi asemel teatrivahendeid – lava, rekvisiite, orkestrit jne. On tunde, mis toimuvad vaid teatris, näiteks teatriekskurssioon, kuid on ka tunde, mida saab tellida lausa kodukooli, näiteks „APPI, OOPER?!”, mis tutvustab noorema ja keskmise vanuserühma õpilastele haaraval moel ooperimuusikat. Oleme arvamisel, et teater saab pakkuda kõitvaid lisateadmisi mitte ainult kultuurivaldkonnas, vaid ka näiteks füüsikas või keemias.

Eestis pakutavale haridusele heidetakse vahel ette liigset akadeemilisust. Teater saab anda koolis õpitule lisaväärtusi – isikliku kogemuse, silmaga nägemise ja käega katsumise võimaluse. Teisalt – lugude kaudu, mida teater vaatajatele „jutustab“, kujundab ta väärtusi ning peegeldab seda, mis ajas oluline.

Riiklikus õppekavas on kirjas: „Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoitumise aluseks“. Isiklik õnnelik elu ja edukas ühiskond on ambitsioonikad eesmärgid. Nende täitmiseks ei piisa pelgalt kooliharidusest. Ka teater oma repertuaarivalikuga on ühiskonna väärtushoiakute kujundaja. Kui kooli mõjutamisvõimalused katkevad peale kooli lõpetamist, siis praegu moodne „elukestev õpe” võiks realiseeruda ka teatris. Niisiis – aeg on küps, et kokkupuutepunkte otsida ja edasisi tegevussuundi valida.

Konverentsile kutsusime kolm suuremat osapoolt: teatrid, koolid ning teemaga seotud ministriumid: Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Kultuuriministeeriumi. Huvi

konverentsi vastu oli eriti suur õpetajate seas, osalesid aga ka koolijuhid, noorsootöötajad, muuseumipedagoogid, kooliteatrite tegijad. Kohal olid mitmed Eesti teatrid. Osalejaid oli kokku üle 200, kaugelt enam, kui oodata julgesime. Eriti rõõmustas, et Vanemuise üleskutset – tulla hariduse üle arutlema –, võeti kuulda pea kõigis Eestimaa paikades: nii Tallinnas, Harjumaal, Kesk-Eestis kui saartelgi.

Avaminutitel üllatas kohaletulnuid efektse tervitusega veel viimaseid päevi Tartu linnapeana tegutsenud **Urmas Kruuse**, kelle konverentsi avakõne keskendus unistuste ja loomingulisuse vajalikkuse teemale laste kasvamisel täiskasvanuks. Valgus sähvis, muusika mõirgas, reketist sai kitarr... Prof. **Marju Lauristin** kommenteeris hiljem nähtut: „Saime Tartu linnapea kohta nende 10 minuti jooksul teada rohkem kui eelneva 10 valitsemisaasta jooksul”.

Marju Lauristini sõnavõtt puudutas peamiselt kaht valdkonda: mis on väärtuskasvatus ja kellele on teater oluline? Uuringutele tuginedes tõdes prof. Lauristin, et kasvamas on kultuurikatkestuse põlvkond. Fakt on see, et 47% 17–28 aastastest noortest ei satu kolme aasta jooksul kordagi teatrisse. Aktiivne teatrikülastaja on keskealine ja vanem. Uued meediakanalid toodavad „kliki” – kultuuri, loo jutustamiseks ei jätku justkui enam aegagi ja raamatuid loetakse üha vähem – märgata on põlvkondi siduvate tüvitekstide puudumist. Siinkohal muutubki eriti väärtuslikuks teater lugude jutustamise kohana. Lauristin võttis oma ettekande kokku järgmiselt: ”Kui jõuame sinnamaani, et saame aru – ERM, Vanemuise teater, ja teatrid üldse, kujunevad osaks haridusest – on asi lihtsam. Tuleb hakata nendel teemadel rääkima!”

M. Härma gümnaasiumi draamaõpetaja ja draamaõpiku autor **Ivika Hein** tõi välja koolipoolse vaatenurga. Sõnavõttus

rõhutas ta draamaõppe mitmekülgset kasulikkust inimeseks kujunemisel. Ühelt poolt õpib selle kaudu palju enda ja teiste kohta, samas on draamatund justkui hingetõmbepaus muidu väga pingelises koolipäevas.

Haridusministeeriumi õppekavade osakonna asejuhataja **Pille Liblik** kõneles oma ettekandes ministeeriumi algatusest „Huvitav kool”, mis otsib tasakaalu vaimse väljakutse ja põnevate õppimisviiside vahel. Ühest küljest on Eesti näitajad PISA testides väga kõrged, teisalt on nõrgemad tulemused just loovust ja algatusvõimet nõudvates küsimustes. Siin saab teater haridusele tuge pakkuda.

Ettekannetele järgnenud diskussioon kujunes kaunis tuliseks. Kultuuriministeeriumi teatrite nõunik **Hillar Sein** nõustus, et teatris tehtavad haridustunnid on publiku kasvatamine, samas oli ta seisukohal, et otseselt hariduse osa see ei ole. Üksmeelel oldi aga selles, et teater peaks järelkasvu harima ja selles osas on mõistlik koolidega koostööd teha.

Teemadesse põhjalikumalt süvenemiseks jaguneti pealelõunal töötubadesse.

Väärtuskasvatuse töötuba juhtis Harrastusteatrite Liidu tegevjuht **Kristiina Oomer** (ja Mall Türk). Väärtuskasvatuse olulisusest alustades jõuti praktiliste ettepanekuteni: õppekavaga seotud haridusprogrammid võiksid olla Eesti kõigis teatrites. Samas ei peaks haridustunni eest tasuma õpilane ning rahastamise probleemi peaksid lahendama ministeeriumid. Kõlas ka mõte kompetentsikeskuse

Pille Liblik: „Oluline on tasakaal vaimse väljakutse ja põneva õppimise vahel.”

Hillar Sein: „Teatri haridustunnid on tulevase publiku kasvatamine.”

Konverentsi „Haridus teatris – teater hariduses“ peaesineja TÜ professori **Marju Lauristini** ettekandest „Väärtuskasvatus teatri kaudu” ilmnes, et teatri ja hariduse omavahelistest suhetest mõtisklemiseks oli aeg igati küps.

Mõningad väljavõtted Lauristini ettekandest:

- 2011. aasta uuringu andmeil on inimeste hulk, kelle jaoks on kultuur elus tähtsal kohal, vaid 16%. Neid, kes on käinud aasta jooksul üle kolme korra teatris, on vaid kuni 15%.
- Eriti kriitiline on olukord 15–19-aastaste noorte seas, kellest 47% pole aasta jooksul näinud ühtegi sõna- ja 54% ühtegi muusikalavastust. Kinokäijate protsent on samas aga 84.
- Lauristin rõhutas: selleks, et teater oleks hariduse loomulik osa, peab ta olema kättesaadav kõigile. Praegu on Tallinnas ja äärealadel elavate õpilaste võimalused teatrisse pääsemiseks väga erinevad. On kaks olulist küsimust: kes peaksid hoolitsema selle eest, et kõik lapsed, kes teatrisse minna soovivad, sinna ka pääseksid ja kes peaksid hoolitsema selle eest, et õpilased sooviksid teatrisse minna?
- Uuringust selgus seegi, et noorte arvates peaks hea lavastus või film olema põnev ja pakkuma kaasaelamisvõimalusi. Raamatute lugemisele eelistatakse sama teost filmina vaadata. Noortele meeldib kaasa elada, aga mitte arutleda nähtu üle. Lauristini hinnangul on see ohtlik tendents. „Inimestega, kes ei oska elamusi enda jaoks peegeldada, on kergem manipuleerida, sest neil puudub kriitika-meel, kriitiline eneseteadvus,” selgitas Lauristin.
- 32% noortest on vaid uue meedia kasutajad ega tunne huvi lugemise vastu. Ligi kolmandik on neid, keda ei haara kaasa ükski kultuurinähtus ehk nagu Lauristin märkis: need on lapsed, keda „päike ei valgusta”.
- Meie noored paistsid rahvusvahelises uuringus silma suurima internetikasutusega ning asjaoluga, et ei räägi oma vanematele, mida nad seal teevad. „Tekib hingeline autism ja võimetus mõista, mis on kultuuris olnud,” iseloomustas Lauristin olukorda ja soovitas õpetajatel arutleda lastega interneti rollimängude üle ning võrrelda seda teatrist saadava elamusega. „Laps muutub rollimängu maailmas jumalaks, mis on suurimaid eetilisi ohtusid,” hoiatas Lauristin.
- Meediumide vahetusega on praegu kaasnevas kultuurikatkestuse oht: põlvkondade side kaob, kui kaovad tüvitekstid. Lauristin on arvamusel, et õpetajate roll laste teatri juurde suunamisel peab suurenema, sest praegune lastevanemate põlvkond ei pea vajalikuks oma lapsi teatrisse viia. Teater on tänapäeva noore inimese jaoks Lauristini arvates parim sild, mis suudab siduda tekstide verbaalset maailma audiovisuaalsete kujundite maailmaga, mis õpetab mõistma käitumise ja isiksuse semiootikat ning maailma märgilisust lugema. Selle oskuse õpetamine ja arendamine on üks osa isiksuse eneseteadvuse arengust, ilma milleta on oht, et noorest inimesest kasvab manipuleeritav robot.

Konverentsi töötuba.

Konverentsi moderaator Jaanus Kangur.

loomisest, kuhu ühest küljest koonduks info teatrites tehtava haridustöö kohta ning teisalt võiks sealt abi ja nõu saada nii draamaõppe kui muude teatriga seotud tegevuste kohta.

Rahastamise teemasid arutati töötoas, mida juhtisid Tartu haridusosakonna juht **Riho Raave ja Pille Liblik**. Tõdeti, et raha ei ole peamine probleem, pigem läbirääkimiste küsimus. Ühiselt leiti, et teatri haridustundide seos riikliku õppekavaga on oluline. Ühise haridustöö aluseks on Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Kultuuriministeeriumi koostöö. Alustada saab juba kasvõi paremast infovahetusest.

Ideelaboris õhutati osalejaid mõtlema raamidest välja- poole. Töötoa juhid – erivajadustega õpilaste teatrifestivali Savililind korraldaja **Katrin Luts, Ivika Hein ja Enn Ööpik** (M. Reiniku Kooli füüsikaõpetaja), sõnastasid koos töögrupiga kõigepealt koolide ja teatrite ühised huvid. Leiti, et teatris tehtav haridustöö on koolile täienduseks ning teisalt kasvatab teatril arukat publikut. Pakuti välja kümneid ideid, kuidas ühiste eesmärkideni jõuda. Info koordineerimise ja parema rahastamise vajalikkust tõdeti selleski töörühmas.

Töötubade kokkuvõtetest jäi kõlama soov ja vajadus teha koostööd. Eestlaslik see ju ei ole, pigem toimetame jonnakalt ikka igaüks oma „tööpõllul“. Loodame, et ühiselt teadvustatud vajadus ja kindlaks määratud eestvedajad lükkavad nüüd hoo sisse ka konkreetsetele tegudele. Kas edasine tegevuskava sisaldab kompetentsikeskuse loomist või hoopis

Konverentsi tulemustele tuginedes on Vanemuise teatri valitud töösuunad noortööks järgmised:

- **2014/15** hooaja lõpus on kavas välja anda töövihik õpetajale lõiminguvõimalustest teatriharidustundide kaudu.
- jätkame **koostööd teiste Eesti teatritega** ning otsime võimalusi uuteks haridusprogrammideks.
- loodame leida **koostöös ministeeriumitega** lahendusi haridusprogrammide rahastamiseks ja infokoordineerimiseks.
- **2016.** aastal toimub Vanemuises **haridusteemaline seminar**, kuhu otsime edunäiteid teiste riikide kogemustest.
- **Järgmine hariduskonverents toimub 2017/2018 hooajal.**

ministeeriumite tasandilt algavat selgemat regulatsiooni, näitab juba edasine ühistegevus. Vanemuisel on võimalus tegutseda siin eesliinil.

Üllatused konverentsil ei piirdunud vaid linnapea lavašõuga. Konverentsi lõpus toimus suures saalis **8. klassi füüsika (!!!) tund**. Õpetaja **Enn Ööpiku** tunni teema oli valgus. Õppetundi illustreeris valgusdemonstratsioon, mille teostasid Vanemuise valgusala juht **Andres Sarv** ja valgusmeister **Tõnu Eimra**. Näiteks sai oma silmaga näha, kuidas erinevat värvi valguskiired omavahel kokku saades moodustavad valge värvi! Visualiseerus tõsiasi, mis kirjas füüsikaõpikus, ent mida tavaelus kogeda pole võimalik. Küllap tõdesid seda katset vaadates paljud, et harjumuspärase kunstivaldkonna kõrval on teatris vajalikud ka reaalteadmised, milleta teatriimesid ei sünni. Võimalik, et just siin on üks teatri ja reaalaheid armastavate noorte kokkupuutevõimalus.

Konverentsil oli kõike – mõtlemapanevaid fakte, häid ettepanekuid, erinevaid seisukohti ja tõsiseltvõetavat kriitikat. Hariduse ja teatri teema tõmbas endaga kaasa ka mitmeid sarnaseid või seotud valdkondi: nt foorumteatrid, kooliteatrid või muuseumitunnid. Konverentsil jõudsime need teemad vaid “lauale tuua”. Edasine ei sõltu valitsusest, tujust või ilmast, vaid soovist ja oskusest teha koostööd. Võimalus on olemas.

Noortetöö Vanemuise teatris

Infopäev õpetajatele

25. ja 26.09.2014 kell 13

Info- ja raamatumüügiletid avatud kell 17
kell 19 etendus "Paplid tuules"
Vanemuise väikekeses majas

Teatrikohtumised ja -loengud

16.10.2014 kell 19 "Kaks vana naist" Sadamateatris

Etenduse järel toimub kohtumine teemal
"Õpitud abitus".

6.11.2014 kell 19 "Haldjakuninganna" Sadamateatris

Etenduse eel kell 18 toimub Sadamateatri kohvikus
kohtumine teemal "Shakespeare".

13.02.2015 kell 19 "Elling" Sadamateatris

Etenduse järel toimub kohtumine teemal "Kohanemine".

1.04.2015 kell 19 "Raamonde" Vanemuise suures majas

Etenduse eel kell 18 toimub suure maja fuajees
kohtumine teemal "Klassikaline ballett".

Täiendavat infot esinejate kohta jälgi kodulehel
www.vanemuine.ee

Sissepääs etenduse piletiga.

Konkurss „Arukas arvustaja“

Vanemale koollastmale

Ootame põhikooli vanemate klasside õpilasi ja
gümnasiste arutama nähtud lavastuste üle nii,
nagu seda teevad tõeliselt head kriitikud. Kuidas
lavastust analüüsida, õpetavad teatri dramaturgid.
Hooaja lõpuks ootame teie töid teatrisse, parimad
avaldame uue hooaja Rambis.

Konkursil osalemiseks kirjuta arvustus mõne
nähtud Vanemuise lavastuse kohta ja saada see
teatrisse aadressil:

ARUKAS ARVUSTAJA
Teater Vanemuine
Vanemuise 6, 51003 Tartu

Soovi korral saab osaleda dramaturgide
juhendatud teatrikritika õpitoas. Osalemise
eelduseks on vaadata ära etendus, mille baasil
analüüs tehakse, osaluse õpitoas saab broneerida
juba vastavale etendusele pääset ostes. Õpituba
viivad läbi Vanemuise dramaturgid Anu Tonts ja
Sven Karja.

Teatrikritika õpitoad toimuvad:

26.11.2014 kell 15 väikekeses majas ovaalsealis —
"Tappa laulurüüstast"

26.03.2015 kell 15 väikekeses majas ovaalsealis —
"Fanny ja Alexander"

Konkurss „Nägin teatrit!“

Ka sel hooajal toimub lastele ja noortele konkurs
„NÄGIN TEATRIT!“ eesmärgiga kutsuda noori üles
mõttele ja arutlema teatriteemadel. Tööd võivad
olla nii kirjutised kui pildid, lood või värvid, fotod
või maalid. Oluline on, et need kanneksid endas
peegeldust teatrist. Konkursile laekunud tööd
kujundatakse 2015. aasta märtsis Vanemuise suure
maja fuajees näitus, parimate autorid ja juhendajad
saavad auhinnaks teatripääsmoid ja -meenoid,
toredatemaid töid kasutab teater oma trükkide
kujundamisel.

Tööd palume saata või tuua kuni
1. märtsini 2015 aadressil:

Teater Vanemuine
Vanemuise 6, Tartu,
e-post: kollanekasa@vanemuine.ee

Võitjad kutsutakse laste- ja noorte teatripäeva
tähistamiseks 17.03.2015

Kell 15 näituse avamine suure maja fuajees,
kell 18 etendus "Kuldvõtmekese lugu" Teatri
Kodus

27.01.2015 kell 10-13
Vanemuise suures majas

Töötoa käigus tutvutakse maskide, ajaloost eri perioodide erinevate maskitüüpide ja nende kasutamisega teatrikunstis. Valmistatakse endale kipsmarlist poolmask.

Appi, ooper?! 1. tund

Nooremale ja keskmisele vanuseastmele
Võimalik tellida koolidesse

Vanemuise suure maja fuajees:
6.11.2014 kell 11
7.11.2014 kell 11

Lavastaja Robert Annus. Kunstnik Maarja Meeru

Te satute täiesti ebatavalisse tundi – ooperitundi, kus õpetajateks ooperilauljad Merle Jalakas ja Jaan Willem Sibul ning kontsertmeister Made Sõlg. Saate teada, kuidas ooperit kuulata ning vaadata. Räägitakse ooperimajast ja inimestest, kes seal töötavad. Elavas esituses saab kuulata erinevatest ajastutest pärit aariaid, millest mõnigi võib tunduda tuttav ning soovi korral saab isegi kaasa laulda. Näidatakse ka hulganisti uhkeid kostüüme ning tragimad publiku seast saavad lähedalt vaadata rekvisiite.

Kõlavad katkendid ooperitest: Bizet' "Carmen", Mozarti "Võluflööt", Humperdincki "Hansuke ja Creteke", Lortzingi "Salakütt", Nielseni "Maskeraad" ja Händeli "Xerxes".

Appi, ooper?! 2. tund

EESTI TEATRIMUUSIKA

Nooremale ja keskmisele vanuseastmele
Võimalik tellida koolidesse

Vanemuise suure maja fuajees:
3.03.2015 kell 11
4.03.2015 kell 11

Lavastajad Merle Jalakas ja Jaan Willem Sibul. Kunstnik Maarja Meeru

Selles tunnis kuulete läbi aegade parimaid palu Eesti ooperi-, opereti- ja muusikalilavastustest. Lisaks uutele ja huvitavatele teadmistele eesti muusikaloost saate aimu teatrigrimmi tegemise nipidest ja kaasa lüüa kohapeal sündivas väikeses lavastuses. Kõik meie oma eesti muusikal: K. A. Hermann'i "Uku ja Vanemuine", E. Aava "Vikerlased", G. Ernesaksa "Tormide rand", E. Arro ja L. Normeti "Rummu Jüri", E. Tambergi "Cyrano de Bergerac", O. Ehala "Nukitsamees".

Muusikatunni viivad läbi juba tuntud õpetajad – Vanemuise ooperisolistid Merle Jalakas ja Jaan Willem Sibul.

Tants läbi aegade

Ainult tellimisel

Näitame teile erinevatest ajaloetappidest pärit kauneid tantsunumbreid – kavas on klassikalisi balletinumbreid, moderntantsu ja muud põnevat. Tund on valminud koostöös Vanemuise Tantsu- ja Balletikooliga ja kava esitavad balletikooli õpilased.

Kava on kokku pannud Elena Poznjak-Kõlar, tantsijaid juhendavad vanemuislased Aivar Kallaste, Rufina Noor ja Mare Tommingas.

Teatriekskursioon

Vanemuise suures majas ainult tellimisel

Ringkäik teatris, mille käigus tutvutakse teatri ajaloo, erinevate žanritega, piilutakse lava taha ja käiakse teatri töökodades. Ekskursioon kestab ca 1 tund.

Täpsemat infot jälgi
www.vanemuine.ee

Kollase Kassi teatritund

Vanemuise väikeses majas ainult tellimisel

Oled Sa vahel mõelnud, kuidas teatrisse tulla? Kuidas teatris olla? Mis on teatris teistmoodi kui kodus? Mis on lava peal? Kas teater lõpeb lava taga ära?

Neile ja veel paljudele teistele küsimustele saad vastuse Kollaste Kasside abiga.

Teatritund on mõeldud lasteaiaaalistele lastele ja kestab 45 minutit.

Kollase Kassi lastetuba

VANEMUISE SUURES MAJAS

Suures majas asub lastetuba, kus lapsed saavad mängida ajal, kui emad-isad etendust vaatavad. Lastetuba, mis asub Vanemuise suure maja publikutsoonis, avatakse tund enne etendust ja on avatud kõigi suures majas toimuvate etenduste ajal. Lastetuppa oodatakse lapsi alates kolmandast eluaastast. Etenduse ajal vaatab laste järele teatri töötaja. Lapsehoiu hind õhtu eest on 5 €. Lapse toomine lastetuppa tuleb vähemalt üks päev varem registreerida Vanemuise kassades telefonidel 744 0165, 7 440 160 ja 7 344 248 või e-kirja teel aadressil kassa@vanemuine.ee

Vanemuise lastetoas saab tähistada ka erinevaid sündmusi. Ruumi eripära tõttu on soovitatav külaliste arv maksimaalselt 15 last. Lastetoas on väike käpiknukuteatri sirm koos käpiknukkudega, laud ja joonistustarbed, kostüümid ümberriietamiseks, raamatuid ja mänguasju. Olemas on ka väike lava koos eesriide ja dekoratsiooniga. Lastetoa kasutamine 1 tund enne etenduse algust ja vaheajal sünnipäeva või mõne muu sündmuse tähistamiseks maksab 45 eurot, lisandub teatripileti hind. Tellimine: kollanekass@vanemuine.ee

SÜNNIPÄEV KOOS KOLLASTE KASSIDEGA

lastetoa kasutamine 3 tundi koos teatriteemalise tegevuse juhiga (1 tunni kestel) maksab 90 eurot 15 lapse kohta, iga järgmine külaline lisab hinnale 5 eurot. Tellimine: kollanekass@vanemuine.ee

Kollase Kassi suvekool

Keskmisele ja vanemale vanuseastmele

Kümnekonna päeva jooksul tutvustatakse suvekooli õpilastele teatrit. Juhendajate abiga tehakse läbi kogu lavastusprotsess, suvekool lõpeb lavastusega. Esimene suvekool toimus 2010. aastal ja lõpulavastuseks oli "Saaremaa onupojad". 2011. aasta suvekooli lavastus oli O. Lutsu / Ü. Vinteri "Kevade", lavastajad Jaan Willem Sibul, Madis Milling ja Katrin Luts. 2012. aasta Kollase Kassi suvekoolis lavastasid Jaan Willem Sibul ja Madis Milling revüüprogrammi "Vellkamm tu Estõnia". 2013. aasta suvekooli peateema oli lavavõitlus. Lavastajad Merle Jääger, Imre Toomeoks ja kaskadöör Mati Tikk töid lavale erinevate ajastute võitlus-stseene lavastuses "Lõpp on vaikus". 2014. aasta suvekool tähistas pisikest juubelit, tuues suure maja lavale kõige erinevamaid kassikaraktereid lavastuses "Kassid". Lavastajad Janek Savolainen ja Katrin Pärn.

2015. aasta suvekool toimub 4.-14.06.

Sadamateatris

Täpsemat infot jälgi teatri koduleheküljelt www.vanemuine.ee või küsi kollanekass@vanemuine.ee

Koolivaheaja Kollased Kassid

Ka selle hooaja koolivaheajal saavad lapsed 1 tund enne etendust ning etenduse vaheajal koos Kollaste Kassidega teatrisaali fuajees meisterdada.

Kollased Kassid on kohal:

- 18.10.2014 kell 19 "**Helisev muusika**" (Vanemuise suur maja)
- 25.10.2014 kell 12 "**Detektiiv Lotte**" (Vanemuise suur maja)
- 26.10.2014 kell 16 "**Helisev muusika**" (Vanemuise suur maja)
- 21.12.2014 kell 12 "**Pähklipureja**" (Vanemuise suur maja)
- 27.12.2014 kell 12 "**Detektiiv Lotte**" (Vanemuise suur maja)
- 28.12.2014 kell 16 "**Pähklipureja**" (Vanemuise suur maja)
- 3.01.2015 kell 19 "**Detektiiv Lotte**" (Nordea KM)
- 4. 01.2015 kell 13 "**Detektiiv Lotte**" (Nordea KM)
- 18.03.2015 kell 18 "**Kosmonaut Lotte**" (Vanemuise suur maja)
- 21.03.2015 kell 12 "**Nukitsamees**" (Vanemuise väike maja)
- 22.03.2015 kell 12 "**Detektiiv Lotte**" (Vanemuise suur maja)

APPI! OOPER?!

SEITSME MAA JA MERE TAGA.

Tekst Mall Türk — Fotod Kertu Tombak

SÜNDMUS: „Appi! Ooper?! Eesti lavamuusika“ üheksapäevane turnee sihiga Saksamaa ja Luksemburg.
TEGEVUSPAIGAD: Tartu – Berliin – Hamburg – Luksemburg – Annaberg – Tartu
TEGELASED: Vanemuise solistid Merle Jalakas ja Jaan Willem Sibul, kontsertmeister Ragne Jõgeva ning Kollased Kassid – Kertu Tombak ja Mall Türk.

Algus

21. mai varahommikul kell 5 on ilm karge ja ööbikud laksutavad jõuliselt lõhnas sirelipöösas. Stardime teatri juurest Vanemuise kirjadega väikebussis Valga piiripunkti poole. „Spidoka näit on 247590,“ raporteerib Kertu. „Kohvrid, kleidid, möögad, kilbid, nõiaaraamat ja laskemoon on kaasas,“ loetlen mõttes asju, millega peame jõudma Berliini, kuhu Merle, Jaan Willem ja Ragne meile järele lendavad. „Mis kütus siia käib?“ taipab Kertu küsida enne, kui esimesse tanklasse Poolas sisse pöörame. Otsustame lõhna järgi. (Kassid teavad)

Päev hiljem

„HILFE! DIE OPER?!“ Inimesed pööravad pead, mõni jääb huviga ootama, mõni muigab, mõni on sellisest vildikaga valgele paberile kriipseldatud sildist silmnähtavalt hämmingus. Hoiame näppu fotoka päästikul, et tabada meie artistide saabumist Berliini lennujaama. Ja sealt nad tulevad – säravad ja valmis suurteks tegudeks!

Järgmisel päeval

Ühel rohelusse uppuval Berliini tänaval peitub armas teatrituba, kus ootavad meid Berliini Eesti Kooli lapsed koos vanematega. Lapsed saavad teada, kes oli Eesti esimene kunstilaulja ja kes kirjutas esimese lasteoperi, aga ka seda, kuidas keeta külmetuse vastu nõiarohtu. „Ärge seda kodus järele tehke!” hoiatab Jaan Willem igaks juhuks, kui meie nõiajoogi keetmine lõpeb paugu ja paksu tossuga. Kõigil on lõbu laialt!

Kolm päeva hiljem

Pruudid-pruudid-pruudid! Tundub, et Hamburg on täis pruute! Linnaplatsil, raekojas, kiriku ukse, jõe kaldal – kõikjal seisavad fotograafidest ümbritsetud säravad paarid. Õhetav ja särav on ka meie Hamburgi teejuht Ave. Päevane etendus Hamburgi Eesti Kooli perele on edukalt lõppenud.

Neljandal päeval

Vahetame riiki. Suure Saksamaa kõrval on Eestiski väiksem Luksemburg. Meid võõrustavad Mari-Liis, Gea ja Mairis, kes rõõmustavad väga Luksemburgi Eesti Kooli lastele toimunud ooperitunni üle. Luksemburgi Eesti Koolis on õpilasi palju, sest Euroliidu ametkonnad on siia toonud hulga Eesti peresid. *C'est la vie!*

Viis päeva hiljem

Annabergi loss on Eesti kogukonnale Euroopas kokkusaamise kohaks. Kogunemiseks leiab põhjust alati, sügiseti peetakse siin piljarditurniiri, kevadtalvel tullakse laulma, mai lõpus koguneb seniorieas väliseestlasi, kel kaasas lapsed ja lapselapsedki. Annabergi 55+ Kultuuripäevadel esinevad vanemuislased juba teist korda, mullune esinemine tõi kaasa korduskutse. Etenduse ajaks koguneb lossisaali hulk rahvast, mõned on lausa ekstra meie pärast kohale sõitnud. Õhtu üllatuseks on Priit Volmer, endine vanemuislane, kes resideerub hetkel Bonnis.

Üheksandal päeval

Tagasitee. Märkamatuult on läbitud seitse maad ja meredki ületatud. Läbi on vurutud Läti-Leedu-Poola trass, siksakitatud Saksamaal ja peatunud Luksemburgis. Imekombel eksisime korra teelt ja olime mõned tunnid ka Belgia territooriumil. Tagasitee kulgeb Taani ja Rootsi kaudu ja nii need seitsmed maad-mered kokku saidki. Ning juba vurabki küspunane Vanemuise väikebuss üle Tartu piiri. Kertu raporteerib: „Spidomeetri näit on 252172.”

Väga suur tänu

Maie Kisis, Aira Paschke, Ave Vals, Liilika Mahanssur-Allev, Mari-Liis Kivioja, Gea Mägi, Mairis Minka ja kogu eestlaste kogukond piiri taga!

KOSTÜÜMILAENUTUS

Vanemuise teatri kostüümilaenutusest on võimalik valida endale sobiv kostüüm rohkem kui 3000 eseme hulgast.

KOSTÜÜMILAENUTUS TÖÖTAB TEATRIHOOAJAL:

T ja K – laenutus avatud kl 10–15

N ja R – laenutus avatud kl 12–18

**Esmaspäeval laenutamist ei toimu,
kostüüme saab tagastada kl 12–18**

Soovitame eelregistreerumist telefonil **744 0125**. Kostüümilaenutuse sissepääs asub Vanemuise suure maja taga, kus vastavad viidad juhatavad laenutaja õigesse paika. Ühe eseme laenutamine nädalaks maksab 1–7,60 €, eriti kallite ja ajalooliste kostüümi-komplektide puhul 12–13 eurot. Kostüüme ei laenutata kauemaks kui üks nädal. Parukaid, vuntse ja jalanõusid Vanemuine ei laenuta.

VANEMUISE TEATRI KÜLALISTEMAJA

Tartu kesklinna vahetus läheduses, aadressil Kuperjanovi 54a asub Vanemuise teatri külalistemaja.

Kokku on majas 12 tuba:

- 2 topeltlaia voodiga tuba
- 1 ühekohaline tuba
- 9 kahekohalist tuba

Külalistemajas on võimalik korraga majutada **23 inimest**.

Igas toas on olemas:

- pesemisvõimalus ja WC
- kööginurk ja toidunõud
- teler koos SAT TVga
- WIFI leviala

Vanemuise teatri külalistemajal on olemas oma internetikeskne broneerimissüsteem, aadressil **www.vanemuine.ee/kylalistemaja**.

Sellel leheküljel saab jälgida vabade tubade olemasolu külalistemajas (punane on hõivatud/roheline vaba). Majutustingimustega saab tutvuda samal leheküljel. Lehekülg võimaldab teha broneeringut soovitud toale. Lingi „Tellimusvorm“ all on ankeet, mis tuleb täita, vajutades nuppu „Saada“ jõuab see automaatselt administraatorini, millele järgneb kinnitus tellija e-postkasti.

Lisainfo:

Kristi Sõber

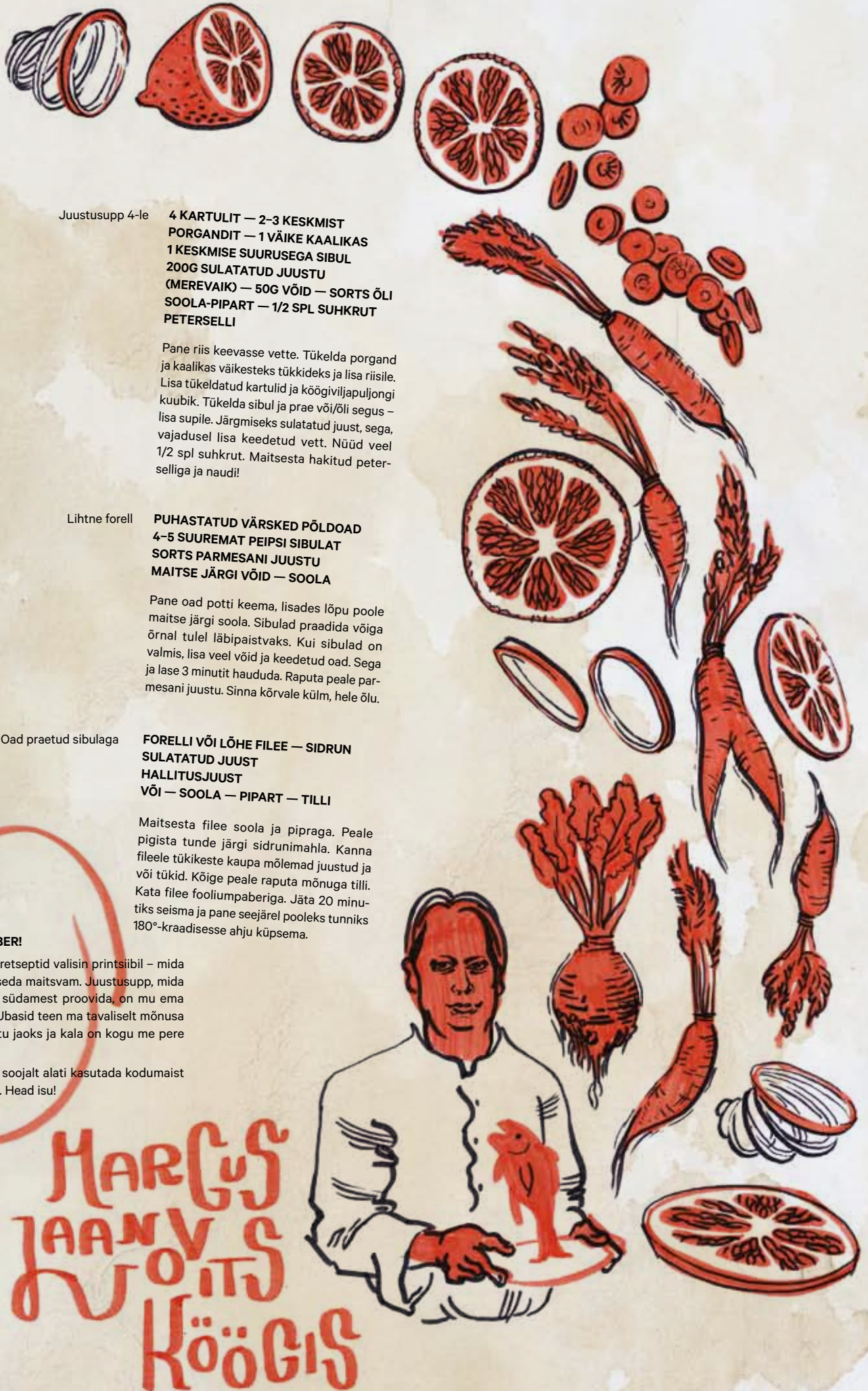
külalistemaja administraator

T +372 744 0107

F +372 744 0116

M +372 5800 6282

kristi@vanemuine.ee

Juustusupp 4-le

**4 KARTULIT — 2-3 KESKMIST
PORGANDIT — 1 VÄIKE KAALIKAS
1 KESKMISE SUURUSEGA SIBUL
200G SULATATUD JUUSTU
(MEREVAIK) — 50G VÖID — SORTS ÖLI
SOOLA-PIPART — 1/2 SPL SUHKRUT
PETERSELLI**

Pane riis keevasse vette. Tükelda porgand ja kaalikas väikesteks tükkideks ja lisa riisile. Lisa tükeldatud kartulid ja köögiviljapuljongi kuubik. Tükelda sibul ja prae või/õli segus – lisa supile. Järgmiseks sulatatud juust, sega, vajadusel lisa keedetud vett. Nüüd veel 1/2 spl suhkrut. Maitsesta hakitud peterselliga ja naudi!

Lihne forell

**PUHASTATUD VÄRSKED PÕLDOAD
4-5 SUUREMAT PEIPSI SIBULAT
SORTS PARMESANI JUUSTU
MAITSE JÄRGI VÖID — SOOLA**

Pane oad potti keema, lisades lõpu poole maitse järgi soola. Sibulad praadida võiga õrnal tulel läbipaistvaks. Kui sibulad on valmis, lisa veel võid ja keedetud oad. Sega ja lase 3 minutit haududa. Raputa peale parmesani juustu. Sinna kõrvale külm, hele õlu.

Oad praetud sibulaga

**FORELLI VÕI LÕHE FILEE — SIDRUN
SULATATUD JUUST
HALLITUSJUUST
VÕI — SOOLA — PIPART — TILLI**

Maitsesta filee soola ja pipraga. Peale pigista tunde järgi sidrunimahla. Kanna fileele tükikeste kaupa mõlemad juustud ja või tükid. Kõige peale raputa mõnuga tilli. Kata filee fooliumpaberiga. Jäta 20 minutiks seisma ja pane seejärel pooleks tunniks 180°-kraadisesse ahju küpsema.

HEA SÕBER!

Tänased retseptid valisin printsibil – mida lihtsam, seda maitavam. Juustusupp, mida soovitan südamest proovida, on mu ema retsept. Ubasid teen ma tavaliselt mõnusa saunaõhtu jaoks ja kala on kogu me pere lemmik.

Soovitan soojalt alati kasutada kodumaist toorainet. Head isu!

**MARCUS
JAANVITS
KÖÖGIS**

145. hooaeg **draama**

Teater nagu elugi on pidevas muutumises ja arengus. Inimesed liiguvad, imago uueneb, repertuaar vahetub, otsingud jätkuvad. Vanemuine on teater, mille sees on mitu teatrit.

Draamatrupis on 2014. aasta sügisel kümme uut liiget. Neist seitse on kursusekaaslased teatrikoolist. Juba esimesel hooajal saab neist seitsmest igaüks head ja vedavat tööd. Võib arvata, et viie aasta pärast on Vanemuise sõnateater suuresti nende noorte nägu.

Viis aastat ongi teatri praeguste plaanide horisont. Kui Eesti Vabariik saab saja-aastaseks, tähistavad Eesti teatrid seda suure kettprojektiga, kus kahekaupa koos töötades keskendutakse ühele kümnendile Eesti ajaloos; selliseid lavastusi esietendub aasta jooksul tosin. Vanemuisele andis loos koostööpartneriks Sõltumatu Tantsu Ühenduse ja ajastuks 1920–1930. Kavandame 2018. aastaks lisaks veel mitut suurt lavastust ja hulka väiksemaid ettevõtmisi, millega soovime tõlgendada Eesti elu ja olemist võimalikult erinevatest vaatenurkadest. Riigi sünnipäevale järgneb teatri 150. sünnipäev 2020. aastal. Vanemuine on Eesti vanim teater.

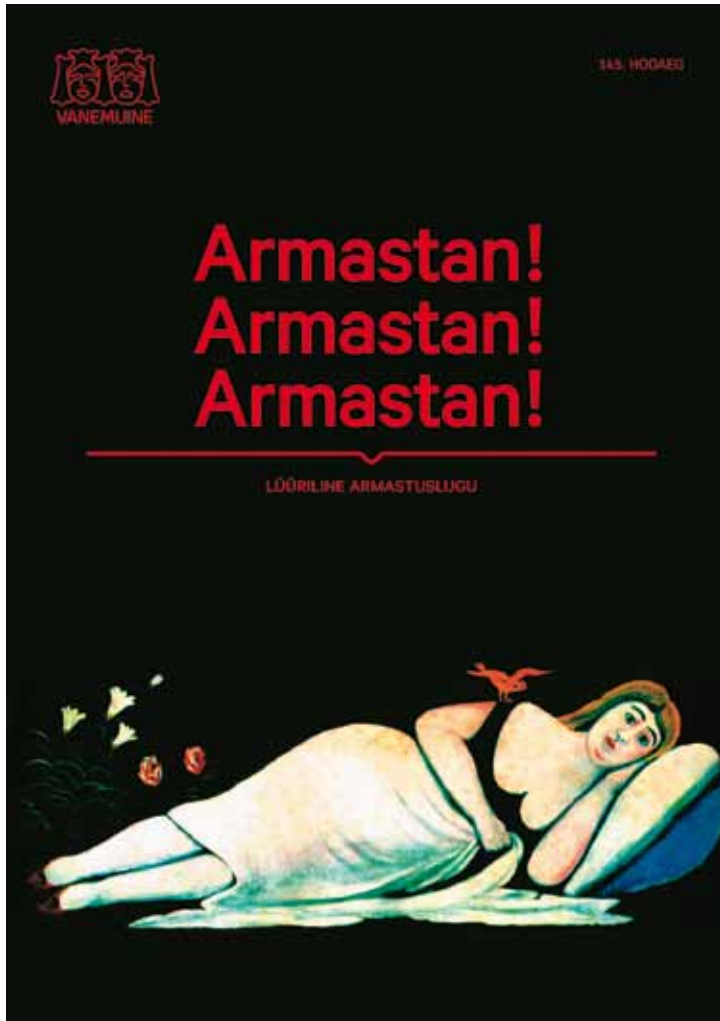
Need on suuremad tähised lähitulevikus, millele mõtleme juba praegu, kui kujundame truppi ja repertuaari. Teatrielu kulgeb mitmes etapis: lavastuse kavandamine, lavastuse tegemine ja lavastuse lavaelu. Trupp on kasvanud sama suureks kui see oli viimati 2003. aastal. Pisut oleme muutnud töökorraldust. Pika ettekavandamise kõrval on ruumi ka väiksemate, kiiremate, vahetute aktsioonide jaoks. Lavakast tulijate ideedest ja energiast loodame tihedat kontakti üliõpilaspublikuga.

Ajakiri, mida käes hoiate, on valminud siis, kui uue hooaja lavastused olid plaani võetud, kuid proovid polnud veel alanud. Milline on lavastuste saatus, milliseid rõõme ja vaevasid nende tegemisel nähakse, on mõnikord võimatu ennustada. Kindel saab olla aga selles, et ühtki neist ei võeta ette niisama. Teatris on kõik võimalik. Vanemuine on inimeste, lugude ja tunnete teater.

Heade kohtumistenil!

Tiit Palu,
Vanemuise teatri draamajuht

mai 2014

Avtandil Varsimašvili

Armastan! Armastan! Armastan!

Lüüriline armastuslugu

Tõlge georgia keelest Natali Lohk

Lavastaja Avtandil Varsimašvili (Georgia)

Kunstnik Silver Vahtre

Muusikaline kujundaja Avtandil Varsimašvili

Valguskunstnikud Andres Sarv ja

Jaanus Moor

Osades: Jaanika Arum, Linda Kolde,

Kärt Tammjärv, Marian Heinat, Veiko

Porkanen, Reimo Sagor, Markus Dvinjaninov,

Tanel Jonas

Georgia mägiküla elab oma idüllilist elu: inimesed, loomad ja loodusnähtused elavad harmoonias ja üksteisemõistmises, noormees ja neiu on otsustanud oma saatused ühendada. Õnnetuseks hakkab üks suurriik nende kodumaad ähvardama ning noormehel tuleb minna sõjaväljale..... Jah, see on (peaaegu et) muinasjutt. Ometi pole see (mitte ainult) lastelugu, sest suured teemad Armastus, Headus, Surm ja Andestus tulevad siin arutlusele viisil, millele võiks (ja peaks) mõtlema igas eas inimene.

See helge ja kurb, kaunis ja poeetiline, Georgia "Romeoks ja Juliaks" nimetatud lavaline mõistujutt toob korraga esmakordselt Tartu vaataja ette kõik seitse värsket vanemuislasi Eesti Kõrgema Lavakunsti kooli viimasest lennust. Lavastajana töötab Eestis esmakordselt Georgia kaasaegse teatri nimekamaid lavastajaid, Tbilisi Vene Draamateatri peanäitejuht Avtandil Varsimašvili. Lisaks Tbilisi Vene Draamateatri kunstilisele juhtimisele töötab tema käe all erateater „Vaba teater“, mis lühikese ajaga võitis Georgias tohutu populaarsuse. Varsimašvili on teinud üle kuuekümnelt lavastuse, millest lõviosa moodustavad klassikatõlgendused. Lisaks kodumaale on ta toonud välja lavastusi Saksamaal, Itaalias, Venemaal ja Ukrainas. Pikki aastaid on Varsimašvili tegutsenud ka teatripedagoogina, tema käe all on õppinud pea kõik tänase Georgia teatri nimekamad tegijad.

Esietendus 25. augustil 2014

Sadamateatris

Lars Norén

Deemonid

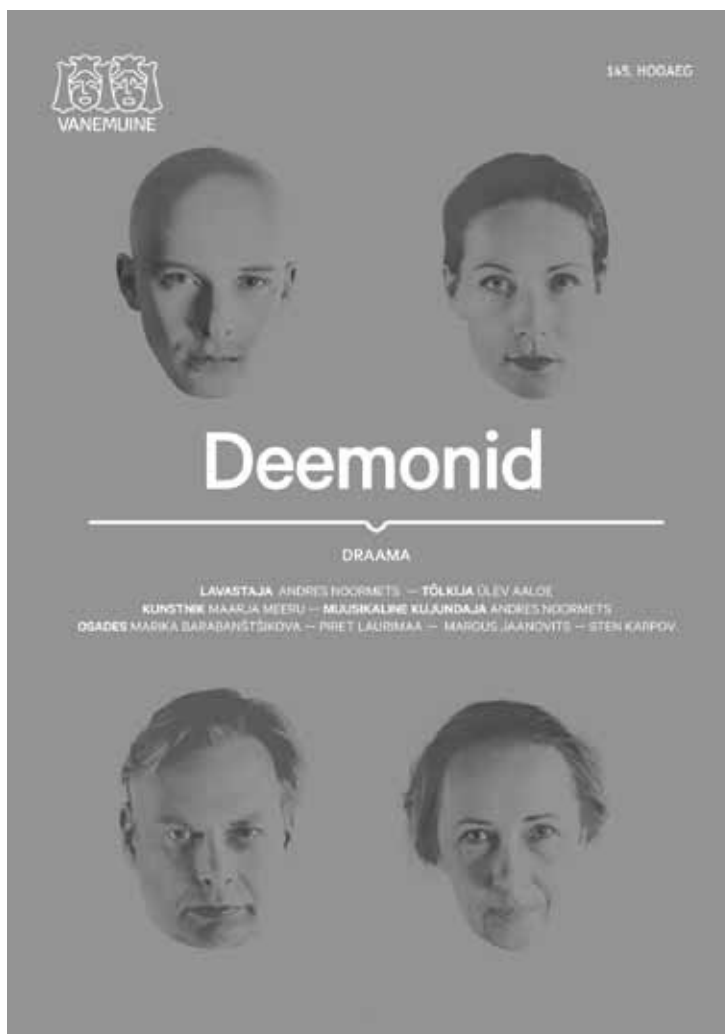
Draama kahes vaatuses**Tõlge** rootsi keelest Ülev Aaloe**Lavastaja** Andres Noormets**Kunstnik** Maarja Meeru**Muusikaline kujundaja** Andres Noormets**Valguskunstnik** Imbi Mälk**Osades:** Marika Barabanštšikova, Piret Laurimaa, Margus Jaanovits, Sten Karpov

“Deemonid” on ehe ja tänapäevane draama, kus oma suhtes keerukasse etappi jõudnud Frank ja Katarina kutsuvad hetkeimpulsi ajal külla samas majas elava abielupaari, keda nad eriti ei tunnegi. Öhtu Jenna ja Tomasega algab meeldivalt, ent lõpeb täieliku krahhiga. Küllakutsujate omavahelistes suhetes valitsevad deemonid tulevad päevavalgele, võtavad võimust ja viivad sõbraliku naabripere hapra pereidüllil purunemise äärele.

“Deemoneid” on ülesehituse ja meeleolude tõttu sageli võrreldud Edward Albee kuulsa näidendiga “Kes kardab Virginia Woolfi?” ning kindlasti mitte asjatult, sest pinget, ootamatuid pöördeid ja valusalt vaimukat dialoogi on selles loos küllaga.

Esietendus 19. septembril 2014

Vanemuise väikeses majas

Minu veetlev Tartu

Laulude ja lugude öhtu, mis viib 1970ndate Tartusse**Lavastaja** Tiit Palu**Muusikajuht** Ele Sonn**Kunstnik** Maarja Meeru**Videokujundaja** Janek Savolainen**Valguskunstnik** Andres Sarv**Osades:** Maria Soomets, Linda Kolde, Marian Heinat, Priit Strandberg, Riho Kütsar, Tanel Jonas ja Sten Karpov ning bänd Ele Sonni juhatusel.

Kui õues on pime ja kõle, on teatris soe ja hubane olla. Talvekuudel toovad Vanemuise laulvad näitlejad lavale mõnedki hetked aastakümnete tagusest elust ja olust Tartus.

See oli aeg, mil rockmuusika kandis veel sõnumit. See oli teksade ja vuntside, esimeste levimusikapäevade, Brežnevi, põlvkonnamanifesti „Tartu sügis“, teatriuuen-duse, Mülleri Sassi ja kerkiva Annelinna kümnend. Selles kümnendis oli nii kohtumisi kui lahkuminekuid, nii pöördumatuid lõppe kui uusi algusi.

Lavastuses esitatakse ja tõlgendatakse laule, mis loodi 1970ndatel Tartus. Samuti kõlavad sama kümnendi hitid nii idast kui läänest. Tartu oli juba siis paik, kuhu jook-sid kokku head mõtted kogu maailmast.

Teater on tänulik praegustele ja endistele tartlastele, kes lubasid kasutada lavastuse kujunduses oma foto- ja filmiarhiive. Elus-tame mälusse tardunud kaadrid, inimesed ja laulud!

Esietendus 6. detsembril 2014

Vanemuise suures majas

Andra Teede

Estoplast

Näidend valguse tegemisest

Lavastaja Sander Pukk

Kunstnik Annika Lindemann

Osades: Külli Saldre, Merle Jääger, Marika Barabanštšikova, Piret Laurimaa, Jaanika Arum, Aivar Tommingas, Andres Mähar, Karol Kuntsel, Margus Jaanovits, Markus Dvinjaninov, Veiko Porkkanen

Valgustab vana ja valgustab last – hästi valgustab Estoplast!

Sellise lausega reklaamis oma toodangut 1959. aastal Eestis loodud ja seoses riigikorra vahetumisega hääbunud Estoplasti nimeline tehas. Siin tehtud valgusteid leidus igas ENSV kodus, aga ka partei- ja valitsusjuhtide kabinetites ning lausa Kremli tagatubades. Just need viimased püsisid veel praegugi oma kohal. Nagu muidugi ka paljud kodused valgusallikad. Vana Tooma-nimelist lambikest mäletate? Seegi on Estoplasti looming.

Nüüd on noor dramaturg, nõuka-aja lõpus sündinud ja seni luuletaja ning kriitikuna tuntud Andra Teede kirjutanud Estoplastist näidendi. Teksti aluseks on toonaste töötajatega tehtud intervjuud ning arhiivimaterjalid. Ometi pole see dokumentaalnäidend tavapärase mõistes, sest autentsele materjalile on lähenetud loominguliselt, lisatud fiktiivseid seiku ja tegelasi. Saame veenduda, et kunagise üleliidulise tähtsusega tootmisettevõtte argipäev mõjub täna absurdse ja ehmatavalt, kohati peaaegu müstiliselt.

Näidend "Estoplast" pälvis 2013. aastal Eesti Teatri Agentuuri korraldatud näidendivõistlusel kolmanda koha.

Esietendus 29. novembril 2014
Sadamateatris

Sofi Oksanen

Kui tuvid kadusid

*/Kun kyyhkysät katosivat/
Draama kahes vaatuses*

Tõlge soome keelest Maimu Berg

Lavastaja Tiit Palu

Kunstnik Eugen Tamberg

Muusikaline kujundaja Toomas Lunge

Valguskunstnik Andres Sarv

Osades: Sten Karpov, Linda Kolde, Reimo Sagor, Marian Heinat, Andres Mähar, Margus Jaanovits, Hannes Kaljujärv, Maria Kallaste, Markus Dvinjaninov

"Kui tuvid kadusid" jätkab Eestit puudutavat teemaderingi, millega Sofi Oksanen alustas romaanides "Stalini lehmad" ning "Puhastus".

Loo tegevus toimub Eestis kolme okupatsiooniaastakümne jooksul – 1941–1965, teemadeks armastus, petmine, kohandumine võõra võimuga, reetmine. Sõda, võimuvahetused ning totalitaarne režiim lõhkusid Eestis paljusid inimsaatusi, nõukogude võimu tingimustes said sageli kangelasteks põhimõttelagedad konformistid ja kollaboratsioonistid.

Juuditi ja Edgari õnnetu abielu annab võimaluse vaadelda lähemalt ühe eestlaste põlvkonna vastuolulist võitlust ellujäämise, õnne ja armastuse eest.

2012. aastal ilmunud romaanist vormis Sofi Oksanen ise ka lavaversiooni, mis esietendus 2013. aasta novembris Soome Rahvusteatris.

Esietendus 28. veebruaril 2015
Vanemuise suures majas

Anton Hansen Tammsaare /
Urmas Lennuk

Meie oma töde, meie oma õigus

Kirjandusklassika tõlgendus

Lavastaja Tanel Jonas

Kunstnik Kristina Lõuk

Osades: Veiko Porkkanen, Karol Kuntsel, Kärt Tammjärv, Jaanika Arum, Maria Soomets, Riho Kütsar, Prit Strandberg, Aivar Tommingas

Tanel Jonas:

Me elame selleks, et lõpus oleks kõik hästi. Kui ma ütlen lõpus, siis ma mõtlen LÕPUS. Ja kui ma ütlen kõik, siis ma mõtlen KÕIK. Õige lõpp on ikka õnnelik. Vastupidise ees on mul hirm. Ma usun, et Sinul ka. Aga ega teistmoodi vist ei saagi: hirm ongi see, mis meid edasi ajab. Selle poole, et lõpus oleks kõik hästi. Ja kui ei ole, siis öeldakse vist *epic fail*. Või elukatastroof. Kuidas soovite. Aga mida siis teha? Kas kahtlustada või usaldada? Armastada või vihata? Lasta seed naabrimehe rukkisse või sillutada õõ otsa teed, et ta saaks oma surmud eide ilusasti kalmistule viia?

Eks need valikud tuleb endal teha. Ja siis lõpus selgub, kas sai õigesti või läks viltu.

Esietendus 19. veebruaril 2015
Sadamateatris

Koki Mitani

Naeru Akadeemia

Komöödia kahes vaatuses

Tõlkija Margit Juurikas

Lavastaja Aare Toikka (VAT teater)

Kunstnik Iir Hermeliin

Mängivad Hannes Kaljujärvi ja Riho Kütsar

On 1940. aasta sügis Tokyos. Juba 27. septembril kirjutakse Berliinis alla Jaapani-Saksa-ltaalia kolmikpaktile, millega Jaapanist saab Hitleri Saksamaa sõjaline liitlane. Kuid praegu on veel septembri algus ja teatrichooaeg on algamas.

Komöödiakirjanik ja teatritrupi „Naeru Akadeemia“ lavastaja on valmis saanud uue näitemängu ja tahab selle kiiresti lavale tuua. Näidendi etendamiseks tuleb saada tsensori luba, kuid see on Jaapani kultuuris tavaline rutiin. Paraku pole äsja ametisse astunud tsensoril vähimatki huumorimeelt. Ta nõuab teksti ümbertegemist. Siis uut ümbertegemist, ja siis järgmist ümbertegemist. Nädal aega kestev vaimne vägikaikavedu peab välja selgitama, kas huumor, vaimukus ja vaba vaim suudavad seljatada juhmi käsumajanduse.

Jaapani kaasaegse kirjaniku Koki Mitani mitmekihiline kahemehelugu on vaatajaid naerutanud õige mitmel kontinendil. Tartu lavale seab selle pööraselt vaimuka duelli VAT Teatri kunstiline juht Aare Toikka.

Esiatendus 17. aprillil 2015

Vanemuise väikeses majas

ÜKS ASI

/eksperimentaalne sari/

kadrinoormets

go neo und romantix

väga kerge draama

Lavastaja Andres Noormets

Andres Noormets:

see on noortest inimestest, keda ei huvita ajaloost või vanematelt päritud formaadid. nende olemine on lahtine, avatud – see on rohkem pilt kui plaan, rohkem tajumine kui rääkimine – piirid pole teema, neid poleks nagu kunagi olnudki. on loomulik liikuda korraga erinevates reaalsustes, olla fragmenteeritud, elada sekundit kui päeva. sõnad ei kannu suhteid ja konflikte – sõnad on muster.

oluline on kinni püüda kaasaegne elutunnetus, mis on omane mitte valmis olevatele inimestele. tähtis on seda mõista ja tähtis on see kuuldavaks teha.

võib olla just siit leiame mõne vastuse tänastele suurtele küsimustele: kes on need, kes elavad siin mõnekümne aasta pärast, kellele me pärandame oma maa? miks on nii hea ja lihtne ära minna? miks raamatusse trükitud sõna tundub olevat võrgusõnadest olulisem? kuidas väärikalt vananeda? miks on raske olla noor? miks maalid on kunst, aga tätoveeringud tarbekunst? jne

Esiatendus 25. aprillil 2015

Sadamateatris

SUVELAVASTUS 2015

Kauksi Ülle/ Ain Mäeots

Obinitsa

Ühe seto pere lugu

Lavastaja Ain Mäeots

Kunstnik Liina Unt

2015. aasta suvel teeb Vanemuine taas suvist teatrit Setumaal, sedakorda Obinitsas.

Obinitsa külas asub kaunis 30ndatel aastatel valminud puumaja, mida omal ajal kutsuti selle ehitanud ja säälnud kaupmehe pere järgi Kalju Maja. Maja hüüti ka Obinitsa aknaks, seal võeti seto kombe kohaselt vastu riigimehi, usurandureid ja teadlasi. Fotokunstnik Carl Sarap jäädvustas klaasnegatiividele Obinitsa ja viie kaunitarist peretütre ilu. Siis tuli nõukogude võim, kellele maja meeldis, aga pere ei meeldinud... Velskripunkt, meierei, kultuurimaja, raamatukogu, kolhoosi kontor – poole sajandi vanused ei tea enam Kaljudest midagi. Nende pereliikmed võtsid läände põgenedes või külmale maale sõites pildialbumid kaasa...

Kas avada Obinitsa aken ja olla taas pere maskiballil või ödede kaksikpulmas, kas näha nii lähedalt sirpi, mis lõikab ja haamrit, mis lööb? Kas elada läbi meie maa perede saatust ida ja lääne väraval, kus tuul kogu aeg tõmbab ja puhub meid laiali nagu õitsenud võilille ebemeid?

Eepiline lugu ühest seto perest läbi 100 aasta.

Esiatendus 2. juulil 2015

Obinitsas

Daniel Glattauer

Hea põhjatuule vastu

/Gut gegen Nordwind/
netiromanss kahes vaatuses

Tõlge saksa keelest Piret Pääsuke
Dramatiseerija ja lavastaja Rein Pakk
Kunstnik Annika Pakk
Muusikaline kujundaja Ardo Ran Varres
Mängivad Elina Pähklmägi ja Andres Mähar

Kui Austria kirjaniku Daniel Glattaueri romaan "Hea põhjatuule vastu" 2006. aastal ilmus, võitis see kohe südameid kõikjal üle Euroopa ja kaugemalgi. Just südameid, sest tundeküllane ja kirklik lugu räägib tõelisest armastusest – sellest, mis põleb meie südames ja toidab meie kujutlusvõimet.

Mees ja naine kohtuvad internetiavarustes juhuslikult. Eksikombel valesse postkasti sattunud kirjast sünnib kirjavahetus, mis paisub võimsaks tundetormiks kahe inimese elus, kes ei tea teineteisest reaalselt mitte midagi – ei vanust, elukohta, ametit,

juuksevärvi ega kinganumbritki. Ent ometi jõuavad nad teineteisele intiimselt väga lähedale, lähemale kui eales varem kuitahes ...reaalsete partneritega.

Kaasaegses kultuuris, keset seda seksikeskset kehakultust, mis püüab armuasju käsitledes suunata meie tähelepanu pidevalt niuete piirkonda, tuletab "Hea põhja-tuule vastu" meelde, et tõeline iha saab toitu just kujutlusvõimest ja meie ihalduse objektid pole mitte pelgalt seksikad kehad vaid seksikad isiksused – kehad koos mõtete, tunnete, ihade ja kõige muu inimlikuga. Tõeliste tunnetega laetud sõnad on alati seksikamad kuitahes kuulsa jalgpalli-tähe supermodellist kallima bikiniipildi-seeriast.

Ehk kirjaniku enda sõnadega peategelase suu läbi: „Kirjutage mulle, Emmi, kirjutamine on just nagu suudlemine, ainult ilma huulteta. Kirjutamine on suudlemine peaga!”

Esietendus 28. septembril 2013
Vanemuise väikeses majas

Ray Cooney

Minu järel, seltsimees!

/Chase Me Comrade/
Farss kahes vaatuses

Lavastaja Tanel Jonas
Kunstnik Rosita Raud
Osades: Markus Luik, Maria Soomets, Aivar Tommingas, Hannes Kaljupärv, Karol Kuntsel, Riho Kütsar, Merle Jääger, Veiko Porkkanen, Liisa Pulk, Tanel Jonas

1961. aastal põgenes Nõukogude Liidust Läände üks maailma balletiajaloo andekamaid meestantsijaid, Rudolf Nurejev. See sündmus pälvis terve maailma tähelepanu ning oli keeruliste poliitiliste malekäikude ja intriigide allikaks. Nurejevi Läände hüppamine sai ka kuulsa briti komöödiameistri Ray Cooney inspireerijaks, kes tantsija põgenemise ja tema peitmise Londoni eliitrajoonis on valanud vaimukasse farsivormi.

Kui komöödia aastate eest Londonis esietendus, käis ka Nurejev ise seda korduvalt vaatamas ning naeris laval nähtu üle südamest.

Esietendus 9. novembril 2013
Vanemuise suures majas

Tom Stoppard

Utopia rannik. III osa. Kaldale heidetud.

/The Coast of Utopia. Salvage./
Draama kolmes vaatuses

Tõlkija Kalle Hein

Lavastaja Heiti Pakk

Lavakunstnik Silver Vahtre

Kostüümikunstnik Maarja Meeru

Muusikaline kujundaja Peeter Konovalov

Liikumisjuht Oleg Titov

Valguskunstnik Rene Liivamägi

Osades: Ugalast: Meelis Rämmeld, Arvo Raimo, Peeter Jürgens, Tarvo Vridolin, Martin Mill, Tanel Ingi, Andres Tabun, Margus Vaher, Triinu Meriste, Kiiri Tamm, Janek Vadi, Oleg Titov, Andre Kõiv
Vanemuisest: Külliki Saldre, Marika Barabanštšikova, Margus Jaanovits, Kais Adlas, Raivo Adlas

Külalised: Indrek Taalmaa, Janek Joost, Artur Linnus, Fatme-Helge Leevald, Sander Rebane, Marta Soro või Iris Rämmeld

Ühe säravaima nüüdisaegse draamakirjaniku Tom Stoppardi triloogia „Utopia rannik“ kolmas osa „Kaldale heidetud“ räägib 19. sajandil Venemaal tekkinud ning Euroopa revolutsioonide laines kaasa löönud uue põlvkonna, nn. intelligentsi, elust paguluses. 1848. aasta rahvuslike revolutsioonide laine on paisanud need „romantilised pagulased“ Inglismaale, viimasele vabaduse saarele keset ajaloo tormi. Stoppardi kirgliku poliitilise draama keskmes on vene kirjanik, filosoof ja revolutsionäär Aleksandr Herzen, kelle pere elab aastatel 1853-1866 Londonis ja Genfis. Herzen kirjutab teiselt kaldalt oma kodumaale ning annab välja venekeelset ajalehte Kolo-kol, püüdes sel moel mõjutada olukorda Venemaal. Tema pagulaskodus kohtuvad Karl Marx, Ivan Turgenev, Mihhail Bakunin, Nikolai Tšernõševski, Nikolai Ogarjov ja paljud teised tuntud ja vähem tuntud emigrandid, kelle poliitiline tegevus ja tulevikuühiskonna üle peetavad vaidlused moodustavadki ühe näidendi telgedest. Teisena on näidendi keskmes perekond, armastus ja isiklikud suhted, mis on sageli sama keerulised ja idealistlikud nagu soov

ümber korraldada ümbritsevat maailma ja ühiskonda. Laval muutuvad nimed ajalooramatutest elusateks inimesteks, kes üksteist ülistavad ja pilkavad, armastavad ja petavad, vihastavad ja rõõmustavad, kasvatavad lapsi ja unistavad paremast tulevikust. Elavad oma tõelisi ja väljamõeldud elusid ajas, mida nad ise kujundavad ja mis neid kujundab.

Tom Stoppardi triloogia kaks esimest osa „Teekond“ ja „Laevahukk“ esietendusid Tallinna Linnateatri ja Eesti Draamateatri koostöös 2013. aasta kevadel. Kolmas osa „Kaldale heidetud“ valmis Vanemuise ja Ugala ühistööna.

Esietendus 22. novembril 2013 Ugalas ja 28. novembril 2013 Vanemuise väikeses majas

Ainult 3 etendust!

6. septembril Draamafestivalil

8. septembril Tallinnas, Vene teatris

30. septembril Vanemuise väikeses majas

Robert James Waller

Madisoni maakonna sillad

/The Bridges of Madison County/
Ühe armastuse lugu

Dramatiseerija Sari Niinikoski

Tõlkija Triin Sinissaar

Lavastaja Peeter Tammearu

Kunstnik Silver Vahtre

Osades: Külliki Saldre, Hannes Kaljujärv, Maria Soomets, Tanel Jonas, Marika Barabanštšikova või Merle Jääger, Jüri Lumiste

On kohtumisi, mis muudavad elu ja maailma meie ümber paratamatult ja jäädavalt. Francesca Johnsoniga juhtub just nii: ootamatu armumine ning vaid paar lühikest päeva koos fotograaf Robert Kincaidiga kingivad talle elu tipphetke, äratundmise, mis ilmselt langeb osaks vaid vähestele. See tunne jääb – kordagi uuesti kohtumata – kestma terve tema ülejäänud elu. Väliselt jätkub tema pereelus kõik

samamoodi nagu enne. Kui lapsed aastaid hiljem, ema surma järel, leiavad päeviku, kus on kirjas soov, et Francesca tuhk puis-tataks vette samalt sillalt, kust Roberti oma, on nende jahmatus suur.

Esietendus 7. märtsil 2014
Sadamateatris

Lavastus on mängukavas ainult 2014. aasta lõpuni!

Velma Wallis

Kaks vana naist

Rännakulugu ühes osas

Tõlkija Arvo Valton

Dramatiseerija ja lavastaja Merle Jääger

Lavaruumi kujundaja Imre Toomeoks

Kostüümikunstnik Epp Margna

Muusikaline kujundaja Merle Jääger

Valguskujundaja Jaanus Moor

Vidorežii Hindrek Hallik

Osades: Anne Veesaar, Terje Pennie, Andres Mähar, Ragne Pekarev, Maria Soomets, Karol Kuntzel, Andres Vainura, Merle Jääger

Atapaski legendil põhinev liigutav lugu reetmisest ja sõbrusest. Kaks vana naist hüljatakse nälja sunnil nende oma rahva poolt talve hakul ja jäetakse surema. Naised otsustavad siiski kõige kiuste ellu jääda ning hoolimata Alaska karmist kliimast see neil teineteise toel õnnestubki. Saab ilmsiks, et kahel vanal naisel on siiski veel midagi anda – maailmale, oma rahvale ja teineteisele.

See legend ütleb mulle: inimese võimetel pole piire – vähemalt mitte vanuselisi –, et saavutada elus, mis vaja. Igaühes siin suures ja keerulises maailmas elab hõimastav võime olla ülev. Ent harva, kui just saatud meilt seda ei nõua, ärkab see peidetud anne ellu.

Velma Wallis

Esietendus 12. aprillil 2014
Sadamateatris

Ingmar Bergman

Fanny ja Alexander

Ühe perekonna saaga kolmes osas

Tõlkija Ülev Aaloe**Dramatiseerijad** Ain Mäeots, Ülev Aaloe**Lavastaja** Ain Mäeots**Lavakunstnik** Kristiina Põllu (Tartu Uus Teater)**Kostüümikunstnik** Gerly Tinn**Liikumisjuht** Marika Aidla**Muusikajuht** Ele Sonn**Valguskunstnik** Rene Liivamägi (Ugala)

Osades: Mait Malmsten (Eesti Draamateater), Liina Tennosaar, Margus Jaanovits, Ragne Pekarev, Riho Kütsar, Ott Sepp, Aivar Tommingas, Raivo Adlas, Kaia Skoblov, Maria Kallaste, Merle Jääger, Kais Adlas, Elina Pähklmägi, Priit Strandberg, Kristina Nukka, Eva Püssa, Ele Sonn, Sten Karpov, Mikk Kaasik või Karl Kristjan Puusepp, Sandra Reigo või Kristiina Raahel Uiga.

Ingmar Bergmani poolautobiograafiline meistriteos maalib värvika pildi rootslaste perekonnaelust eelmise sajandi alguse Uppsalas. Pärast eluröömsa isa Oscari surma muutub Fanny ja Alexandri elu kardinaalselt, sest nende ema Emilie abielu range ja tundetu piiskopi Vergerusega. Võõrasisa asub peagi vahendeid valimata naist ja lapsi enda tahtele allutama.

Film „Fanny ja Alexander“ jõudis publiku ette 1982. aastal, maailmanimega Rootsi filmi- ja teatrilavastaja Ingmar Bergman sai selle eest oma kolmanda võõrkeelse filmi Oscari.

Esietendus 1. märtsil 2014
Vanemuise väikeses majas

Gérald Sibleyras

Paplid tuules

/Le vent des peupliers/

Kerge draama kahes vaatuses

Tõlkija Inge Eller

Lavastaja Uku Uusberg (Eesti Draamateater)

Kunstnik Liina Tepand

Valguskunstnik Andres Sarv

Osades: Aivar Tommingas, Hannes Kaljūjärvi, Jüri Lumiste

On vanadekodu terrass.

On august.

On 1959.

Kaks vana meest.

Kolmandast rääkimata.

Ühel on jalg katki.

Teisel on mürsukild pea sees kinni.

Ja Gustav.

See on sõjaveteranide hooldekodu, kus on see terrass ja august ja koer ja kolm tõsiste tervisemuredega kunagist sõjameest.

See on ühe ekspeditsiooni tõus ja langus.

Esietendus 22. veebruar 2013

Vanemuise väikeses majas

Mihkel Raud

Musta pori näkku

Mokumentaalne talkshow lauludega kahes vaatuses

Dramatiseerija ja lavastaja

Andres Noormets

Kunstnik Maarja Meeru

Videokunstnik Taavi Varm

Valguskunstnik Margus Vaigur (Pärnu „Endla“)

Muusikalised kujundajad Andres

Noormets, Mihkel Raud, Alari Piispea,

Margus Tammemägi, Ele Sonn

Osades: Andres Mähar, Martin Kõiv,

Ott Sepp, Kais Adlas, Riho Kütsar,

Margus Jaanovits, Priit Strandberg,

Maria Soomets

„Täisväärtuslikuks eksistentsiks vajab üks korralik rahvas referendumil heakskiidetud põhiseadust. Ta vajab vähemalt viit erinevat juustusorti lähimas Selveris ja iga kuu elukaaslast

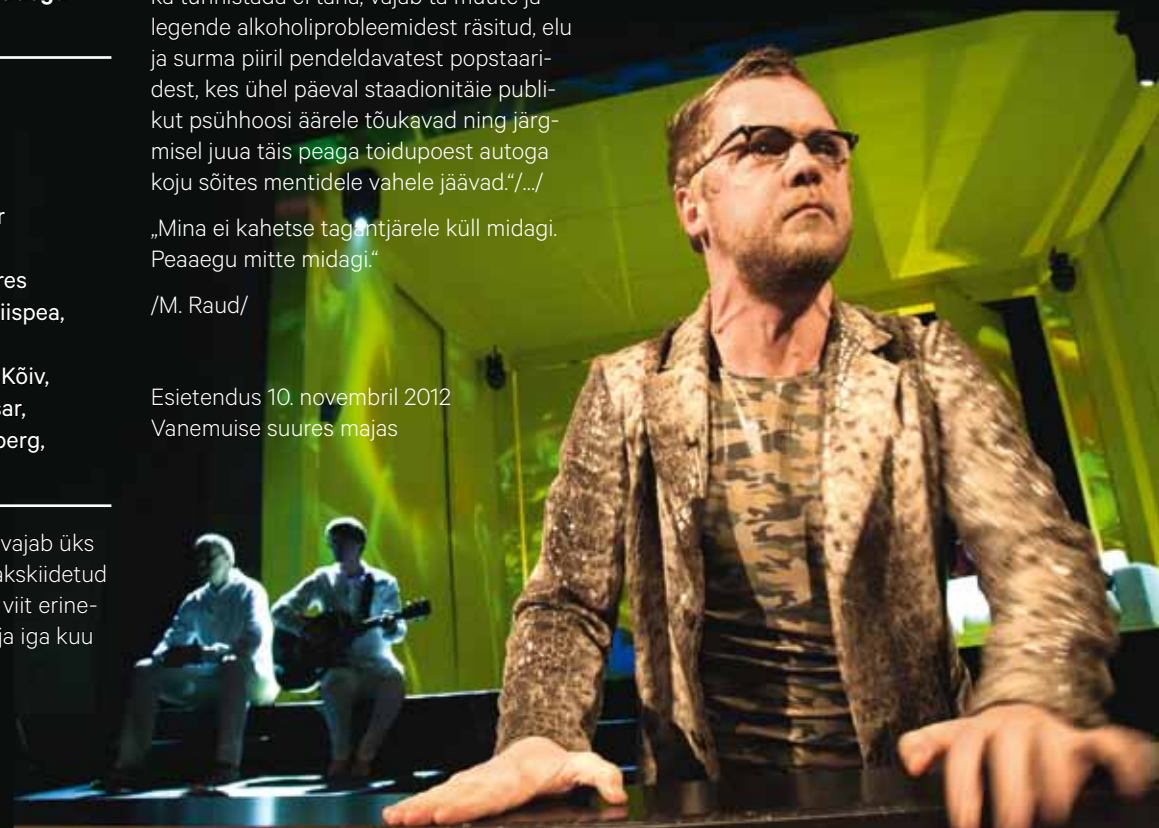
vahetavat allilma autoriteeti klantsajakirjade esikaantel. Ning ükskõik kui võrd too täisväärtuslikult eksisteeriv rahvas seda ka tunnustada ei taha, vajab ta müüte ja legende alkoholiprobleemidest räsitud, elu ja surma piiril pendeldavatest popstaaridest, kes ühel päeval staadionitäie publikut psühhoosi äärele tõukavad ning järgmisel juua täis peaga toidupoest autoga koju sõites mentidele vahele jäävad.“/.../

„Mina ei kahetse tagantjärele küll midagi. Peaaegu mitte midagi.“

/M. Raud/

Esietendus 10. novembril 2012

Vanemuise suures majas

Martin Mc Donagh
Üksildane lää

/The Lonesome West/
 liri lugu

Tõlkija Peeter Sauter

Lavastaja Tanel Jonas

Kunstnik Iir Hermeliin

Osades: Riho Kütsar, Andres Mähar,
 Karol Kuntsel, Kristiina Hortensia Port

1996. aastal komeedina maailma näitelavadele ilmunud iiri näitekirjaniku Martin McDonaghi näidenditrioloogiat „Mägede iluduskuninganna“, „Connemara kolp“ ja „Üksildane lää“ ühendab ühine tegevuskoht Iirimaa läänerannikul: Connemara, Leenane. „Üksildase lääne“ isa Welsh iseloomustab seda kohta kui maalilist paika, mis „ei kuulu vist jumala jurisdiktsiooni alla“. Ja veel ütleb ta nii: „Kui ma esimest korda siia tulin, siis ma arvasin, et Leenane on kena koht. Tuleb välja, et see on Euroopa mõrvarite Meka.“

Trööstitu Iirimaa küla, „kus ei saa koera ka jalaga lüüa, ilma, et mõni lõust kakskümmend aastat viha ei peaks“, jõhker-vaimukad dialoogid ning ootamatud lahendused on põhjuseks, miks seda näidendit ikka ja jälle lavastatakse ja vaadatakse.

*Mis saab siis, kui sa armastad kedagi nii,
 et ei oskagi sellega midagi peale hakata?*

*Või mis saab siis, kui sa vihkad omaenda
 venda nii, et su ainus soov on ta ära tappa?*

*Ja mis saab siis, kui see, kes peaks teistele
 vihkamise ja armastamise küsimustes nõu
 andma, väsib nii ära, et lihtsalt enam ei
 jaksa? /Tanel Jonas, lavastaja/*

Esietendus 9. veebruaril 2013
 Sadamateatris

Harper Lee / Urmas Lennuk

Tappa laulurästast

/To Kill a Mockingbird/

Kirjandusklassika töötlus

Urmas Lennuki fragmentaarium

Romaani tõlkija Valda Raud

Lavastaja Urmas Lennuk

Kunstnik Liisa Soolepp

Muusikaline kujundaja Tarmo Kesküll
(Rakvere Teater)

Valguskujundaja Andres Sarv

Osades: Liisa Pulk, Maria Soomets,
Hannes Kaljujärv, Andres Mähar, Liina
Olmaru

Lavastus põhineb Harper Lee romaanil, mis 1960. aastal võitis Pulitzeri preemia. Selles lavaloos on kolm last ja kaks täiskasvanut. Lapsed – Nirksilm, Dill ja Jem – tegelevad oma lapsemaailma mõtestamise ning igapäevaste mängudega. Mängumaailma turvalisusse löövad aga mõra täiskasvanute maailma suhtumised ja probleemid, mis lastele tunduvad arusaamatud ja ebaõiglased. Kindlasti on selles loos nii mõndagi, mis tuletab meile meelde, et kõik me olime kunagi väiksed ja uskusime, et maailm ongi selline nagu paistab. Kas poleks jälle aeg seda häbenemata meenutada?

Harper Lee romaani on maailmas müüdud üle 30 miljoni eksemplari. 1960. aastal Pulitzeri võitnud teos püsib kordustrükkidena edetabelites veel XXI sajandi alguseski.

Esietendus 9. veebruaril 2012
Sadamateatris

Axel Hellstenius / Ingvar Ambjørnsen

Elling/Elling og Kjell Bjarne/
Tragikomöödia**Tölkija** Karin Sooväli**Lavastaja** Ain Mäeots**Kunstnikud** Liina Unt, Liina Tepand**Osades:** Riho Kütsar, Margus Jaanovits,
Markus Luik, Ragne Pekarev

Vanemuise püsirepertuaari vanim liige, keda publiku jätkuva poolehoidu tõttu ikka veel pensionile ei lasta, on koomiline ja südamluk lugu kahest mehest, kes pärast aastaid hooldusasutuses on lülitumas tavaliste inimeste igapäevasesse ellu. See tundub hirmutav, sest kumbki varases keskeas meestest pole iial varem oma elu ise pidanud korraldama. Kes koristab, kes käib poes? Mismoodi saadakse tuttavaks naistega?

Kahe täiskasvanud mehe suured võidud väikeste asjade üle tulevad meelde, kui ainukordsetest asjadest koosneb õnn. Ja need koostisosad on kõigi jaoks erinevad.

Norra kirjaniku Ingvar Ambjørnseni "Ellingu" dramatiseeris 1999. aastal teine norrakas Axel Hellstenius. Näidend esietendus samal aastal Oslos ning sai tohutu publikumenu osaliseks (125 etendust ja 60 000 vaatajat). Peter Næss, kes oli näidendi esmalavastaja, tegi sama materjali põhjal mõned aastad hiljem filmi, mida on ka Eestis PÖFFi raames näidatud.

Esietendus 8. detsembril 2006
Saksa Kultuuri Instituudis

NB! Etendused toimuvad Sadamateatris!

Miika Myllyaho

Paanika

Tragikomöödia

Tölkija Maimu Berg**Lavastaja** Taago Tubin (Ugala)**Kunstnik** Jaanus Laagriküll**Valguskujundaja** Jaanus Moor**Osades:** Raivo E. Tamm, Riho Kütsar,
Ain Mäeots

Leo, Max ja Joni on edukad isased, kes ühtäkki ei saa oma eluga enam hakkama. Ühiskond ja lähedased ootaksid neilt just kui midagi enam. Mida ometi?! Hädalukorras mõeldakse välja kodune rühma-teraapia, mis võtab nii kummalisi vorme, et ajab kõrvaltvaataja ühtaegu nii nutma kui ka naerma.

Miika Myllyaho (1966) on soome noorema põlvkonna üks juhtivamaid lavastajaid ja näitekirjanikke. Tema esiknäidend „Paanika“ jõudis ülimenukalt lavale 2005. aastal Helsingi Ryhmäteatteris, teost on tänaseks edukalt lavastatud nii Soome teatrites kui ka mitmel pool mujal maailmas. „Paanikale“ on järgnenud näidendid „Kaos“ (2007) ja „Harmoonia“ (2009), mis kokku moodustavad triloogia.

Esietendus 6. märtsil 2010
Sadamateatris.

145. hooaeg **muusika**

Möödunud hooajal tunnustasid Vanemuise muusikuid nii kriitikud kui ka publik. See on väga meeldiv. Oleme teinud aastaid sisukat ja tõsist tööd selle nimel, et Vanemuine ei oleks pelgalt Lõuna-Eesti teater, mida ta geograafilises mõistes muidugi on, vaid ka väärikas kollektiiv Eesti muusikamaastikul ning väljaspool seda. Repertuaarivalikul ja kavade koostamisel peame silmas Eesti muusikamaastikku üldisemalt ja kindlasti neid teoseid, mis on vajalikud orkestrantide loominguliseks arenguks ja kujundavad Vanemuise muusikateatrit oma näo.

Eelmisel hooajal keskendusime suuresti Eesti muusikale. Esmakordselt jõudis lavale Tauno Aints algupärane ooper „Rehepapp” ja üle veerandsaja aasta mängiti Eduard Tubina ooperit „Reigi õpetaja”. Suur on rõõm selle üle, et publik võttis meie repertuaarivaliku väga hästi vastu. Kui „Reigi õpetaja” oli algselt plaanis etendada vaid kolm korda, siis publiku soovil saame Tubina suurepärase ooperit mängida selgi hooajal. Salvastasime „Reigi õpetaja” plaadile – see jätkab Vanemuise Sümfooniaorkestri traditsiooni igal aastal üks suurteos tulevas-tele põlvetele jäädvustada.

Mullu sai Vanemuise Sümfooniaorkester kutse esineda Uppsala kontserdi- ja kongressihoones. Tõelise tunnustuse pälvisime sealselt publikult, kes täitis ligemale 1300-kohalise saali pea täielikult ning aplodeeris püsti seistes rohkete ovatsioonide saatel. Sel hooajal oleme palutud Soome Rahvusooperisse külalis-etendusi andma ooperitega „Haldjakuninganna” ja „Rehepapp”, mis kuuluvad kindlasti Vanemuise repertuaari paremikku.

Uue hooaja avakontsertidel Tartus ja Jõhvis kanname taaskord ette ühe vaimuliku suurvormi, millega nii orkester kui koor

saavad anda täiemõdulise kontserdi ja näidata oma võimekust. Vanemuise sümfoonikute, solistide, ooperikoori ning välis-solistide esituses saab sedakorda kuulda Charles Gounod väga põnevat teost – Messe solennelle de Sainte Cécile ja César Franck’i sümfooniat d-moll.

Uuslavastusena lisandub teatri repertuaari sel hooajal Georges Bizet’ enimmängitud ooper „Carmen” ja ka see valik on tehtud lähtuvalt meie solistide, orkestrantide ning koori võimekusest ning muidugi publiku ootusest.

Tänavuse adventikontserdi õnnestumisele aitab kaasa Endel Nõgene, kes tähistab selle kontserdiga oma 40. tegevusaastat dirigendina.

Taaskord rõõmustame ooperisõpru galaga, kus kõlavad armastatud ooperiaariad Vanemuise ja külalissolistide esituses.

Hooaja lõppkontserdiksid oleme seadnud endale suure väljakutse, sest kanname ette Gustav Mahleri 4. sümfooniat.

Lisaks ootan põnevusega Vanemuise teatri ja Pärnu Rahvusvahelise Ooperimuusika Festivali PROMFEST kevadist koostööprojekti, mille raames lavastab Pamela Recinella Itaaliast Verdi ooperi „Aida”.

On suur rõõm tõdeda, et Vanemuise sümfoonikud on pälvinud publiku usalduse ja on valmis võtma uusi muusikalisi väljakutseid!

Paul Mägi,
Vanemuise teatri muusikajuht ja peadirigent

Andrew Lloyd Webber
Ooperifantoom

Muusikal

Richard Stilgoe & Andrew Lloyd Webberi libreto põhineb Gaston Leroux' romaanil „Le Fantôme de l'Opéra“

Laulutekstid Charles Hart

Täiendavad laulutekstid Richard Stilgoe

Eestikeelne tõlge Leelo Tungal

Lavastaja Georg Malvius (Rootsi)

Muusikaline juht ja dirigent Tarmo Leinatamm

Dirigent Martin Sildos

Lavakunstnik Iir Hermeliin

Kostüümikunstnik Ellen Cairns (Šotimaa)

Koreograaf Adrienne Åbjörn (Rootsi)

Valguskunstnik Palle Palmé (Rootsi)

Videokunstnik Taavi Varm

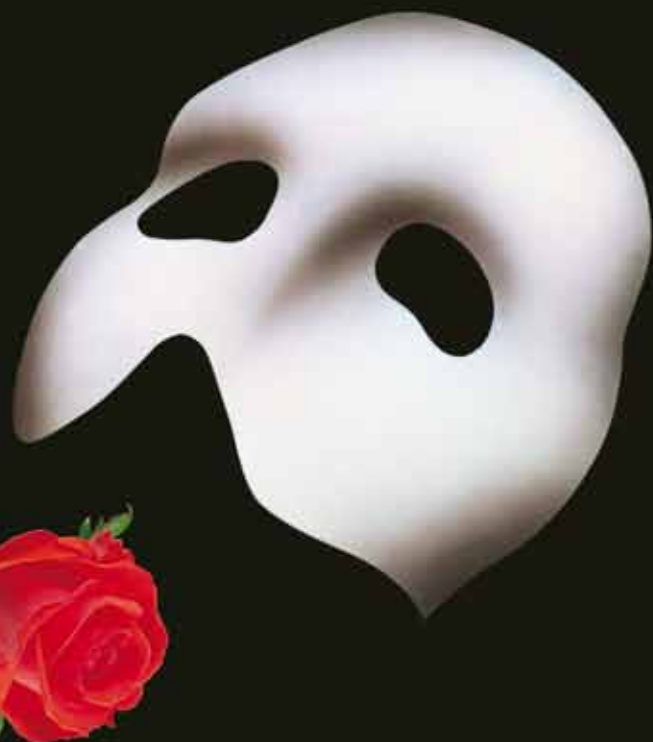
Osades: Stephen Hansen (Norra), Hanna-Liina Võsa, Maria Listra, Koit Toome, Kalle Sepp, Pirjo Püvi, Kristina Vähi, Reigo Tamm, Aivar Kaseste, Lauri Liiv, Priit Strandberg, Janika Sillamaa, Merle Jalakas, Linda Kolde, Hedi Maaros, Simo Breede, Rasmus Kull jt.
Vanemuise sümfooniaorkester, ooperikoor ja balletitrupp, bänd

Esmakordselt tutvustas maailmale ooperifantoomi prantsuse kirjanik Gaston Leroux – tema romaan *Le Fantôme de l'Opéra* avaldati järjejutuna 1909. aasta septembrist kuni 1910. aasta jaanuarini väljaandes *Le Gaulois*. Osaliselt inspireerisid romaani kirjutamist 19. sajandil Pariisi ooperis ka tegelikult asetleidnud sündmused. Täna-seks on originaalromaanil varjutanud paljud järgnenud lava- ja filmiversioonid, mille hulgast on tuntumad 1925. aastast pärinev tummfilmiklassikasse kuuluv teos Lon Chaney'lt ja Rupert Julianilt ning loomulikult Andrew Lloyd Webberi 1986. aastal loodud lummava ja unustamatu kõlaga muusikal.

Esietendus 4. oktoobril 2014

Vanemuise suures majas

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete tiitritega.

Georges Bizet**Carmen****Ooper****Muusikajuht ja dirigent** Paul Mägi
Lavastaja-koreograaf Giorgio Madia (Itaalia)**Kunstnik** Maarja Meeru**Osades:** Aleksandra Kovalevitš (Ooperiteater Helikon, Moskva), Nester Martorell (Hispaania), Jānis Apeinis (Lāti Rahvusooper), Diana Higbee (Prantsusmaa), Anna Denissova, Mārt Jakobson, Pirjo Pūvi, Karmen Puis, Taavi Tampuu, Simo Breede, Rasmus Kull, Jaan Willem Sibul jt.
Vanemuise sümfooniaorkester, ooperikoor ja balletitrupp

Ooper valmis 1875. aastal ja põhineb Prosper Mérimée samanimelisel jutustusel. Kui „Carmen“ Pariisis esmakordselt lavale jõudis, peeti ooperi süžeed kõlvatuks ja tege- lasi vulgaarseiks. Bizet šokeeris publikut, tuues ooperilavale inimesed rahva seast. Esietendusel vilistati ooper välja ja kriitikud andsid sellele ühiselt hävitava hinnangu. Tänapäev on „Carmenist“ saanud Georges Bizet' tuntuim teos ja just tänu muusi- kale kuulub see maailmas enimlavastatud ooperite hulka.

Sensuaalsus, saatus, kirg, mis kannab enda kõrval surma – Georges Bizet' meisterlik ooper koosneb elu kõige dramaatilise- matest, võluvamatest ja maagilisematest momentidest ja need on ühendatud hin- gematvalt ilusa muusikaga. Arhetüüpne armastuskolmnurk – lugu, mida vist küll igaüks teab, on lihtne mõista.

Olen alati silmitsi ülesandega, kuidas vaa- tajas käegakatsutavalt tõelise, tundliku ja poeetilise kogemuse tekitamiseks muu- sika, liikumine, valgus ja kostüüm dünaa- miliseks tervikuks sulatada ja „Carmen“ pakub selle lahendamiseks suurepäraseid võimalusi!

Tegelaste meeolud, nende suhtumised, rõõmud ja konfliktid, ka nende areng või meeltesegadus on Bizet' muusikas ilme- kalt väljendatud. See muusika on ühtlasi inspiratsiooniks, et luua ilmekas jada pilte, mis muudaksid vaatajale tajutavaks hõrgu parfüümina heljuva ajastuvaimu. Lavas- tuses saab olema kõik see, milleks meile teatrit vaja on – maagilised hetked, millest järgmisel momendil on alles vaid „miski“ väga isiklik kuskil meelte piirimail.

*Giorgio Madia, lavastaja***Esietendus 22. aprillil 2015**

Vanemuise suures majas

Prantsuse keeles, eesti- ja inglisekeelsete tiitritega

Vanemuise
teatri ja Pärnu
Rahvusvahelise
Ooperimuusika
Festivali PROMFEST
koostööprojekt

Giuseppe Verdi**Aida****Ooper****Muusikajuht ja dirigent** Erki Pehk
Lavastaja Pamela Recinella (Itaalia)
Kunstnik Madis Nurms**20. mail 2015 Vanemuise teatris****22. mail 2015 Pärnu Endlas**

Tauno Aints

Rehepapp

Ooper

Urmas Lennuki libreto Andrus Kivirähki
romaanil ainetel

Muusikajuht ja dirigent Paul Mägi

Dirigent Taavi Kull

Lavastaja Marko Matvere

Kunstnik Iir Hermeliin

Koreograaf Marika Aidla

Valguskujundaja Imbi Mälk

Osades: Marko Matvere, Lauri Saatpalu,
Merle Jalakas, Kädy Plaas, Kristina
Vähi, Reigo Tamm, Karmen Puis, Märt
Jakobson, Rasmus Kull, Pirjo Püvi,
Valentina Kremen, Jaan Willem Sibul,
Simo Breede, Kristiina Raahel Uiga või
Liisa Tamm, Janek Savolainen jt.

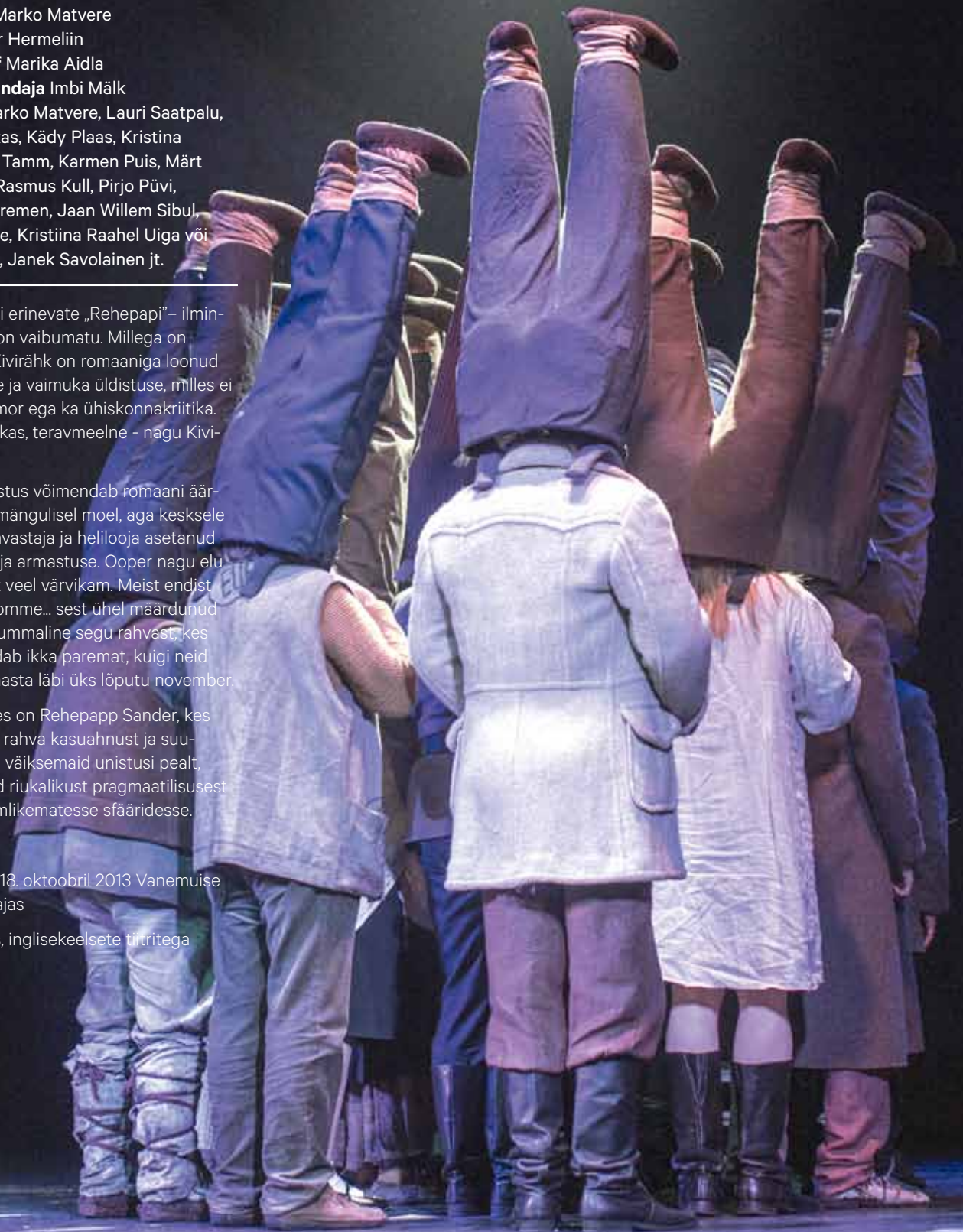
Publiku huvi erinevate „Rehepapi” – ilmin-
gute vastu on vaibumatu. Millega on
tegemist? Kivirähk on romaaniga loonud
suurepärase ja vaimuka üldistuse, milles ei
puudu huumor ega ka ühiskonnakriitika.
Väga vaimukas, teravmeelne – nagu Kivi-
rähk ikka...

Ooperilavastus võimendab romaani äär-
muslikul ja mängulisel moel, aga kesksele
kohale on lavastaja ja helilooja asetanud
inimsuhted ja armastuse. Ooper nagu elu
ise, ainult et veel värvikam. Meist endist
eile, täna, homme... sest ühel määdunud
maal elab kummaline segu rahvast, kes
usub ja loodab ikka paremat, kuigi neid
ümbritseb aasta läbi üks lõputu november.

Loo keskmes on Rehepapp Sander, kes
vaatab oma rahva kasuahnust ja suu-
remaid ning väiksemaid unistusi pealt,
püüdes neid riikalikust pragmaatilisusest
suunata inimlikematesse sfääridesse.

Esietendus 18. oktoobril 2013 Vanemuise
väikeses majas

Eesti keeles, inglisekeelsete tiitritega

Eduard Tubin Reigi õpetaja

Ooper

Muusikajuht ja dirigent Paul Mägi

Dirigent Taavi Kull

Lavastaja Roman Baskin

Lavakunstnik Iir Hermeliin

Kostüümikunstnik Kristel Maamägi

Koreograaf Janek Savolainen

Valguskunstnik Margus Vaigur (Endla)

Osades: Jassi Zahharov (RO Estonia), Karmen Puis, Reigo Tamm, Pirjo Püvi, Annaliisa Pillak, Valentina Kremen, Merle Silmato (Soome RO), Rasmus Kull, Jaan Willem Sibul, Simo Breede jt.

„Reigi õpetaja“ – üle 25 aasta taas lavale Eesti omamuusika ühe tähtse tee lavale on olnud pikk ja keeruline. 1938. aastal alustas Aino Kallas oma romaani „Reigi õpetaja“ põhjal libreto kirjutamist, kuid

teose heliloojaks määratud Evald Aava surma tõttu jäi ettevõtmine pooleli. 1941. aastal alustas ooperite kirjutamist Eduard Tubin, kes tol ajal Vanemuises töötades tõi lavale kaks sümfooniat ning balleti „Kratt“. Mõõdus kolmkümmend aastat, kui ooper „Reigi õpetaja“ Estonia teatri tellimusel Tubina sulest valmis ning Jaan Kross libretole lõpliku lihvi andis. Et Tubin oli aga pagulane, ostutus toonases Eestis teose lavastamiseks loa saamine raskeks. Seepärast pidi ooper esietendust ootama 1979. aastani, mil Kaarel Ird „Vanemuisele“ otse Moskvast loa hankis. „Estonia“ lavale jõudis ooper alles 1988. aastal.

Seega on „Reigi õpetaja“ etendunud vaid harvadel kordadel, lastes publikul end ikka ja jälle paar aastakümnet oodata. Nüüd on ajalooline eesti ooper „Reigi õpetaja“ taas Vanemuise laval.

Küpse helilooja ja elutarga mõtleja poolt komponeeritud teose lugu on küll lihtne,

kuid sügavalt mitmetahuline. Viimaks jääb teosest kõlama ennekõike inimlik armastus, see kõikvõimas universaal.

Loo tegevus toimub 1642. aastal Hiiumaal Reigi külas ning Tallinnas. Peategelasteks on Reigi kirikuõpetaja Paavali Lempelius ja tema noor naine Catharina, kes armub Stockholmist saabunud diakon Jonas Kempesse. Külas levivad jutud, et Kempe on Stockholmist pagendatud seepärast, et pani sealse pastori naise nõiduse abil endasse armuma. Lempelius süüdistab Kempet taas mustas maagias. Armunud põgenevad, aga tabatakse ning hukatakse Tallinna linnaväljakul, süüdistatuna abielurikkumises.

Esietendus 4. aprillil 2014
Vanemuise väikeses majas

Eesti keeles, eesti- ja inglisekeelsete tiitritega

Pjotr Tšaikovski

Jevgeni Onegin

Ooper

Konstantin Stanislavski 1922. aasta lavastuse redaktsioon
Muusikajuht ja dirigent Paul Mägi
Lavastaja Dmitri Bertman (Ooperiteater Helikon, Moskva)
Kunstnik Igor Nežnoi (Ooperiteater Helikon, Moskva)
Kostüümikunstnik Tatjana Tulubjeva (Ooperiteater Helikon, Moskva)
Valguskujundajad Imbi Mälk, Andres Sarv
Osades Linus Börjesson (Rootsi), Maria Fontosh (Rootsi) või Karmen Puis, Jovita Vaskeviciute (Leedu RO) või Teele Jöks, Roland Liiv (Soome RO), Valentina Kremen, Merle Silmato (Soome RO), Annaliisa Pillak, Koit Soasepp (Soome RO) või Märt Jakobson, Simo Breede, Jaan Willem Sibul, Aivar Kaseste või Mehis Tiits jt.

Aleksandr Puškini samanimelisele värssromaanile loodud ooper „Jevgeni Onegin“ on vaieldamatu meistriteos vene ooperiklassikas.

Unistav ja tagasihoidlik Tatjana armub elupõletajast Oneginisse, kuid mees suhtub neiu tunnetesse üleolevalt. Aastaid hiljem kohtuvad nad uuesti ja Onegin näeb noort naist hoopis teise pilguga...

Melanhoolne, igatsev, kirglik ja armastusest pakatav ooper pakub imekauneid voolavaid meloodiaid, nauditavaid koorinumbreid ja kaasahaaravat tantsumuusikat.

„Esiteks, üle pikkade aastate kohtusin ooperivaldkonnas lavastusega, kus on lugu peetud ühest äärmiselt olulisest faktorist – alateadvusest, mille ajal on inimeste käekäigus ajast aega ette tulnud ettearvamatu lõppevaid sündmusi. Panso on sõnastanud oma sellekohased mõtted samas artiklis järgmiselt: „Mis on meie kunstisuunast kasu, kui ei puhke „kõige peenemad, sügaval peituvad tundmused“; kui me põhjahoovuse asemel lepime pealisvirvendusega, kui puuduvad „inspi-ratsioonimomendid, mille ajal kohanemised sünnivad alateadlikult, purskuvad sisemusest ja pimestavad vaatajaid oma säraga““.

Ja teiseks, kogu lavastus on stiilpuhas: muusikaline materjal on säilitanud kõiges oma eheduse, autori remarkidest on pea-aegu alati nüansipeensusteni kinni peetud ja lava visuaalne külg kostüümidest kuni äärmiselt lakoonilise, kuid meeleolusid toetava pildilise vormistuse viib meid kaasa Puškini aega.

./.../Vanemuise „Jevgeni Onegini“ lavastus vääriski salvestust Mezzo kanali tarbeks – et väärt teostus saaks nähtavaks laiale ringile!”

Tiiu Levald, Sirp

Eesti Teatriliidu muusikalavastuste auhind 2014 – Vanemuise teatri lavastusmeeskonnale, orkestrile ja trupile – Pjotr Tšaikovski ooperi „Jevgeni Onegin“ kunstiliselt nauditava tulemuse eest.

Vene keeles, eesti- ja inglisekeelsete tiitritega

Esietendus 6. aprillil 2013
Vanemuise väikeses majas

Henry Purcell Haldjakuninganna

Semi-ooper

Lavastaja, koreograaf, visuaalid

Saša Pepeljajev (Venemaa)

Muusikajuht ja dirigent Lauri Sirp

Kostüümikunstnik Liisi Eelmaa

Osades: Alla Popova, Pirjo Püvi, Merle Jalakas, Karmen Puis, Ivo Posti, Oliver Kuusik või Rasmus Kull, Simo Breede, Märt Jakobson, Tanel Jonas, Maarja Mitt, Maarjus Pärn, Markus Luik, Robert Annus, Janek Savolainen jt.

Eesti Teatriliidu aastapreemia 2012 – žürii eriauhind loomingulisele kooslusele

William Shakespeare 'i „Suveöö unenäo“ ainetel kirjutatud ooperi esiettekanne toimus Londonis 1692. Helliõõja suri kolm aastat hiljem ning partituur läks kaduma.

See taasavastati alles 20. sajandi alguses, mil hakkas kasvama huvi barokkmuusika vastu. „Haldjakuninganna“ on nn. semi-ooper, mis tähendab, et Purcell pole mitte Shakespeare 'i komöödiat muusikasse pannud, vaid originaalteksti vahele muusika kirjutanud.

„Universum on nagu kellavärk, oli barokiajastu üks tugimõtteid. Sellist universumit võib näha toimimas ka Tartu Sadamateatris. Ainult et seda ei käivita Jumal, nagu väideti barokiajal, vaid selle universumi looja, kellassepp ja konstruktor on Saša Pepeljajev oma abilistega (loe: näitlejatega)./.../ Leiduri fantaasia ja inseneri mehaanilise taibuga loob ja lammutab Pepeljajev maailma masinlikku mudelit – teatri masinavärk on see maailm miniatuuris. Masinad on kulisside tagant välja publiku ette toodud, nad muutuvad etenduse peategelasteks, nagu öeldes: meie oleme teatri südamik.

/.../ Laulusolistid transporditakse transpordikärul nende numbriks sisse ja välja, mõnigi kord väga (peaaegu et ohtlikult) efektselt: nii saabub Öö hiiglaslikult väärrika valitsejannana kõrgustes troonides. Lauljate maskilaadne grimmi ning ulmelis-baroklikud, värvikad parukad ja kostüümid (suurepärase lahendus kunstnik Liisi Eelmaalt) eristavad neid selgelt asjalikust näitlejate-masinistide seltskonnast. Ka lauljate hoiak ja žestid meenutavad mehaanilisi objekte. Samas ei takista see neid redelitel ronimast või aeg-ajalt ka masiniste abistamast. /.../ Orkester ja koor on paigutatud galeriile (mujal neil ruumi polekski). Tantsulist elementi, mida võiks ehk kogu lavastuses rohkemgi olla, esindavad meeletult kolm haldjat.”
Kristel Pappel, Sirp

Esietendus 5. veebruaril 2011 Sadamateatris.

Andrew Lloyd Webber & Tim Rice

Evita

Muusikal

Tõlge Peeter Volkonski, Hannes Villemson
Lavastaja Georg Malvius (Rootsi)
Muusikajuht ja dirigent Tarmo Leinatamm

Kunstnik Ellen Cairns (Šotimaa)
Valguskunstnik Palle Palmé (Rootsi)
Koreograaf Igor Barberic (Horvaatia)
Osades: Evelin Võigemast (Tallinna Linnateater), Kalle Sepp, Vaiko Eplik, Aivar Tommingas, Kristiina Renser Vanemuise sümfooniaorkester, ooperikoor ja balletitrupp, bänd

„Evita“ anti kõigepealt 1976. aastal välja muusikaalbumina. Plaadi edu viis lavastusteni Londoni West Endis 1978 ja Broadwayl aasta hiljem, kus see pälvis Tony Auhinna parima lavastuse kategoorias. Teose sisuks on Argentiina presidendi Juan Peróni teise naise, Eva Peróni, elu jutustatuna teise moodsa ikooni, Che Guevara, poolt. 1996. aastal valmis kultuslikust loost filmiversioon, mille staarideks olid Madonna Evita ja Antonio Banderas Ché Guevara osas. Nii Evita kui Ché sümboliseerivad popkultuuris teatud naiivseid uskumusi: usku paremasse maailma; elu, mis ohverdatakse vaeste ja alandatud eest. Need on müüdid, mis omal moel järgivad Kristuse eeskujut. Tegelikult pole teada, kas Ché Guevara ja Evita Perón üldse kunagi kohtusid ...

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete tiitritega

Esietendus 27. novembril 2009
Nokia kontserdimajas Tallinnas

Taasesietendus 31. jaanuaril 2014
Vanemuise suures majas

Richard Rodgers & Oscar Hammerstein Helisev muusika

Muusikal

Lavastaja Ain Mäeots
Muusikajuht ja dirigent Tarmo Leinatamm
Dirigent Martin Sildos
Kunstnik Riina Degtjarenko (Eesti Draamateater)
Kostüümikunstnik Gerly Tinn
Valguskunstnik Palle Palmé (Rootsi)
Koreograaf Antton Laine (Soome)
Osades: Hanna-Liina Võsa või Birgit Õigemeel, Jüri Lumiste või Raivo E. Tamm, Maria Kallaste, Karmen Puis, Külliki Saldre või Kais Adlas, Raivo Adlas või Rein Pakk, Jaan Willem Sibul või Ain Mäeots, Karol Kuntsel või Rasmus Kull, Liisa Pulk jt.

Maria Augusta von Trappi memuaarromaanil põhinev liigutav lugu noorest naisest, kes satub guvernandiks lesestunud kapteni von Trappi paljulapselisse perre, on läbi Hollywoodi filmiversiooni (peaosades Julie Andrews ja Christopher Plummer) tuntud ja armastatud terves maailmas. Imekaunis muusika, head näitlejatööd ja lugu, mis paneb kaasa elama ja liigutab hingepõhjani – see ongi „Helisev muusika“. Laval kõlavad teosest standardiks tõusnud mitmed populaarsed laulud, nagu „Edelweiss“, „Lemmikasjad“, „Do-re-mi“ jt. Igas vanuses publiku hulgas armsaks saanud, kõlab „Helisev muusika“ nüüd värskes versioonis, ent vanas headuses Vanemuise laval.

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete tiitritega

Esietendus 27. novembril 2010
Vanemuise suures majas

Vanemuise Sümfooniaorkestri ja Vanemuise kontserdimaja hooaja avakontsert

19. septembril 2014 kell 19 Vanemuise kontserdimajas
20. septembril 2014 kell 19 Jõhvi kontserdimajas

César Franck Sümfoonia d-moll
 Charles Gounod Messe solennelle de Sainte Cécile

Aile Asszonyi (sopran, Rahvusooper Estonia)
 Aldo Caputo (tenor, Itaalia)
 Jānis Apeinis (bariton, Lāti Rahvusooper)

Vanemuise Sümfooniaorkester ja ooperikoor,
 Tartu Noortekoor
 Dirigent Paul Mägi

Vanemuise teatri ja Eesti Kontserdi koostööprojekt

Vanemuise Sümfooniaorkestri advendikontsert

21. detsembril 2014 kell 18 Tartu Jaani kirikus

Vanemuise Sümfooniaorkester ja Tartu Noortekoor
 Dirigent Endel Nõgene

MEMORY 2015

Muusikalikontsert

9. jaanuaril kell 19 Vanemuise suures majas
10. jaanuaril kell 19 Vanemuise suures majas
16. jaanuaril kell 19 Ugala teatris
17. jaanuaril kell 19 Jõhvi kontserdimajas
18. jaanuaril kell 16 Estonia kontserdisaalis
25. jaanuaril kell 16 Paide kultuurikeskuses

Vanemuise Sümfooniaorkester

Dirigent Tarmo Leinatamm

Ooperigala

13. veebruaril 2015 kell 19 Vanemuise kontserdimajas

Pirjo Püvi (sopran)
 Karmen Puis (sopran)
 Valentina Kremen (metsosopran)
 Reigo Tamm (tenor)
 Rasmus Kuul (tenor)
 Simo Breede (bariton)
 Märt Jakobson (bass)

Vanemuise Sümfooniaorkester ja ooperikoor
 Dirigent Paul Mägi

Vanemuise teatri ja Eesti Kontserdi koostööprojekt

Vanemuise Sümfooniaorkestri ja Vanemuise kontserdimaja hooaja lõppkontsert

15. mail 2015 kell 19 Vanemuise kontserdimajas
16. mail 2015 kell 17 Estonia kontserdisaalis

Gustav Mahler Sümfoonia nr 4
 Vanemuise Sümfooniaorkester
 Dirigent Paul Mägi

Vanemuise teatri ja Eesti Kontserdi koostööprojekt

Maestro Paul Mägi meistrkursuste lõppkontsert

30. mail 2015 kell 19 Tartu Jaani kirikus

Vanemuise Sümfooniaorkester
 Dirigeerivad kursustel osalejad

Korraldajad: Dirigentenforum des Deutschen Musikrates ja Teater Vanemuine

Vanemuise sümfooniaorkestri tasuta suvekontsert

26. juulil 2015 kell 20 Kassitoome orus Tartus
 Dirigent Paul Mägi

145. hooaeg **ballett**

MÄNG – hooaja 2014/2015 märksõna Vanemuise balletitrupi jaoks

Vanemuise balletile algab käesolev hooaeg vastutusrikka esinemisega 22. ja 23. septembril Eesti kultuuripäevadel Saksamaal, Fellbachis. Esitame seal D. Sonnenblucki balletti „Casanova”.

Rahvusvahelised sidemed ja esinemised kulmineeruvad hooaja teisel poolel, kui rahvusvahelise tantsupäeva galale 30. aprillil on oodata „eVolution dance theater”it“ Milaanost – selle elektriseeritud mängulisus peaks endaga kaasa haarama ka kõige passiivsema vaataja.

Aprillis 2015 osaleb Vanemuise balletitrupp RO Estonia balletigalal „Suur Tšaikovski” ja Giorgio Madia balletiga „La Dolce Vita“ balletifestivalidel Riias ja Jõhvis.

Lisaks teeb balletitrupp käesoleval hooajal kaasa ooperites „Haldjakuninganna” ja „Carmen”, muusikalides „Ooperifantoom” ja „Evita”, kaunistab aastavahetuse balli ehtprantslasliku lavastusega Fabrice Gibertilt ning mängib viimaseid kordi balletti „Pähklipureja”, mis on kümne aasta jooksul pakkunud palju MÄNGIMISE rõõmu.

MÄNGIME draamaklassikaga

MÄNGIME suurte helide loojatega

MÄNGIME filmiklassikaga

MÄNGIME keha, hääle ja kujutlusvõimega

MÄNGIME ooperiklassikaga

MÄNGIME iseenda ja publikuga

MÄNGIDES loome illusiooni, et tantsus on kõik nii lihtne ja kõik on võimalik

I MÄNG

Go – mäng kahele

Lavastaja-koreograaf Teet Kask

Kummardus erakordsele Eesti heliloojale Lepo Sumerale. Lisaks on mängu kaasatud hulk kirjandusklassikuid, interpreete ja Vanemuise balletiartistid.

II MÄNG

Balletiõhtu

Gatsby

Lavastaja-koreograaf Silas Stubbs

La Dolce Vita

Lavastaja-koreograaf Giorgio Madia

Mõlema balleti loomisel on lavastajad saanud inspiratsiooni kinokunstist ning mängivad elegantselt ja humoorikalt filmidest tõukuva temaatikaga.

III MÄNG

Meister ja Margarita

Lavastaja-koreograaf Janek Savolainen

Janek Savolainen on lavastaja, kes julgeb mängida kõikide kättesaadavate etendamis- ja visuaalvormidega, millest sünnivad kompromissitud lavastused.

MÄNGIME!

Mare Tommingas

Vanemuise teatri balletijuht

GO – mäng kahele

Ballett

Helilooja Lepo Sumera

Muusikajuht ja dirigent Erki Pehk

Koreograaf-lavastaja Teet Kask

Lava- ja kostüümikunstnik Madis Nurms

Valguskunstnik Trui Malten (Holland)

Osalevad Vanemuise balletitrupp ja sümfooniaorkester

Kaasa teevad helilooja Lepo Sumera tütreid – pianist Kadri-Ann Sumera ja viiuldaja Eva-Maria Sumera.

Lavastaja Teet Kase sõnul on GO vaimukas, irooniline, mõtlik, pühitsev, kõiksust haarav ja olemise ilu puudutav mäng keha, heli ning rütmi- ja valgusfiguuride, ajatuse, lihtsuse, melanhoolia ning rõõmuga.

Lepo Sumera kontrastirohkele muusikale loodud balleti läbivaks jooneks on mängu eritahulisus. Sumera helipärandist hoolikalt valitud teosed raamistavad ja toetavad rütmide ning faktuuri vastandlikkusel põhinevat koosmängu tantsijatega. Erineva päritolu ja kultuurilise taustaga üheteistkümnemele balletiartistile on loodud spetsiaalselt igaühe keha dünaamikat ja temperamenti arvestav koreograafia, mis kutsub vaataja teekonnale, kus toimub tantsuline

meditatsioon. Iga etenduse teeb eripäraseks teatud piirini formeeruv tantsupilt.

GO on kaasaegne ballett, mis köidab publiku kõiki meeli ning kõnetab teemaga, mis igaühele äratuntav. Vaate- ja kuuldemängu maagia aluseks on sajandeid vana Hiinast pärit intellektuaalne lauamäng GO, mille reeglid on küll kiiresti omandatavad, kuid vilumuse saavutamiseks kulub terve elu.

GO on harmooniakunst. Mänguplatsil tuleb kahel partneril liigutada musti ja valgeid kive, piirata oma mõjuala. Suurt tähtsust omavad aga kividevahelised ühendused – need võivad olla kas jäigid ja vahetud või kaudsed ja hajusad. Tasakaalu ja seotuse lõhkumine mänguseisus sõltub vaid ühest ainsast liigutusest. Nii, nagu inimestevahelistes mängudeski, on küsimus reguleerituses – kui kaugele võib mänguga minna, millal pakub see rõõmu ja millal muutub fataalseks?

Lavastuse karakterid ja nende suhted on osaliselt inspireeritud Nobeli kirjandusauhinna laureaadi, Jaapani kirjaniku Yasunari Kawabata, romaanidest „Go-mängu meister” ja „Lumine maa”. Kirjanik tutvustab inimsuhete kompleksust, isolatsiooni, üksindust ja Jaapani kunstile omapärast esteetikat, ilu ja kurbust.

Esiendus 25. oktoobril 2014

Vanemuise väikeses majas

Meister ja Margarita

Dramaatilis-tantsuline tõlgendus Mihhail Bulgakovi romaanist

Muusika Elliot Goldenthal, Alfred Schnittke

Stsenaristid Janek Savolainen ja Katrin Pärn

Lavastaja-koreograaf Janek Savolainen
Kunstnik Liina Unt (Pärnu Endla)
Videokunstnik Argo Valdmaa (Pärnu Endla)

Osades: Jüri Lumiste, Katrin Pärn, Ragne Pekarev, Markus Luik ja Vanemuise balletitrupp

Bulgakov suri 1940. aastal teadmise, et tema teost ei avaldata mitte kunagi. Poolelioleva käsikirja lõpetas tema naine, Margarita peamine prototüüp, Jelena Bulgakova. Iga meister on Meister ainult koos oma Margaritaga...

Klassikaline teos võib olla võimaluste lõputu allikas – seda tõlgendavad, avastavad, improviseerivad, vaatlevad, käsitlevad, võrdlevad, fantaseerivad, komponeerivad, heroiseerivad, analüüsivad ja sünteesivad kõik soovijad. Ja sellegipoolest on „Meistri ja Margarita” erinevate tõlgendustega alati jäänud veel midagi ütlemata. Materjal on tekitanud lavastajas, ja tekitab tingimata ka vaatajas, teatud apaklikkuse, huvi ning uudishimu, millega seletub ka uue lava-versiooni sünd. Raamatut maksab muidugi kõigil lugeda. Seekord tuleb esitamisele tantsu ja draama sümbioos, müstika ja armastus, mustkunst, piiride paljusus ja paigalpüsimatus, dekoratsiooniks video ja valgus, paraku hästi visuaalne lavastus.

Esiendus 7. märtsil 2015

Vanemuise väikeses majas

Gatsby / La Dolce Vita

Lühiballetid

Gatsby

Muusika Graham Reynolds

(Duke Ellingtoni põhjal)

Lavastaja ja koreograaf Silas Stubbs

Tüdrukud olid glamuursed, mehed rikkad ja peod rajud!

Lühiballett on inspireeritud suhetest, mis valitsevad Francis Scott Fitzgeraldi romaani „Suur Gatsby” tegelaste vahel. Dekadentlik eluviis ja “Ameerika unistuse” otsingud rõkkavatel 1920-tel: küsimus on ainult selles, kui kaua pidu kestab?

La Dolce Vita

Giorgio Madia ballett Nino Rota muusikale

Lavastaja ja koreograaf, valguskunstnik

Giorgio Madia (Itaalia)

Kostüümikunstnik ja lavastaja

assistent Adriana Mortelliti (Itaalia)

Dekoratsioonikunstnik Maarja Meeru

Videokujundus Janek Savolainen

La Dolce Vita pildid viiekümnendate Rooma trendikate elupõletajate stiilist ja ellusuhtumisest annavad vaatajale võimaluse unustada elu reaalsus ja nautida hetke, sest ... ELU ON MAGUS.

Balleti atmosfäär kannab endas siiraid tunded segatud peene irooniaga ja nii lugude huumoris kui optimismis on üksjagu melanhooliat.

„Fellini maailm inspireeris mind looma tantsustseenide kogu, mis avaneb vaataja ees nagu lehvik. Kuulsast linateosest ei ole nime saanud ainuüksi minu ballett, vaid peale 1959. aasta maailma-esilinastust tekkis lausa standardtermin selle ainulaadse tundemaailma nimetamiseks.“

Giorgio Madia, lavastaja-koreograaf

Etendused alates 25. jaanuarist 2015

Vanemuise suures majas

Ainult 3 etendust!

Aleksander Glazunov

Raimonda

Ballett

Koreograaf-lavastaja Jelena Pankova
(Venemaa)

Muusikajuht ja dirigent Erki Pehk

Dirigent Lauri Sirp

Lavakujundus ja kostüümid Charles
Cusick-Smith (Šotimaa) ja Philip Ronald
Daniels (Suurbritannia)

Osalevad Vanemuise balletitrupp,
Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli
õpilased, Vanemuise ooperikoor ja
sümfooniaorkester

Kaunis Raimonda pannakse mehele Jean
de Brienne'le, tema hing ja süda aga ei

kuulu oma abikaasale. Kui Raimonda
esmakordselt kohtub saratseen Abde-
rahamniga, toimub vastastikune äratund-
mine. Lavastus lõpeb traagiliselt – Jean de
Brienne tapab Abderahmani. Kusagil teises
ajas on aga võimalus, et armastajad lõpuks
kohtuvad.

1898. aastal Peterburi Maria Teatris loodud
„Raimondat“ peetakse 19. sajandi viima-
seks „suureks“ balletiks, millest on saanud
klassikalise balleti kuldaja üks sümboleid.
Kuigi Marius Petipa ja Aleksandr Glazu-
novi vaheline koostöö oli keeruline, saatis
balletti Venemaal tohutu menu. Hilisema
aja kuulsaimad lavastused on pärit Mihhail
Fokinilt Ballets Russes'ile ja Anna Pavlo-
vale, George Balanchine'ilt ja Konstantin
Sergejevilt Kirovi Ballettile, Rudolf Nurejevilt
Ameerika Balletiteatrile ja Pariisi Ooperi

Balletile ning Juri Grigorovišilt Moskva
Suurele Teatrile.

Lavastaja Jelena Pankova sõnul köidab
inimesi „Raimonda“ juures ennekõik ime-
line muusika, mis näib alati olevat vastu-
olus originaalsisuga – kui ballett on kau-
nite divertissementide tulevärk, siis muusikas
on jällegi selge dramaatiline ülevus, mis
sisus nii selgel kujul ei avaldu. Kolme-
vaatuseline ballett on tihendatud kahte
vaatusesse, säilitatud on Marius Petipa
suurepärase koreograafia. Lugu oma säras
ja värvilisuses on traagilisem ja elusam kui
enne ehk kokkuvõtvalt – üks kaunis klassi-
kaline ballett.

Esietendus 5. oktoobril 2013
Vanemuise suures majas

Casanova

Tantsulavastus

Koreograaf-lavastaja, lavakujundus, muusikaline kujundus

David Sonnenbluck (Belgia)

Muusika Vivaldi, Mozart, Tysi, traditsiooniline araabia muusika

Kostüümid David Sonnenbluck, Mare Tommingas

Valguskujundus Andres Sarv ja Imbi Mälk

Osades: Colin Thomas Maggs, Anthony Maloney, Julia Litvinenko, Hayley Blackburn, Vanemuise balletitrupp

Ajast aega on Casanova saatus tekitanud inimkonnas ihalust ilu järele. See skandaalne veneetslane polnud mitte ainult seikleja, petis ja vabamõtleja, nagu teda tavaliselt kujutatakse, vaid ka poeet, memuaarikirjanik, filosoof ja muusik. Sellest lähtudes on David Sonnenbluck loonud nii stiili kui muusika poolest ajatu balleti – see on ühtlasi nii barokne kui kaasaegne.

„Casanova” loos on ilma peitmata, päris avalikult sees kõik see, mis teeb inimesest Casanova. Võib meenutada teda kui kirjandus- ja filmitegelast. Võib arutleda selle

üle, miks ka tänapäeval on inimesi, kes teisi oma osava suhtlemisega meelitavad, kuid tühja hingega peletavad. On kindlaks tehtud, et armumise ajal toodab otsmikusagara ajukoore looduse võimsamaid erguteid: dopamiini ja noradrenaliini. Kui need hormoonid ajus laiali valguvad, tekitab see keskendunud tähelepanu, tohutut energiat, motiveeritust tasu saamiseks, rõõmsameelsust ja isegi hullust. Need ongi ju romantilise armastusega seotud tunded. Seda Casanova ju jahtiski. Tunne ja energia, mis jahi käima panevad, on Vanemuise balletis sada protsenti sees. Sonnenbluck ja trupp on tabanud casanovalikkuse tuuma ning annavad seda väljendusrikkalt ja nakatavalt edasi.

Kristiina Garancis, Sirp

Esietendus 12. märtsil 2011
Vanemuise väikeses majas

Pähklipureja

Ballett

Libreto Elsa Beskovi lasteraamatu "Pettters och Lottas Jul" ("Petteri ja Lotta jõulud") ainetel Pär Isberg ja Erik Näslund

Koreograaf-lavastaja Pär Isberg (Rootsi)

Muusikajuht ja dirigent Lauri Sirp

Lavakujundus Bo-Ruben Hedwall (Rootsi)

Kostüümid Ann-Mari Anttila (Rootsi)

Valguskunstnik Torkel Blomkvist (Rootsi)

Osades: Matthew Jordan, Benjamin Kyprianos, Raminta Rudžionyte, Janika Suurmets, Rita Dolgihh, Hayley Blackburn, Julia Litvinenko, Silas Stubbs jt.

Pjotr Tšaikovski imekauni muusikaga jõulumuinasjutt on osake jõulutundest. Ballett, mida etendatakse igal aastal just jõulude ja aastavahetuse paiku, äratav ühtviisi vaimustust nii lastes kui täiskasvanutes – süda põksub vaheldumisi põnevusest ja hingeliigutusest.

Kaks orbu, Petter ja Lotta, elavad koos oma tädide Pruuni, Rohelise ja Lillaga. See on nende esimene koosveedetud jõuluaeg, kus lapsed saavad ise minna metsast jõulukuuske tooma ja seda hiljem ehtida. Jõuluettevalmistused on täies hoos. Paljudgi sellest salapärasest saginast on lastele arusaamatu, kuna nad ei ole kunagi varem jõule pidanud. Tulevad külalised, ilmub Jõulusokk kingitustega...Lotta saab endale jõulusoku pea kujulised pähklitangid ja Petter kepphobuse.

Kui külalised on ära läinud, on ka lastel aeg magama minna ja siis alles tõeliselt salapärased lood juhtuma hakkavad...

Esietendus 26. novembril 2006
Vanemuise suures majas

Viimast hooega repertuaaris!

Õhtu Straussiga

Muusikajuht ja dirigent Lauri Sirp

Dirigent Taavi Kull

Lavastaja-koreograaf Fabrice Gibert

Libreto Aivar Tommingas

Kujundus Mare Tommingas

Osalevad Vanemuise solistid,
ooperikoor ja ballett

Johann Strauss! Geniaalne ja surematu helilooja, kelle meloodiad tõusevad pähe nagu kihisev šampanja ja panevad igatsema romantika, kahisevate kleidisabade ja uhkete ballisaalide järele! „Soovin, et vaatajad unustaksid kaheks tunniks väsitava moodsa ajastu, milles elame. Minu jaoks on Straussi muusika võimetus pageda reaalsusest unistustesse... Inimhing lihtsalt vajab kaunist hetke taastumiseks!“, ütleb lavastaja Fabrice Gibert.

Fabrice Gibert' i eesmärk aidata inimestel unustada argielu on saavutatud. Tantsuline kontsertlavastus annab võimaluse nautida Johann Straussi aegumatut

heliloomingut. Pingeliste-lõbusate hetkede vaheldudes on võimalus jälgida loo lahtirullumist balletitrupi ja meisterlike solistide esituses. /.../ Gibert' i koreograafia on väga nüansirikas, pakkudes humoorikaid vahelalaid ja ka dramaatilisusest nõretavaid esitusi, mis koos Straussi muusika ja ooperisolistide etteastetega põimuvad tervikuks.

*Marianne Pisukov, Tartu Postimees
Glamuurne õhtu surematu Straussiga!*

Esietendus 30. novembril 2012
Vanemuise väikeses majas

Rahvusvahelisele
tantsupäevale pühendatud

Gala

30. aprillil kell 19
Vanemuise suures majas

Lastelavastused

Vennad Grimmid

Punamütsike

Muinasjutt

Dramatiseerija ja lavastaja Veikko Täär**Kunstnik** Marge Martin**Muusikaline kujundaja** Toomas Lunge**Valguskunstnik** Tauri Kõtsi**Osades:** Kärt Tammjärv, Kais Adlas, Ragne Pekarev, Reimo Sagor, Raivo Adlas

Lugu punase mütsiga väikesest tüdrukust, kes läks haigele vanaemale kooki viima, pole ilmselt vaja kellelegi tutvustada. Tegemist on tõesti ühe maailma tuntuima muinasjutuga, mis – nagu muinasjutud enamasti – sai alguse rahvajutust vähemalt tuhat aastat tagasi ning millel on loendamatu erinevaid teisendeid ja variante. Eesti laps võib võtta raamaturiulist nii Charles Perrault' kui vendade Grimmide poolt kirja pandud versiooni ja tulla seejärel etendusele Teatri Kodus.

Vanemuise viimasest "Punamütsikesest" on möödas üle kolmekümne aasta (1982) ja oma side on tal ka praeguse lavastusega: toonane lavastaja Raivo Adlas ning rebase osatäitja Kais Adlas teevad nüüdki kaasa, seekord aga hoopis teistes rollides. Lavastajana teeb oma esimese töö Vanemuises Veikko Täär.

Esietendus 15. novembril 2014

Teatri Kodus

Urmas Sisask

Sööbik ja Pisik**Lastemuusikal Thorbjørn Egneri raamatu ainetel****Laulusõnad** Lemme Krimm**Libreto ja lavastus** Jaan Willem Sibul**Muusikajuht ja dirigent** Taavi Kull**Kunstnik** Maarja Meeru**Koreograaf** Marika Aidla**Videokunstnik** Janek Savolainen**Kontsertmeister** Ele Sonn**Osades** Rasmus Kull ja Simo Breede

"Sööbik ja Pisik" on Norra lasteraamat, mis ilmus trükist 1949 ja mille autoriks ning illustraatoriks on Thorbjørn Egner. Peategelasteks on hambatrollid Sööbik ja Pisik, kes elavad Jussi-nimelise poisi hambaaukudes. Neil on väga hea elu, kuna Juss sööb siirupiga saia ja ei pese pärast seda hambaid. Lõpuks tuleb appi hambaarst.

Humoorikate piltide ja tähtsa sõnumiga "Sööbik ja Pisik" on saanud lastekirjanduse klassikaks juba paljude põlvkondade laste jaoks nii Skandinaavias kui mujal.

Eesti keeles on "Sööbik ja Pisik" ilmunud Arvo Alase tõlkes 1972. aastal.

Esietendus 7. veebruaril 2015

Teatri Kodus

Ludvik Aškenazy

Armunud kastis

Lastelavastus

Tõlkija Johanna-Mai Vihalem

Dramatiseerija ja lavastaja Leino Rei

Kunstnik Liisa Soolepp

Muusikaline kujundaja Ardo Ran Varres

Nukumeister Leenamari Pirn

Osades: Katrin Kalma, Priit Strandberg, Jaanus Tepomees

Populaarse tšehhi kirjaniku Ludvik Aškenazy (1921-1986) loomingust moodustavad ühe osa muhedad lastejutud, mõned neist on pool sajandit tagasi ilmunud ka eesti keeles.

„Armunud kastis” teeb mängu ja seikluste kaudu sissevaate täiskasvanute maailma, pakkudes lastele samastumisrõõmu ja -valu ning äratades täiskasvanutes kõditava mälestuse esimesest armumisest.

Miks on nii, et mõned sõbrad on lubatud, aga mõned ei ole?

Miks ühega võib mängida, aga teisega ei tohi?

Kes valib lapsele sõpru?

Millal tohib oma tunnete üle ise otsustada?

Lavastus vanusele 5+

Esietendus 8. septembril 2013
Teatri Kodus

Sven Nordqvist

Pettson ja Findus

Lugu sõprusest

Lavastaja Marko Mäesaar

Tõlkija Ülle Kiiwet

Kunstnik Liisa Soolepp

Dramatiseerija Jonas Svensson

Mängivad Karol Kuntsel ja Ott Sepp

Pettson on üksik vanamees, kes elab oma metsatalus. Ühel kaunil päeval helistatakse tema ukse taga kella ja sisse astub... Kingitus ise! Ei saa öelda, et Pettson poleks üllatunud, kui kingikastist ilmub kass. Küsimustele, kuidas vanamehest ja kassist sõbrad saavad ning miks on parem olla kahekesi kui ükski, võivad väikesed vaatajad leida vastuseid Teatri Kodus etenduvast lastelavastusest „Pettson ja Findus“.

Esietendus 7. septembril 2012
Teatri Kodus

Nikolai Nossov

Totu Kuul

Fantastiline ulmemuinasjutt

Tõlkija Iko Maran

Dramatiseerijad Sven Karja ja Kaili Viidas

Lavastaja Kaili Viidas (Endla teater)

Kunstnik Kristina Lõuk

Videokunstnik ja animaator Andres Tenusaar

Muusikaline kujundaja Karl Laanekask

Valguskunstnik Andres Sarv

Osades: Priit Strandberg, Rein Pakk,

Ragne Pekarev, Ott Sepp, Aivar

Kallaste, Jaanus Tepomees, Hendrik

Vissel ning Kaari Ann Ambo (Tartu

Üliõpilasteater), Enor Niinemägi (Tartu

Üliõpilasteater), Dovydas Pabarčius

(Tartu Üliõpilasteater).

„Totu kuul“ on kaasahaarav, lustakas ja seikluslik ulmemuinasjutt, mis kirjutatud juba pool sajandit tagasi. Sellel põhjusel pakuvad marakann Totu ja tema kentsakate sõprade humoorikad seiklused Kuul piisavalt nalja ja äratundmisrõõmu nii suurematele kui väiksematele vaatajatele.

Lillelinna marakannid on otsustanud Kuule sõita, ehitanud vägeva kosmoselaeva ja pannud kokku parima lennumeeskonna eesotsas Taibuga. Kuid nagu muinasjutudes ikka, ei lähe kõik nii nagu plaanitud. Mis saab siis, kui lennumeeskonnast välja-jäetud vähem taibukad Totu ja Pontsu otsustavad öösel salaja raketti hiilida? Kas nad saavad kosmosereisi ikkagi kaasa

teha? Kas marakannid avastavad enda ja Kuu kohta midagi uut ja põnevat? Milline on Kuu? Kas kuukad on olemas? Algab ulmeline rännak, mida saavad nii lustakad kui ka üsnagi ohtlikud seiklused.

Totu ja Pontsu fantastiline reis on koomiline ja mõtlemapanev jutustus, milles kentsakad ja ootamatud olukorrad tekivad enamasti Lillelinna marakannide ja Kuu elanike erineva elukorralduse tõttu.

Soovitav alates koolieast.

Esietendus 16. novembril 2013

Vanemuise väikeses majas

Väikese onu saaga

/Sagan om den lilla farbrorn/

Lüüriline lastelavastus Barbro Lindgreni raamatu järgi

Dramatiseerija Lars-Erik Brossner,

Tomas von Brömssen

Muusika autor Lars-Erik Brossner

Tõlkija Tiina Mullamaa

Lavastaja Finn Poulsen (Rootsi)

Kunstnik Gunnar Steneby (Rootsi)

Osades: Hannes Kaljujärv, Andres Mähar,

Monika Ruusmaa või Helena Uleksin

ning keelpillikvartett: Eva-Maria Sumera

või Laura Miilius, Hille Niilisk või Triinu

Raudver-Tamm, Merike Ots või Hanno-

Mait Maadra, Heli Ilumets

1996. aastal esietendus Vanemuises lastele „Väikese onu saaga“, kus tol korral mängisid peaosi Hannes Kaljujärv, Aivar Tommingas ning Anneli Kuusk.

Aastad on möödunud ja toonastest lastest, kes saalis seda lugu hinge kinni pidades jälgisid, on saanud suured inimesed ja lapsevanemad. Nüüd on uute laste kord elada kaasa Väikese Onu sõbraotsingutele – tunda tema pärast muret ja rõõmustada koos temaga. Lihtne, siiras ja soe lugu liigutab ühtviisi nii lapsi kui täiskasvanuid.

Teatripileti hinna sees on ka teatrinukkude muuseumi külastus. Etendusele tulles palume kõigil kaasa võtta vahetusjalanõud!

Esietendus 16. septembril 2011

Teatri Kodus

Janno Põldma / Heiki Ernits /
Priit Pajusaar

Detektiiv Lotte

Lastemuusikal kahes vaatuses

Laulusõnade autor Leelo Tungal

Lavastaja Ain Mäeots

Muusikajuht ja dirigent Tarmo

Leinatamm

Kunstnik Iir Hermeliin

Koreograaf Janek Savolainen

Osades: Gerli Padar, Robert Annus,

Veikko Täär, Maria Soomets, Adeele

Sepp (Ugala), Margus Jaanovits või

Marko Mäesaar, Jaan Willem Sibul või

Ain Mäeots, Aivar Tommingas,

Tanel Jonas, Märt Jakobson jt.

Vanemuise ooperikoor, Vanemuise

Tantsu- ja Balletikooli õpilased,

Vanemuise Sümfooniaorkester ja bänd

Lotte seiklused jätkuvad! Sedakorda püüab koeratüdruk Lotte välja mõelda, kelleks ta suurena saada võiks ning algav päev annab talle suurepärase idee, sest ootamatult läheb kaotsi isa Oskari leiutatud suhkrumasin. Lotte ja ta sõber Bruno ei jää käed rüpes istuma, vaid otsustavad hakata detektiivideks ning suhkrumasinna üles otsida.

Esiatendus 28. novembril 2008

Vanemuise suures majas

Janno Pöldma/ Heiki Ernits /
Priit Pajusaar

Kosmonaut Lotte

Lastemuusikal kahes vaatuses

Laulusõnade autor Leelo Tungal

Lavastaja Ain Mäeots

Muusikaline juht ja dirigent Tarmo
Leinatamm

Dirigent Lauri Sirp

Kunstnikud Iir Hermeliin ja Rosita Raud

Valguskunstnik Palle Palmé (Rootsi)

Koreograaf Janek Savolainen

Osades: Gerli Padar või Luisa Värk,
Aivar Tommingas või Juss Haasma,
Simo Breede, Jaan Willem Sibul või Mär

Jakobson, Tõnu Kilgas või Jüri Lumiste,
Pirjo Püvi või Maria Kallaste, Veikko Täär
või Tanel Jonas jt

Lotte ärkab hommikul oma kodus ning õhtuks on ta jõudnud juba Kuu peal ära käia! Tegusa Lotte jaoks on see tavaline tore seiklus ning nagu ikka, on tal päeva lõpuks jälle mõni uus sõber ja hulk uusi teadmisi. Kuu peal käib ära ka jänes Adalbert – mida tema seal teeb, saate teada, kui tulete teatrisse!

Esietendus 5. mail 2012
Vanemuise suures majas

Richard Rodgers & Oscar Hammerstein Helisev muusika

Muusikal

Lavastaja Ain Mäeots

Muusikajuht ja dirigent Tarmo
Leinatamm

Dirigent Martin Sildos

Kunstnik Riina Degtjarenko (Eesti
Draamateater)

Kostüümikunstnik Gerly Tinn
Valguskunstnik Palle Palmé (Rootsi)

Koreograaf Antton Laine (Soome)

Osades: Hanna-Liina Võsa või Birgit
Õigemeel, Jüri Lumiste või Raivo E.
Tamm, Maria Kallaste, Karmen Puis,
Külliki Saldre või Kais Adlas, Raivo Adlas
või Rein Pakk, Jaan Willem Sibul või Ain
Mäeots, Karol Kuntsel või Rasmus Kull,
Liisa Pulk jt.

Maria Augusta von Trappi memuaar-romaanil põhinev liigutav lugu noorest naisest, kes satub guvernandiks lesestunud kapteni von Trappi paljulapselisse perre, on läbi Hollywoodi filmiversiooni (peaosades Julie Andrews ja Christopher Plummer) tuntud ja armastatud terves maailmas. Imekaunis muusika, head näitlejatööd ja lugu, mis paneb kaasa elama ja liigutab hingepõhjani – see ongi „Helisev muusika“. Laval kõlavad teosest standardiks tõusnud mitmed populaarsed laulud, nagu „Edelweiss“, „Lemmikasjad“, „Do-re-mi“ jt. Igas vanuses publiku hulgas armsaks saanud, kõlab „Helisev muusika“ nüüd värskes versioonis, ent vanas headuses Vanemuise laval.

Eesti keeles, inglise- ja soomekeelsete tiitritega

Esietendus 27. novembril 2010
Vanemuise suures majas

Olav Ehala

Nukitsamees

Lastemuusikal

Libreto Leelo Tungal

Laulusõnad Juhan Viiding, Leelo Tungal

Lavastaja Eva Klemets

Muusikajuht ja dirigent Lauri Sirp

Dirigendid Tarmo Leinatamm,
Martin Sildos

Kunstnik Iir Hermeliin

Valguskunstnik Airi Eras

Valguskujundaja Andres Sarv

Koreograaf Janek Savolainen

Osades: Pirjo Püvi, Rasmus Kull, Merle Jääger,
Jaan Willem Sibul, Simo Breede, Karmen Puis,
Endel Kroon, Erkki Rebane, Merle Jalakas,
Helen Hansberg, Siiri Koodres, Uku-Markus
Simmernann, Oliver Timmusk

Lavastuses osalevad Vanemuise
sümfooniaorkester ja ooperikoor

Olav Ehala armastatud lastemuusikal Oskar
Lutsu raamatu ainetel, muinasjutt, mis räägib
armastuse, headuse ja hoolimise jõust.

Lugu metsa eksinud ltist ja Kustist, kes satu-
vad Metsamoori majja ning peavad seal tegema
rasket tööd ja hoolitsema pisikese Nukitsamehe
eest, on tuttav paljudele eesti laste põlvkonda-
dele. Eesti lastekirjanduse klassikasse kuuluvast
Oskar Lutsu „Nukitsa-mehes“ sai film 1981. aastal.
Helle Karise mängufilmile kirjutas muusika
Olav Ehala ning 1999. aastal jõudis samanime-
line lastemuusikal Rahvusooper Estonia lavale.
„Nukitsamehe“ laule tuntakse ja armastatakse –
„Päikese-ratas“, „Valulaul“ ja „Kodulaul“ on olnud
ka laulupidude kavas.

Esietendus 6. märtsil 2010
Vanemuise väikeses majas.

Pjotr Tšaikovski Pähklipureja

Ballett

Libreto Elsa Beskovi lasteraamatu "Petters och Lottas Jul" ("Petteri ja Lotta jõulud") ainetel Pär Isberg ja Erik Näslund

Koreograaf-lavastaja Pär Isberg (Rootsi)

Muusikajuht ja dirigent Lauri Sirp

Lavakujundus Bo-Ruben Hedwall (Rootsi)

Kostüümikunstnik Ann-Mari Anttila (Rootsi)

Valguskunstnik Torkel Blomkvist (Rootsi)

Osades: Matthew Jordan, Benjamin Kyprianos, Raminta Rudžionyte, Janika Suurmets, Rita Dolgihh, Hayley Blackburn, Silas Stubbs jt.

Pjotr Tšaikovski imekauni muusikaga jõulumüinasjutt on osake jõulutundest. Ballett, mida etendatakse igal aastal just jõulude ja aastavahetuse paiku, äratab ühtviisi vaimustust nii lastes kui täiskasvanutes – süda põksub vaheldumisi põnevusest ja hingeliigutusest.

Kaks orbu, Petter ja Lotta, elavad koos oma tädide Pruuni, Rohelise ja Lillaga. See on nende esimene koosveedetud jõuluaeg, kus lapsed saavad ise minna metsast jõulukuuske tooma ja seda hiljem ehtida. Jõuluettevalmistused on täies hoos. Paljugi sellest salapärasest saginast on lastele arusaamatu, kuna nad ei ole kunagi varem jõule pidanud. Tulevad külalised, ilmub Jõulusokk kingitustega...Lotta saab endale jõulusoku pea kujulised pähklitangid ja Petter kepphobuse.

Kui külalised on ära läinud, on ka lastel aeg magama minna ja siis alles tõeliselt salapärased lood juhtuma hakkavad...

Esietendus 26. novembril 2006

Vanemuise suures majas

Viimast hooaega repertuaaris!

Kuldvõtmekese lugu

Tantsulavastus lastele

Lavastaja, kujundus ja koreograafia

Mare Tommingas

Muusikaline kujundaja Mare Tommingas,
Julia Litvinenko

Valguskujundaja Martin Meelandi

Helirežii Toivo Tenno

Osades: Papa Carlo, Carabas-Barabas, Puudel Artemon, Kilpkonn Tortila – Aivar Kallaste, Buratino – Siim Sander Sonn või Kaspar Kiisk
Osalevad Vanemuise Tantsu- ja Balletikooli õpilased

Ammu tuntud tegelased Aleksei Tolstoi raamatust „Kuldvõtmeke ehk Buratino seiklused“ on oma äratuntavas headuses taas laval. Lugu Buratinost põhineb 1883. aastal ilmunud Carlo Collodi romaanil, mida Tolstoi lapsena luges, ent mille ta hiljem kaotas. Neid unustamatuid lapsepõlve mälestusi meenutades kirjutaski Tolstoi haarava jutustuse Buratinost sooviga lugeda seda oma lastele unejutuna. Lugu osutus nii originaalseks ja armastatuks, et sai avaldatud ning on populaarne tänapäevani. Buratino on laste ette ilmunud paljudes raamatutes, filmides ning teatrilavastustes. Seekordne lugu Buratinost jutustatakse väikestele vaatajatele tantsukeeles.

„Kuldvõtmekese otsingutes, kaotamistes ja leidmistes on tunda lapselikku rõõmu ja siirust, milles on südamlikku värskust ja lihtsust. /.../

Buratino ja tema sõprade seiklused olid vähemasti esietendusel piisavalt köitvad, et naelutada lapsed 45 minutiks paigale. Täiskasvanutele on see hea võimalus unustada argipäev ja meenutada lapsepõlve.“

Marianne Pisukov, Tartu Postimees

Esietendus 14. veebruaril 2013

Teatri Kodus

Mängukava 2014/2015

August

E	25.8	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN! ESIETENDUS!	Sadam
P	31.8	19 ⁰⁰	HALDJAKUNINGANNA	Sadam

September

E	1-7.9		FESTIVAL DRAAMA	
L	6.9	19 ⁰⁰	UTOOPIA RANNIK.III OSA DRAAMAFESTIVAL!	VM
E	7.9	12 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN! DRAAMAFESTIVAL!	Sadam
T	9.9	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
K	10.9	18 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
N	11.9	19 ⁰⁰	HALDJAKUNINGANNA	Sadam
R	12.9	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
L	13.9	19 ⁰⁰	HALDJAKUNINGANNA	Sadam
P	14.9	12 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
P	14.9	19 ⁰⁰	CASANOVA	VM
T	16.9	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
K	17.9	11 ⁰⁰	KULDVÖTMEKESE LUGU	TK
K	17.9	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
N	18.9	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
N	18.9	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
R	19.9	19 ⁰⁰	HOOAJA AVAKONTSERT	VKM
R	19.9	19 ⁰⁰	DEEMONID ESIETENDUS!	VM
R	19.9	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
P	21.9	16 ⁰⁰	DEEMONID	VM
T	23.9	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
T	23.9	19 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam
K	24.9	12 ⁰⁰	TOTU KUUL	VM
K	24.9	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
N	25.9	19 ⁰⁰	PAPLID TUULES	VM
R	26.9	19 ⁰⁰	PAPLID TUULES	VM
R	26.9	19 ⁰⁰	ELLING	Sadam
L	27.9	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
P	28.9	12 ⁰⁰	KULDVÖTMEKESE LUGU	TK
P	28.9	16 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
T	30.9	19 ⁰⁰	UTOOPIA RANNIK.III OSA	VM
T	30.9	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
			RINGREISID	
T	23.9	19 ⁰⁰	CASANOVA	Fellbachis, Saksamaal
K	24.9	19 ⁰⁰	CASANOVA	Fellbachis, Saksamaal
E	1.9	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Eesti Draamateater
T	2.9	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Paide KK
K	3.9	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Viljandi Ugala
N	4.9	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Pärnu Endla
R	5.9	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Võru Kannel
L	7.9	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Rakvere Teater
E	8.9	19 ⁰⁰	UTOOPIA RANNIK.III OSA	Vene teater
L	20.9	19 ⁰⁰	HOOAJA AVAKONTSERT	Jõhvi KM
E	29.9	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	Eesti Draamateater

Oktoober

K	1.10	19 ⁰⁰	PAPLID TUULES	VM
K	1.10	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
N	2.10	11 ⁰⁰	KULDVÖTMEKESE LUGU	TK
N	2.10	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
N	2.10	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
R	3.10	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
R	3.10	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
L	4.10	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM ESIETENDUS!	SM
L	4.10	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
P	5.10	12 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
P	5.10	16 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
P	5.10	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
T	7.10	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
T	7.10	19 ⁰⁰	ELLING	Sadam
K	8.10	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
K	8.10	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
N	9.10	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
N	9.10	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
R	10.10	19 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam
L	11.10	19 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
L	11.10	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
P	12.10	16 ⁰⁰	REHEPAPP	VM
T	14.10	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
T	14.10	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
K	15.10	19 ⁰⁰	HALDJAKUNINGANNA	Sadam
N	16.10	11 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
N	16.10	19 ⁰⁰	PAPLID TUULES	VM
N	16.10	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
R	17.10	19 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
R	17.10	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
L	18.10	19 ⁰⁰	HELISEV MUUSIKA	SM
L	18.10	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
P	19.10	12 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
P	19.10	16 ⁰⁰	REHEPAPP	VM
P	19.10	16 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
T	21.10	19 ⁰⁰	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
K	22.10	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
K	22.10	18 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
K	22.10	19 ⁰⁰	ELLING	Sadam
N	23.10	18 ⁰⁰	KULDVÖTMEKESE LUGU	TK
N	23.10	19 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
R	24.10	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
L	25.10	12 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	SM
L	25.10	19 ⁰⁰	GO - MÄNG KAHELE ESIETENDUS!	VM
L	25.10	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
P	26.10	16 ⁰⁰	HELISEV MUUSIKA	SM
P	26.10	16 ⁰⁰	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
T	28.10	11 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
T	28.10	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
K	29.10	12 ⁰⁰	TOTU KUUL	VM
K	29.10	19 ⁰⁰	GO - MÄNG KAHELE	VM
K	29.10	19 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam
N	30.10	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
N	30.10	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
R	31.10	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
R	31.10	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam

RINGREISID

N	9.10	19 ⁰⁰	UTOOPIA RANNIK.III OSA	Viljandi Ugala
E	13.10	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	Valga KM
E	20.10	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	Jõhvi KM
E	27.10	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	Võru Kannel
N	30.10	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	Nordea KM
R	31.10	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	Nordea KM

November

L	1.11	19 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
L	1.11	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
P	2.11	12 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
P	2.11	16 ⁰⁰	PAPLID TUULES	VM
P	2.11	16 ⁰⁰	ÜKSILDANE LÄÄS	Sadam
T	4.11	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
T	4.11	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
K	5.11	12 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	SM
K	5.11	19 ⁰⁰	GO - MÄNG KAHELE	VM
K	5.11	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
N	6.11	12 ⁰⁰	TOTU KUUL	VM
N	6.11	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
N	6.11	19 ⁰⁰	HALDJAKUNINGANNA	Sadam
R	7.11	19 ⁰⁰	REHEPAPP	VM
R	7.11	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
L	8.11	19 ⁰⁰	EVITA	SM
L	8.11	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
L	8.11	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
P	9.11	12 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
P	9.11	16 ⁰⁰	HALDJAKUNINGANNA	Sadam
P	9.11	14 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
T	11.11	19 ⁰⁰	ELLING	Sadam
K	12.11	19 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam
N	13.11	19 ⁰⁰	PAPLID TUULES	VM
N	13.11	19 ⁰⁰	ÜKSILDANE LÄÄS VIIMAST KORDA!	Sadam
R	14.11	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
R	14.11	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
L	15.11	12 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	SM
L	15.11	12 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE ESJETENDUS!	TK
L	15.11	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
P	16.11	12 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
P	16.11	16 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
P	16.11	16 ⁰⁰	GO - MÄNG KAHELE	VM
T	18.11	11 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
T	18.11	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
K	19.11	11 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
K	19.11	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
K	19.11	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
N	20.11	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
N	20.11	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
N	20.11	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
R	21.11	12 ⁰⁰	TOTU KUUL VIIMAST KORDA!	VM
R	21.11	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
L	22.11	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
L	22.11	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
L	22.11	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
P	23.11	12 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
P	23.11	16 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM

P	23.11	16 ⁰⁰	DEEMONID	VM
P	23.11	16 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
K	26.11	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
K	26.11	18 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
N	27.11	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
N	27.11	19 ⁰⁰	PAPLID TUULES	VM
R	28.11	19 ⁰⁰	HELISEV MUUSIKA	SM
L	29.11	19 ⁰⁰	REHEPAPP	VM
L	29.11	19 ⁰⁰	ESTOPLAST ESJETENDUS!	Sadam
P	30.11	12 ⁰⁰	PÄHKLIPUREJA	SM

RINGREISID

L	1.11	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	Nordea KM
P	2.11	16 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	Nordea KM
K	12.11	19 ⁰⁰	HALDJAKUNINGANNA	Helsingi RO
N	13.11	18 ³⁰	REHEPAPP	Helsingi RO
K	26.11	19 ⁰⁰	HALDJAKUNINGANNA	RO Estonia
N	27.11	19 ⁰⁰	REHEPAPP	RO Estonia

Detsember

T	2.12	18 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
T	2.12	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
K	3.12	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
K	3.12	14 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
N	4.12	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
N	4.12	18 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
N	4.12	18 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM
R	5.12	18 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
L	6.12	12 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
L	6.12	19 ⁰⁰	MINU VEETLEV TARTU ESJETENDUS!	SM
P	7.12	12 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
P	7.12	16 ⁰⁰	MINU VEETLEV TARTU	SM
P	7.12	16 ⁰⁰	PAPLID TUULES	VM
T	9.12	12 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM
T	9.12	19 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
T	9.12	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
K	10.12	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
K	10.12	12 ⁰⁰	PÄHKLIPUREJA	SM
K	10.12	18 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM
K	10.12	18 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
K	10.12	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
N	11.12	11 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
N	11.12	12 ⁰⁰	PÄHKLIPUREJA	SM
N	11.12	18 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM
N	11.12	19 ⁰⁰	MINU VEETLEV TARTU	SM
R	12.12	11 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
R	12.12	12 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM
R	12.12	18 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
R	12.12	19 ⁰⁰	EVITA	SM
R	12.12	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
R	12.12	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
L	13.12	12 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	SM
L	13.12	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
L	13.12	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
P	14.12	12 ⁰⁰	PÄHKLIPUREJA	SM
P	14.12	16 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
P	14.12	16 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
T	16.12	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK

T	16.12	18 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
T	16.12	19 ⁰⁰	MINU VEETLEV TARTU	SM
T	16.12	19 ⁰⁰	ÕHTU STRAUSSIGA	VM
T	16.12	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
K	17.12	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
K	17.12	18 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
K	17.12	19 ⁰⁰	MINU VEETLEV TARTU	SM
K	17.12	19 ⁰⁰	ÕHTU STRAUSSIGA	VM
N	18.12	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
N	18.12	14 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
N	18.12	19 ⁰⁰	ÕHTU STRAUSSIGA	VM
N	18.12	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
R	19.12	11 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
R	19.12	18 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
R	19.12	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
R	19.12	19 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
L	20.12	12 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
L	20.12	18 ⁰⁰	ADVENDIKONTSEERT	Jaani kirik
L	20.12	19 ⁰⁰	MINU VEETLEV TARTU	SM
L	20.12	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
P	21.12	12 ⁰⁰	PÄHKLIPUREJA	SM
P	21.12	16 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
L	27.12	12 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	SM
L	27.12	19 ⁰⁰	MINU VEETLEV TARTU	SM
L	27.12	19 ⁰⁰	ÕHTU STRAUSSIGA	VM
P	28.12	16 ⁰⁰	PÄHKLIPUREJA	SM
P	28.12	16 ⁰⁰	MADISONI MAAKONNA SILLAD	Sadam
T	30.12	19 ⁰⁰	VANEMUISE AASTALÕPUBALL	SM/VKM
RINGREISID				
L	5.12	19 ⁰⁰	EVITA	Nordea KM
P	6.12	19 ⁰⁰	EVITA	Nordea KM

Jaauuar

L	3.1	18 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
L	3.1	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
P	4.1	12 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
P	4.1	16 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam
T	6.1	19 ⁰⁰	MINU VEETLEV TARTU	SM
K	7.1	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
N	8.1	18 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
N	8.1	19 ⁰⁰	MINU VEETLEV TARTU	SM
N	8.1	19 ⁰⁰	ÕHTU STRAUSSIGA	VM
R	9.1	19 ⁰⁰	MEMORY 2015	SM
R	9.1	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
L	10.1	12 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM
L	10.1	19 ⁰⁰	MEMORY 2015	SM
L	10.1	19 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam
P	11.1	12 ⁰⁰	PÄHKLIPUREJA	SM
P	11.1	12 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
P	11.1	16 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
T	13.1	11 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
T	13.1	19 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
K	14.1	12 ⁰⁰	PÄHKLIPUREJA	SM
K	14.1	18 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM
K	14.1	19 ⁰⁰	ELLING	Sadam
N	15.1	18 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
N	15.1	19 ⁰⁰	EVITA	SM

N	15.1	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
R	16.1	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
R	16.1	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
L	17.1	12 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
L	17.1	19 ⁰⁰	MUSTA PORI NÄKKU	SM
P	18.1	12 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
P	18.1	16 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
T	20.1	18 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
T	20.1	19 ⁰⁰	PAPLID TUULES	VM
K	21.1	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
K	21.1	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
K	21.1	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
N	22.1	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
N	22.1	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
R	23.1	11 ⁰⁰	VÄIKESE ONU SAAGA	TK
R	23.1	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM
R	23.1	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
L	24.1	12 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
L	24.1	19 ⁰⁰	MEMORY 2015	SM
L	24.1	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
L	24.1	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
P	25.1	12 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
P	25.1	16 ⁰⁰	GATSBY / LA DOLCE VITA	SM
P	25.1	16 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam
T	27.1	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
T	27.1	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
T	27.1	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
K	28.1	11 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
K	28.1	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
N	29.1	11 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
N	29.1	19 ⁰⁰	RAIMONDA	SM
N	29.1	19 ⁰⁰	PAPLID TUULES VIIMAST KORDA!	VM
R	30.1	19 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
R	30.1	19 ⁰⁰	ÕHTU STRAUSSIGA	VM
L	31.1	12 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	SM
L	31.1	19 ⁰⁰	REHEPAPP	VM
L	31.1	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
RINGREISID				
L	3.1	19 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	Nordea KM
P	4.1	13 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	Nordea KM
R	16.1	19 ⁰⁰	MEMORY 2015	Viljandi Ugala
L	17.1	19 ⁰⁰	MEMORY 2015	Jõhvi KM
P	18.1	16 ⁰⁰	MEMORY 2015	Estonia KS
P	25.1	16 ⁰⁰	MEMORY 2015	Paide KM

Veebruar

P	1.2	12 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
P	1.2	16 ⁰⁰	HELISEV MUUSIKA	SM
P	1.2	16 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
T	3.2	12 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	SM
K	4.2	19 ⁰⁰	GO - MÄNG KAHELE	VM
K	4.2	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
N	5.2	19 ⁰⁰	MUSTA PORI NÄKKU	SM
N	5.2	19 ⁰⁰	ÕHTU STRAUSSIGA VIIMAST KORDA!	VM
R	6.2	19 ⁰⁰	REIGI ÕPETAJA	VM
L	7.2	12 ⁰⁰	SÕÖBIK JA PISIK ESIETENDUS!	TK
L	7.2	18 ⁰⁰	SÕÖBIK JA PISIK	TK

L	7.2	19 ⁰⁰	RAIMONDA	SM	N	5.3	18 ⁰⁰	SÕÕBIK JA PISIK	TK
L	7.2	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM	N	5.3	19 ⁰⁰	HELISEV MUUSIKA	SM
P	8.2	12 ⁰⁰	VÄIKESE ONU SAAGA	TK	N	5.3	19 ⁰⁰	MEIE OMA TÕDE, MEIE OMA ÕIGUS	Sadam
P	8.2	16 ⁰⁰	EVITA	SM	R	6.3	19 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
P	8.2	16 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM	L	7.3	19 ⁰⁰	MUSTA PORI NÄKKU	SM
P	8.2	16 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam	L	7.3	19 ⁰⁰	MEISTER JA MARGARITA ESIETENDUS!	VM
T	10.2	18 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK	T	10.3	19 ⁰⁰	KUI TUVID KADUSID	SM
T	10.2	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam	T	10.3	19 ⁰⁰	REHEPAPP	VM
N	12.2	11 ⁰⁰	SÕÕBIK JA PISIK	TK	K	11.3	11 ⁰⁰	SÕÕBIK JA PISIK	TK
N	12.2	19 ⁰⁰	GATSBY / LA DOLCE VITA	SM	K	11.3	19 ⁰⁰	GATSBY / LA DOLCE VITA VIIMAST KORDA!	SM
N	12.2	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM	K	11.3	19 ⁰⁰	MEIE OMA TÕDE, MEIE OMA ÕIGUS	Sadam
N	12.2	19 ⁰⁰	OOPERIGALA	VKM	N	12.3	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
R	13.2	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM	R	13.3	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
R	13.2	19 ⁰⁰	ELLING	Sadam	R	13.3	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
L	14.2	12 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK	R	13.3	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
L	14.2	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM	L	14.3	12 ⁰⁰	VÄIKESE ONU SAAGA	TK
L	14.2	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam	L	14.3	19 ⁰⁰	MEISTER JA MARGARITA	VM
P	15.2	12 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK	L	14.3	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
P	15.2	16 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM	P	15.3	12 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
T	17.2	11 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK	P	15.3	16 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
K	18.2	12 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM	T	17.3	11 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
K	18.2	19 ⁰⁰	GO - MÄNG KAHELE	VM	T	17.3	18 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
N	19.2	19 ⁰⁰	REHEPAPP	VM	T	17.3	19 ⁰⁰	ELLING VIIMAST KORDA HOOAJAL!	Sadam
N	19.2	19 ⁰⁰	MEIE OMA TÕDE, MEIE OMA ÕIGUS		K	18.3	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
			ESIETENDUS!	Sadam	K	18.3	18 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
R	20.2	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM	K	18.3	18 ⁰⁰	KOSMONAUT LOTTE	SM
R	20.2	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM	K	18.3	19 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam
R	20.2	19 ⁰⁰	MEIE OMA TÕDE, MEIE OMA ÕIGUS	Sadam	N	19.3	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
L	21.2	12 ⁰⁰	SÕÕBIK JA PISIK	TK	N	19.3	18 ⁰⁰	SÕÕBIK JA PISIK	TK
L	21.2	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM	N	19.3	19 ⁰⁰	RAIMONDA	SM
L	21.2	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM	N	19.3	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
L	21.2	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam	R	20.3	19 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
P	22.2	12 ⁰⁰	SÕÕBIK JA PISIK	TK	R	20.3	19 ⁰⁰	JEVGENI ONEGIN	VM
P	22.2	16 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM	L	21.3	12 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM
P	22.2	16 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	SM	L	21.3	19 ⁰⁰	EVITA	SM
K	25.2	19 ⁰⁰	MEIE OMA TÕDE, MEIE OMA ÕIGUS	Sadam	L	21.3	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
N	26.2	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK	L	21.3	19 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
N	26.2	18 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK	P	22.3	12 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	SM
N	26.2	19 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam	P	22.3	16 ⁰⁰	MEISTER JA MARGARITA	VM
R	27.2	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK	P	22.3	16 ⁰⁰	MEIE OMA TÕDE, MEIE OMA ÕIGUS	Sadam
R	27.2	18 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK	T	24.3	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
R	27.2	19 ⁰⁰	REIGI ÕPETAJA	VM	T	24.3	18 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
R	27.2	19 ⁰⁰	ELLING	Sadam	T	24.3	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
L	28.2	12 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM	K	25.3	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
L	28.2	19 ⁰⁰	KUI TUVID KADUSID ESIETENDUS!	SM	N	26.3	11 ⁰⁰	VÄIKESE ONU SAAGA	TK
			RINGREISID		N	26.3	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
R	13.2	19 ⁰⁰	EVITA	Nordea KM	N	26.3	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
L	14.2	19 ⁰⁰	EVITA	Nordea KM	R	27.3	12 ⁰⁰	NUKITSAMEES	VM
					L	28.3	12 ⁰⁰	KOSMONAUT LOTTE	SM
					L	28.3	19 ⁰⁰	KUI TUVID KADUSID	SM
					L	28.3	19 ⁰⁰	GO - MÄNG KAHELE	VM
					P	29.3	12 ⁰⁰	SÕÕBIK JA PISIK	TK
					P	29.3	16 ⁰⁰	MUSTA PORI NÄKKU	SM
					P	29.3	16 ⁰⁰	JEVGENI ONEGIN	VM
					T	31.3	11 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
					T	31.3	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
					T	31.3	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	
								VIIMAST KORDA HOOAJAL!	Sadam

Märts

P	1.3	12 ⁰⁰	DETEKTIIV LOTTE	SM	P	29.3	16 ⁰⁰	MEISTER JA MARGARITA	VM
P	1.3	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam	T	31.3	11 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
T	3.3	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK	T	31.3	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
T	3.3	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam					
K	4.3	11 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK					
K	4.3	19 ⁰⁰	KUI TUVID KADUSID	SM					
N	5.3	11 ⁰⁰	SÕÕBIK JA PISIK	TK					

RINGREISID

N	12.3	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	Nordea KM
R	13.3	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	Nordea KM
L	14.3	19 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	Nordea KM
P	15.3	16 ⁰⁰	OOPERIFANTOOM	Nordea KM
E	23.3	19 ⁰⁰	REHEPAPP	RO Estonia
T	24.3	19 ⁰⁰	JEVGENI ONEGIN	RO Estonia

Aprill

K	1.4	11 ⁰⁰	VÄIKESE ONU SAAGA VIIMAST KORDA!	TK
K	1.4	19 ⁰⁰	RAIMONDA	SM
K	1.4	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
N	2.4	11 ⁰⁰	SÕÖBIK JA PISIK	TK
N	2.4	19 ⁰⁰	HELISEV MUUSIKA VIIMAST KORDA!	SM
T	7.4	11 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
T	7.4	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
K	8.4	11 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS	TK
K	8.4	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
K	8.4	19 ⁰⁰	MEIE OMA TÕDE, MEIE OMA ÕIGUS	Sadam
N	9.4	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
N	9.4	12 ⁰⁰	KOSMONAUT LOTTE	SM
N	9.4	19 ⁰⁰	RAIMONDA VIIMAST KORDA!	SM
N	9.4	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
R	10.4	11 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
R	10.4	19 ⁰⁰	KUI TUVID KADUSID	SM
R	10.4	19 ⁰⁰	MEISTER MARGARITA	VM
R	10.4	19 ⁰⁰	PAANIKA	Sadam
L	11.4	19 ⁰⁰	MUSTA PORI NÄKKU VIIMAST KORDA!	SM
L	11.4	19 ⁰⁰	JEVGENI ONEGIN VIIMAST KORDA HOOAJAL!	VM
P	12.4	12 ⁰⁰	SÕÖBIK JA PISIK	TK
P	12.4	16 ⁰⁰	MINU JÄREL, SELTSIMEES!	SM
P	12.4	16 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
N	16.4	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
N	16.4	18 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
N	16.4	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
R	17.4	19 ⁰⁰	NAERU AKADEEMIA ESIETENDUS!	VM
R	17.4	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
L	18.4	12 ⁰⁰	ARMUNUD KASTIS VIIMAST KORDA!	TK
L	18.4	19 ⁰⁰	NAERU AKADEEMIA	VM
P	19.4	12 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
P	19.4	16 ⁰⁰	KUI TUVID KADUSID	SM
P	19.4	16 ⁰⁰	GO - MÄNG KAHELE	VM
T	21.4	18 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
T	21.4	19 ⁰⁰	NAERU AKADEEMIA	VM
K	22.4	11 ⁰⁰	KULDVÕTMEKESE LUGU	TK
K	22.4	19 ⁰⁰	CARMEN ESIETENDUS!	SM
K	22.4	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
N	23.4	19 ⁰⁰	CARMEN	SM
R	24.4	19 ⁰⁰	MEISTER JA MARGARITA	VM
L	25.4	19 ⁰⁰	NAERU AKADEEMIA	VM
L	25.4	19 ⁰⁰	GO NEO UND ROMANTIX ESIETENDUS!	Sadam
P	26.4	12 ⁰⁰	PUNAMÜTSIKE	TK
P	26.4	16 ⁰⁰	CARMEN	SM
P	26.4	16 ⁰⁰	KAKS VANA NAIST	Sadam
T	28.4	12 ⁰⁰	KOSMONAUT LOTTE VIIMAST KORDA!	SM
T	28.4	19 ⁰⁰	GO NEO UND ROMANTIX	Sadam

K	29.4	11 ⁰⁰	SÕÖBIK JA PISIK	TK
K	29.4	19 ⁰⁰	DEEMONID	VM
K	29.4	19 ⁰⁰	MEIE OMA TÕDE, MEIE OMA ÕIGUS	Sadam
N	30.4	11 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
N	30.4	14 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
N	30.4	19 ⁰⁰	BALLETIGALA	SM
N	30.4	19 ⁰⁰	NAERU AKADEEMIA	VM
N	30.4	19 ⁰⁰	GO NEO UND ROMANTIX	Sadam

RINGREISID

R	24.4	19 ⁰⁰	KOSMONAUT LOTTE	Nordea KM
L	25.4	13 ⁰⁰	KOSMONAUT LOTTE	Nordea KM

Mai

L	2.5	19 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
P	3.5	16 ⁰⁰	FANNY JA ALEXANDER	VM
T	5.5	19 ⁰⁰	TAPPA LAULURÄSTAST	Sadam
K	6.5	19 ⁰⁰	ESTOPLAST	Sadam
N	7.5	19 ⁰⁰	MEIE OMA TÕDE, MEIE OMA ÕIGUS	Sadam
R	8.5	18 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS	TK
R	8.5	19 ⁰⁰	GO NEO UND ROMANTIX	Sadam
L	9.5	12 ⁰⁰	PETTSON JA FINDUS 100. ETENDUS!	TK
L	9.5	19 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
L	9.5	19 ⁰⁰	ARMASTAN! ARMASTAN! ARMASTAN!	Sadam
P	10.5	16 ⁰⁰	HEA PÕHJATUULE VASTU	VM
K	13.5	19 ⁰⁰	NAERU AKADEEMIA	VM
K	13.5	19 ⁰⁰	GO NEO UND ROMANTIX	Sadam
N	14.5	19 ⁰⁰	NAERU AKADEEMIA	VM
N	14.5	19 ⁰⁰	GO NEO UND ROMANTIX	Sadam
R	15.5	19 ⁰⁰	MEIE OMA TÕDE, MEIE OMA ÕIGUS	Sadam
R	15.5	19 ⁰⁰	HOOAJA LÕPPKONTSERT	VKM
K	20.5	19 ⁰⁰	AIDA	VM
L	30.5	19 ⁰⁰	PAUL MÄGI MEISTRIKLASSI LÕPPKONTSERT	Jaani kirik

RINGREISID

L	16.5	17 ⁰⁰	HOOAJA LÕPPKONTSERT	Estonia KS
R	22.5	19 ⁰⁰	AIDA	Pärnu Endla
L	23.5	19 ⁰⁰	CARMEN	Pärnu KM

SM – Suur maja VM – Väike maja Sadam – Sadmateater
KM – Kontserdimaja TK – Teatri kodu

Muudatused mängukavas

Ikka juhtub, et kõik ei lähe plaanipäraselt. Hädavajalikuks osutunud muudatustest mängukavas annab teater teada oma kodulehel ja teeb oma parima, et info jõuaks külastajateni. Käesolev mängukava sisaldab infot seisuga 8.08.2014.

Toome
teatri-
elamuse
lähemale

Restoran-lounge Polpo ammutab inspiratsiooni Eesti traditsioonist ja Lõuna-Euroopa temperamendist.

Polpo pakub Teile hoolikalt valmistatud ning tervislike roogade valikut, ühendades endas moodsad trendid ja naturaalsed maitseed.

Restoran on avatud

E-N 11.00-23.00

R-L 11.00-00.00

P SULETUD

Rüütli 9, Tartu, tel. +372 7305 566, +372 509 2255, info@polpo.ee
www.polpo.ee

Sinu tark valik Tartus

Luba endale üks linnapuhkus iidse ülikoolilinnas ja Eesti kultuuri hällis – otse Tartu Südames!

LONDON
HOTELL

Rüütli 9 Tartu
Tel: +372 7305 555
london@londonhotel.ee
www.londonhotel.ee

PALLAS
HOTELL

★★★
Riia 4 Tartu
Tel: +372 7301 200
pallas@pallas.ee
www.pallas.ee

Tutvu parimate pakkumistega hotellide kodulehekülgedel!

RESTORAN

KLUBI

KONVERENTS

CATERING

LASTEKOHVİK

SUVETERRASS

Sinu elu parimate hetkede korduvlinastus

Esinduslik restoran
Säravaim ööklubi
Lustakas lastekohvik
Hubane suvekohvik
Avar konverentsikeskus
Kvaliteetne catering teenus

Restoranis Atlantis ootab Teid hea teenindus, hõrgutavad maitseelamused ja kauneimad meloodiad!

Club Atlantis - Sinu elu säravamad hetked, kehade vätlev liikumise rütm muusikas, müstika ja maagia maailmas, kus klient on kuningas ning peol pole lõppu...

Restoran Atlantis
P-N 12 - 00
R, L 12 - 01

Club Atlantis
T-N 11 - 04
R, L 11 - 05

ATLANTIS

NARVA MNT.2 TARTU 51009 7 385 495 WWW.ATLANTIS.EE

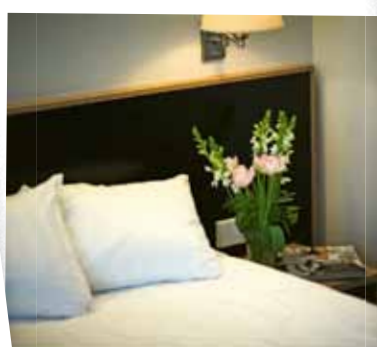
Teater Vanemuine tänab
ASi Giga, Tartu linna ja Kultuuriministeeriumi

DORPAT
KONVERENTSİKESKUS JA HOTELL

Konverentsi- ja peokeskus
*seminaridest
pidulike bankettideni*

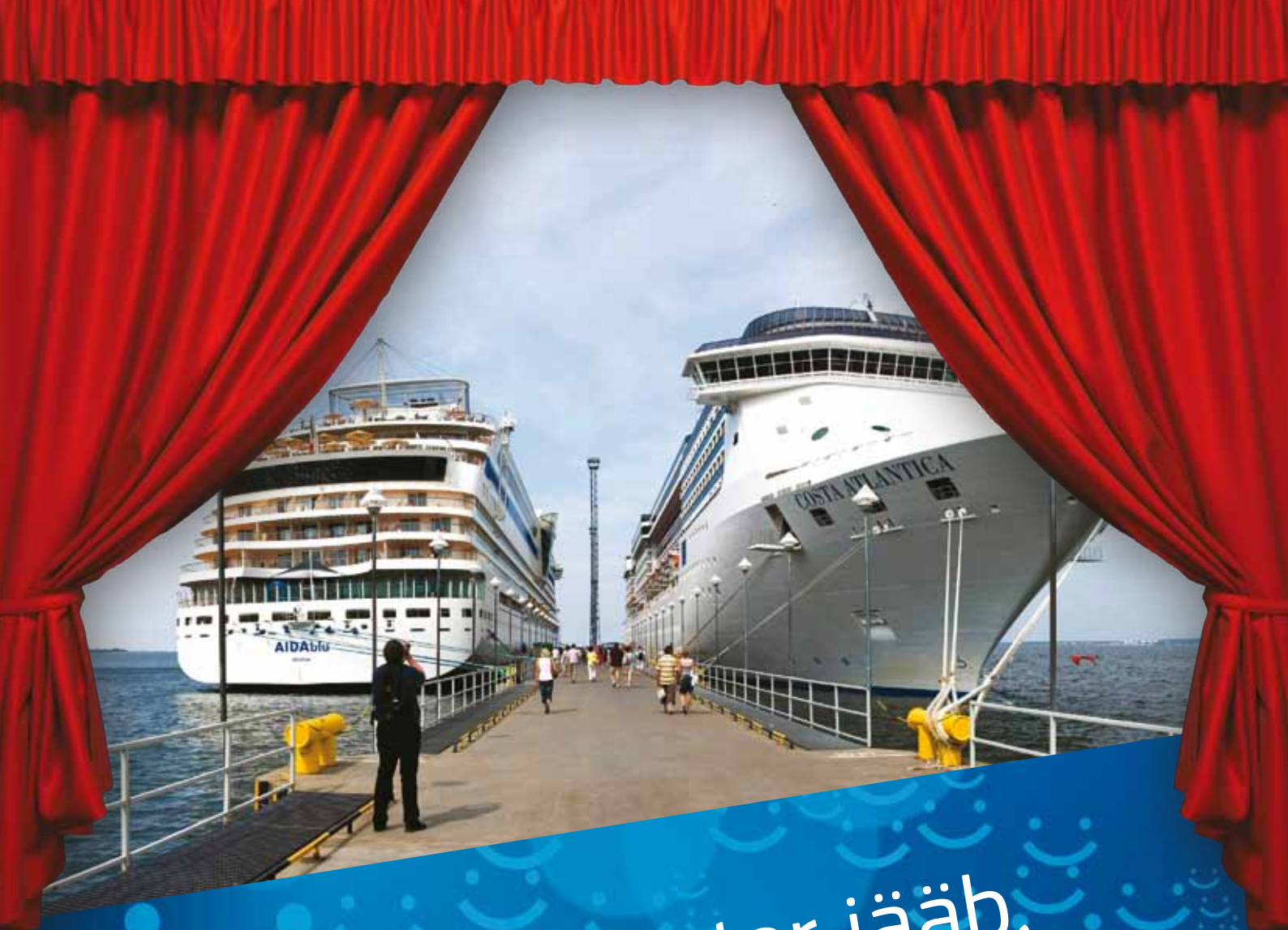
Hotell linna südames
*205 mugavat tuba,
suurepärase vaade ja rahulik miljöö*

Restoran vaatega Emajõe
*Toiduelamused buffeest
galaõhtusöögini*

Spa
*suur valik massaaže,
spa-ja iluhoolduseid*

Teater on, teater jääb,

teater
olema peab!

Tallinna Sadam toetab Eesti kultuuri.

www.ts.ee

TALLINNA SADAM

Heade sõnumite sadam

Viikingi hingega konjak.

Nii siidise tekstuuri ja suurepärase puuviljase aroomini
jõuavad vaid need, kes on valmis avastama ja vallutama.

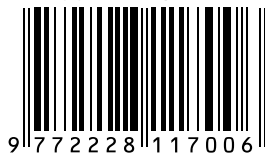

Viimseni lihvitud liikumine...

 kinema

Teatrihooajalt aitab
eesriide tõsta EMT

ISSN 2228-1177

Hind 2 €